

Vidék Magazin

Az ország magazinja

II. évfolyam, 2. szám • 2012. március
Ára: 490 Ft, előfizetőknek: 392 Ft
Külföldön: 2,89 Euro, 10,2 Lei, 250 Dinar
www.videkmagazin.hu

Country Magazine
Magazine of Hungary

**Előfizetési
AKCIÓ!**
(50. oldal)

Használtautók okostelefonon is

Beszélgetés Horváth Zoltánnal,
a Weltauto igazgatójával

Mi lesz a családokkal?

Idei kilátások

Kreatív régió

Pest megyei
cégkörkép

A Közös Agrárpolitika reformja

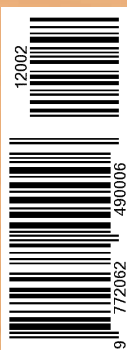
Interjú Czerván György államtitkárral
és Simon Zsolt szlovák miniszterrel

Megújult a Zöldkártya hitel

Tovább bővíti agrárfinanszírozási
tevékenységét az OTP

Mit mondanak a polgármesterek?

Érd, Gödöllő, Cegléd, Vác

Használt autók, amiket a szakértő is megvenne, mert...

be tudja számíttatni
jelenlegi autóját
a vásárláskor.

kedvező finanszírozási
konstrukciókkal
részletre is vásárolhat.

a mobilitás garancia
extra biztonságot nyújt.

országszerte 38 helyen
számíthat a Weltautóra.

már okostelefonon keresztül is
böngészhet a Weltauto honlapján!

Audi A4 2.0 TDi DPF

Szín	sötétszürke - metál (gyöngyház)
Első forgalomba helyezés	2010. 01. 10.
Futásteljesítmény	26 000 km
Teljesítmény	105 kW / 143 LE
Motor	Diesel
CO ₂ kibocsátás	139 g/km
Erőátvitel	kézi 6 fokozatú
Meghajtás	elsőkerék hajtás
Ajtók száma	4 ajtó
Ülések száma	5 ülés
Eladási ár	7 990 000 Ft EUR 27 195,40

12 hónapig
vagy 30 000 km
megtételéig
műszaki garancia
van rájuk.

7 napon belül
átcserélheti
egyenértékű
vagy drágább
gépkocsira.

a helyszínen választhat
biztosítási konstrukciót
a gépkocsihoz.

minden garanciális autót
110 ponton átvizsgálunk.

Tavaszi kortesek

Mire ez a lapszám megjelenik és az újságosokhoz, az olvasói kezekbe kerül, valószínűleg veszi már sátorfáját a tél, s elkezdődik a tavasz. Az évszak, amely mostanság mifelénk oly rövid, éppen ezért egyre értékesebb.

Valamikor a tavasz hosszabb volt errefelé és jobban leírható. A szerelem ideje volt és a reményé. A párbajok nagy évadján még a kandeláber is kivirágzott. Pírja volt a rózsának. Sármja a nőknek. Aurája a csóknak. Íze a könnynek.

Születtek, haltak akkor is. El akkor váltak, újra születtek. És kezükön közben számolták a napokat. Hol vannak már azok a napok? Amikor ötször százezer zarándok kereste fel ünnepkor Máriát. Amikor éltek még a derék, bár hajlott korú, felfelé kunkorodó bajszú férfiak, a hon kerek hasú bátyái, akikre egész életükben számíthatott a családjuk, de barátjuk, ismerősük is.

Korteknek azon a régi Magyarországon a képviselő-választások előtt a jelölteknek szavazatokat szerezni próbáló embereket nevezték. Mára a kortes szó jelentése is kibővült. „Korteskedik” – mondják arra is, aki valamit valakivel egyszerűen csak elhítni akar.

A magyar átlagember soha nem szerette a korteseket. Jobban szerette – különösen a vidéki – a szalonnát és a kolbászt. És mindig jobban bízott azokban, akik az „úri huncutság” helyett a közvetlen környezetében bizonyítottak. Nem azt, hogy tudnak élni, hanem, hogy élni tudnak.

Nincs ez másként most sem. Bármit is mondanak a „modern kortesek”.

A Vidék Magazin nem kelt hamis illúziókat. Ebben a számában is objektíven tájékoztat azokról a közéleti, gazdasági, folyamatokról, piaci és üzleti ügyekről, amelyek az ország jelenét és részben a jövőjét meghatározzák.

Lapozzon bele!

Tóth László Levente
alapító-főszerkesztő, Vidék Magazin
videkmagazin@gmail.com

Spring Canvas

By the time you read this, winter has probably lifted the blanket of snow from the fields and gave way to that increasingly short but all the more valuable time of the year: spring.

Spring used to be longer around here, a season more defined. It was a time of love and hope, of duels, poetry and roses, when even lampposts were budding with flowers. Woman were charming, a kiss had a taste, and so did tears.

People were born and dying just the same. They were counting the days on their fingers. Five times hundred thousand pilgrims made the journey to see relics of the Holy Virgin. The time when stout and stately men with waxed moustaches walked the land – friends, family, and the whole nation could count them all through their lives.

Canvasser – that’s what they used to call in the olden days activists going around and knocking on other’s doors, trying to gather votes for a member of parliament before elections. Today, canvassing could mean anything when a person tries to convince others of his right.

The man in the street never liked canvassers in Hungary. They preferred a plain dish of sausage and lard, and those who could prove their worth in their own backyard – the rest is some distant, fancy ploy. The man in the street likes to see how one lives.

It is no different today, whatever today’s canvassers say.

Country Magazine keeps away from mirages and false promises. We are set to give you an impartial account of what is going on in the economy, revealing the underlying events that shape our present future.

Keep reading!

László Levente Tóth
founder-editor in chief, Country Magazine
videkmagazin@gmail.com

8

26

31

37

47

5. A Közös Agrárpolitika
Történelmi idők

8. Interjú Czerván
György államtitkárral
„Magyarország haszonélvezője az
agrár- és vidékfejlesztési támoga-
tásoknak...”

12. Ki mit gondol a KAP
reformról?
Érvek, vélemények

16. Szlovákia agrárérdekei
Interjú Simon Zsolt szlovák mi-
niszterrel

18. Kreatív régió
Ahol a GDP felét megtermelik

19. A váci Dunakanyar
Autócentrum

20. Idén 40 milliárd
a KMOP keretéből
Nyilatkozik: dr. Szűcs Lajos, a Pest
Megyei Önkormányzat elnöke

22. Mit mondanak
a polgármesterek?
Érd, Gödöllő, Cegléd, Vác

24. Mi lesz a családokkal?
Idei kilátások

26. Fénnyel írt sorsok
Horváth M. Judit és Stalter
György fotóművészek története

29. Pest megyei cégekörkép
Kereskedelem és szolgáltatás

31. Használtautók
okostelefonon is
Beszélgetés Horváth Zoltánnal,
a Weltauto igazgatójával

34. Megújult a Zöldkártya
hitel
Tovább bővíti agrárfinanszírozási
tevékenységét az OTP

37. Kiemelkedő árbevétel,
szerényebb eredmény
Interjú Kulik Zoltánnal,
a Vitafor Zrt. vezérigazgatójával

40. Syngenta Akadémia
Támogatások, vetőmag helyzet,
génmódosítás, agrárhitelezés

42. A szerb konyha
Közép-Magyarország ízei

44. Gál Szőlőbirtok
és Pincészet
Minőségi borok Szegcsepről

45. Az Év Fiatall Magyar
Borásza
Bodri Orsolya

46. Helyes döntés a nehéz
időkben is
Gedeon Zsolt Pro Turismo díjas

47. Barangolás az ország
közepén

49. Viszlát, füstös szemek!
Tavaszi-nyári smink

Alapító-főszerkesztő:
Tóth László Levente

**Szerkesztőség címe,
hirdetésfelvétel:**
Vidék Magazin
1146 Budapest, Hermina út 57.
Telefon: +36-70/612-9183
Telefon/fax: +36-1/220-0457
E-mail: videkmagazin@gmail.com
Web: www.videkmagazin.hu
Kiadó: NewsPapers Kft.

Kiadó székhelye:
2724 Újlengyel, József A. u. 12.
Postacím: NewsPapers Kft.
1580 Budapest, Pf. 176
Kiadásért felel:
a kiadó ügyvezető igazgatója
Tördelés: Stubnya Tibor
Olvasószerkesztő: Barabás
Júlia
Szerzők: Benedek Gergő, Ber-
tók T. László, Bihari Tamás, Bubrik
Gáspár, Herczku Tünde, Kovács

Lajos, Lakatos Bernadett Ágnes,
Losonczy Gergő, Molnár Csaba,
Mozer Mária, Szegő Iván Miklós,
Tompai Imre, Tóth László Levente,
Turbucz Márta, Ungvárnémeti
Tóth László, dr. Vajda László
Fotók: Apacs Stúdió, Lukas
Beck, Benkő Imre, Ferenczy
Dávid, Tomas Halgas, Ivor Andrea,
Mitrov Gabriella, Reviczky Zsolt,
Schönberger Rajmund, Svéd Olivér
Címlapfotó: Benkő Imre

II. évfolyam, 2. szám
2012. március

ISSN: 2062-4905

Nyomda: Veszprémi Nyomda Zrt.

Megjelenik:
havonta országosan

Terjeszti: a Lapker Zrt.
és a NewsPapers Kft.

Előfizethető: a postahivatalok-
ban és a kiadónál

**Digitális formátumban
megvásárolható
vagy előfizethető:**
<https://digitalstand.hu>

**Aktuális lapszámunkba
betekinthet még:**
a Vidék Magazin honlapján
www.videkmagazin.hu

A Közös Agrárpolitika

TÖRTÉNELMI IDŐK

A Közös Agrárpolitika (KAP) története 1958-ban kezdődött. Az EKG-t alapító hat tagállam – Németország, Olaszország, Franciaország, Belgium, Hollandia, Luxemburg – a Római Szerződésben kimondta, hogy közös agrárpolitikát kell kialakítani, meghatározták az öt fő célkitűzést és az elérésükhöz szükséges eszközöket. A KAP fő célkitűzései 1958 óta változatlanok (!), ezért érdemes őket felidézni.

Fotó: Benkő Imre

A célkitűzések között a figyelmes szemlélő némi ellentmondásokat is felfedez, talán ezért is voltak annyira időállóak. Valójában az elmúlt évtizedekben a mindenkor belső és külső körülményekhez igazodott a célkitűzések sorrendje, egymáshoz viszonyított arányuk.

Az induláskor még valamennyi célkitűzést nagyon komolyan vettek és a 80-as évek elejéig többé-kevésbé ment is a párhuzamos megvalósításuk. Talán a fogyasztók irányába történő méltányos ár szorult kissé háttérbe, hiszen a mezőgazdaság támogatása nagyrészt a mesterségesen magasán tartott termelői árakon és az ezekhez kapcsolódó külső (import) védelmen keresztül valósult meg.

Az 50-es évek második felében az alapító hat tagállam még erősen nettó élelmiszerimportőr volt, a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya magas, a mezőgazdaság termelékenysége alacsony volt. A II. világháborús éhezés még élénken élt a politikusok fejében, ennek visszatérte nem minden realitást nélkülöző rémkép volt.

A Közös Agrárpolitika az addig teljesen különállóan alakított és működtetett nemzeti agrárpolitikák helyére lépett és fokozatosan alakult ki. Az első évtizedben a KAP az 1970-re célul kitűzött vámunióhoz kapcsolódott. A vámok nélküli belső kereskedelem a versenyhelyzet egyenlősége miatt szükségessé tette a piaci intézkedések egységesítését. A KAP első szakasza tehát az úgynevezett „közös piaci szervezetek” kialakítását jelentette. Az EKG Tanácsa hosszas előkészületek után, 1962. január végén fogadta el a „gabonafélék közös piaci

szervezetéről” szóló rendeletet. Ez részletesen szabályozta a gabonafélék termelésében és kereskedelmében megengedett beavatkozásokat, támogatásokat (például intervenció, export-támogatás, lefölözés, irányár, intervenció ár). A számszerű mértékeket évről évre, hajnalig tartó viták után fogadták el az agrárminiszterek.

A gabonafélék után hasonló piaci rendszerbe foglaltan következett a szarvasmarha-, a tej-, a zöldség-gyümölcs-, a bor- és a többi termékcsalád. Aztán 1968-ra a 21 jogszabály lefedte az agrártermékek döntő részét (kivéve például lóhús, vadhús, csiga, nyúl). Hogy mi számított agrárterméknek, azt szintén mai napig tartó érvénnyel (!) a Római Szerződés I. számú mellékletében rögzítette az alapító hat tagállam.

A termékcsoporthoz vonatkozó szabályozások között voltak úgynevezett „kemény” (részletesen) és „puhán” szabályozott ágazatok. Utóbbiaknál kevesebb volt a beavatkozás, kisebb a támogatások nagysága, erősebb volt a

piacnak kitettség. „Kemény” szabályozása volt, és így jelentős támogatást kapott a gabona, a szarvasmarha, a bor és a tej-ágazat. Puhán szabályozott volt a sertés- és a baromfiszektor, a kettő között volt, de inkább a puhábbhoz közelebb a zöldség-gyümölcs szektor. Mindezt szintén az akkori tagállamok döntötték el az akkori gazdasági érdekük alapján és mindennek szintén a mai napig, a jelenlegi KAP-ig tartó kihatása van.

Az 1980-as évek elején komoly változás jelei mutatkoztak a Közös Agrárpolitikában. Az addigi KAP sikerei eredménye-

A KAP alapvető céljai

- 1.) A mezőgazdasági termelékenység emelése.
- 2.) A mezőgazdasági lakosság számára méltányos jövedelem és életszínvonal.
- 3.) Az agrárpiac stabilizálása.
- 4.) Az élelmiszerellátás biztonságának garantálása, a Közös számára alapvető agrártermékek tagországok általi megtermelése.
- 5.) A fogyasztói igények méltányos áron történő kielégítése.

ként a mezőgazdaság termelékenysége és termelése meredeken emelkedett, az intervenciós intézkedések nyomán komoly búza- és tejfeleslegek („hegyek”) alakultak ki, amelyekről csak óriási összegű exporttámogatások révén lehetett megszabadulni. Az állampolgárok kétszer is fizettek a mezőgazdasági termékekért: a megtermelésükért és az értékesítésükért is. A KAP aránya 1984-re a közös költségvetésben elérte a 70 százalékot (!).

Így tehát gyökeres változásokra volt szükség, de ezek csak lassan következtek be. A folyamatot lassította, hogy 1981-ben Görögország, majd 1986-ban Portugália, két jelentős fejlesztésre szoruló mezőgazdasági ágazattal rendelkező ország lépett be az EGK-ba. A változási folyamatot azonban a másik oldalról erősítette, hogy a negyedszázad alatt az alapító tagállamokban jelentősen lecsökkent a mezőgazdaság súlya a GDP-ben valamint a foglalkoztatottságban, a többi termelői szektor és a szolgáltatások a mezőgazdasági ágazatnál is gyorsabb növekedése miatt. Mindez a mezőgazdaság folyamatos koncentrációját eredményezte.

Az első termelést korlátozó rendszert, a tejkvótát 1984-ban vezették be, ezt a cukorkvóta követte.

A tejkvóta a termelés rendkívül pontos (termelőre lebontott) szabályozását jelentette a túllépés szigorú szankcionálásával. A cukorkvóta egy alig enyhébb rendszer bevezetését hozta.

Ezek az intézkedések már érleltek egy átfogó reformot, amely 1992-től lépett érvénybe és az akkori mezőgazdasági biztos, az ír Ray MacSharry nevéhez fűződik. Ez a reform a termelői árak fokozatos, de radikális (körülbelül 30 százalékos) csökkentését jelentette, a termelők részbeni (!) kompenzálásával, amely még alapvetően termeléshez kötött volt (például gabona, olajos mag, húsmarha, anyajuh, dohány, tej, cukor). Bevezették a kötelező területpihentetést, amihez önkéntesen még további vállalást lehetett tenni. Mindez magával hozta az agrártermelés fokozatos piaciorientáltságát, a külső védelem, az intervenciós készletek és az exportsubvenciók csökkenését. A GATT Uruguay Forduló megállapodásának életbe lépésével (1995) az importlefölözéseket vámmal kellett helyettesíteni.

Időközben még egy lényeges változás következett be a KAP-ban. Az immár 12 tagállam 1988-ban elfogadta az egységes belső piac kialakítását célzó „Zöld Könyvet”, amelynek intézkedései 1993. január 1-jén léptek életbe. Az 1980-as évekre ugyanis kiderült, az egymás közötti vámokon kívül még számos további akadálya van a szabad kereskedelemnek. Ilyenek voltak a tagállamonként különböző állat- és növényegészségügyi intézkedések, az élelmiszerek forgalomba hozatalának eltérő előírásai (például élelmiszerminőség, adalékanyagok), de az eltérő szabványok is. Mindezek egységesítése eredményeként az EGK egésze és a Közös Agrárpolitika is az integráció újabb, az egységes belső piac („közös piac”) szakszába lépett. Ezt követte 1993 novemberében a névváltozás is. Azóta használjuk az Európai Unió elnevezést.

Az 1990-es évek második felében újra változtak az európai mezőgazdaság külső és belső feltételei. A világ mezőgazdasági termelése gyors ütemben növekedett, és az EU-nál alacsonyabb költséggel és támogatásokkal termelő országok részéről egyre nőtt a nyomás az EU-ra az agrárpolitika protekcionista elemeinek leépítésére a kétoldalú tárgyalásokon és a nemzetközi szervezetekben (OECD, WTO) is.

Az EU 10 tagjelölt országgal – köztük Magyarországgal – 1998-ban kezdte meg a csatlakozási tárgyalásokat. Ezen országok összességükben jelentős nagyságú mezőgazdasági földterülettel és mezőgazdasági termelővel rendelkeztek, akiknek az azonos kezelése az agrárkiadások újbóli nagymértékű növekedéséhez vezetett volna.

Az Európai Bizottság 1998-ban bemutatta az „AGENDA 2000” elnevezésű javaslatcsomagot, aminek eredményeként 2000. január 1-jén a KAP-reform újabb jelentős szakasza lépett életbe. De a tagállamok itt is a kelleténél óvatosabbak voltak a végső döntések meghozatalánál. Ezért a 2003. évre tervezett félidei felülvizsgálat valójában újabb, több területre kiható változásokat hozott. Mindez az alacsony világpiaci árak időszaka volt. Az EU agrárpolitikájában folytatódott a termelés korlátozása, miközben a támogatások csökkentek és fokozatosan elváltak a termeléstől. Csökkentek az exporttámogatások, korlátozásokat vezettek be az intervencióban (termékkör, mennyiségi korlátozás).

A 2003-ban még nélkülünk (bár a legvégső időszakban már megfigyelői minőségünkben, a jelenlétünkben) hozott döntések azt jelentették, hogy a magyar mezőgazdaság is nem várt, új feltételek mellett került be 2004. május 1-jén az EU-ba. A 2000-ben 2006-ig meghirdetett intézkedések helyébe új támogatási rendszer lépett. Így Magyarország is – az új tagállamok között, 7 társunkkal együtt (Málta és Szlovénia kivételével) – a közvetlen támogatások egyszerűsített rendszerét (SAPS) vezette be. A támogatások történelmi alapon (kvóták alapján) kiszámított összesített támogatási összegét („nemzeti boríték”) az üzemek termőterülete alapján osztottuk/osztjuk ki évről-évre. A „rég” tagállamok 2005-2006-ban kivétel nél-

Fotó: Benkő Imre

kül a közvetlen támogatások jogosultságon alapuló, a termőföldtől fokozatosan szétváló, hosszútávon érvényesülő rendszerére álltak át.

A Közös Agrárpolitikában 2000. január 1-jétől további integrációs lépés következett be: megszületett a vidékfejlesztés egységes rendelete és a vidékfejlesztés ettől kezdve a KAP II. pillére lett. Korábban különböző éveken különböző tartalmú, eljárási rendű rendeletek voltak érvényben a mezőgazdasági beruházások, vidéki infrastruktúra, az agrár-környezetvédelem, a vidéki örökség védelme érdekében. Mindezeket 2000-ben egyetlen vidékfejlesztési rendeletbe foglalták, egyre inkább egységes eljárási renddel.

A 2000-es években az I. pilléren belül fokozatosan csökkent a piaci intézkedések szerepe és támogatása, és nőtt a közvetlen kifizetéseké, azon belül is a termeléstől elválasztottaké.

A 2003. évi félidei döntések előirányozták egyes ágazatok további felülvizsgálatát és reformját. Így 2005-2006-ban, fokozatosan sor került a dohány, a zöldség-gyümölcs, a bor és a cukorágazatok reformjára. A megalkotott rendeletek az egyes ágazatokon belül is a további piacorientáltságot, a kvóták fokozatos kivezetését, a támogatások csökkentését irányozták elő.

A világpiacon 2009-ben azonban megint alapvető változás történt. Elkezdődött a gazdasági válság, mai napig tartó kihatással. A mezőgazdasági termékek piacán – részben a termelés csökkentése, de főleg az ázsiai kereslet növekedésének a hatására – árnövekedés és az árak nagyfokú ingadozása következett be. A WTO-ban elhúzódtak a kereskedelmi feltételek további liberalizálódására irányuló tárgyalások és a megállapodás továbbra sincs elérhető közelségben. Az

EU-n belül is kiéleződött a verseny a piacokért, mivel egyes tagállamokban a fogyasztói kereslet stagnál vagy csökken.

A válsággal összefüggésben megváltozott az agrárium szerepének nemzetközi és az EU-n belüli megítélése, újra „stratégiai” terméké vált. Az EU-ban a termelés korlátozása helyett újra a termelés növelése vált elsődleges célkitűzéssé. Az „európai mezőgazdasági modell” a multifunkcionális jellegén belül a versenyképességet és a fenntarthatóságot egyaránt erősen hangsúlyozza. Az EU-s kereslet korlátozottsága miatt növekszik az érdeklődés a harmadik országok, még bővülő piaci (például Oroszország, Kína) iránt. Az új tagállamok érzékelik, hogy a közvetlen kifizetések „kiegyenlítő-dése” dacára még mindig jelentős a különbség a régi és az új tagállamok mezőgazdaságának támogatottsága között.

Ilyen körülmények mellett kerül napirendre az EU 2014-től érvényes új közös agrárpolitikája. A vélemények kicserélése már a franciák EU-elnöksége idején (2008. I. félév) megkezdődött.

Az Európai Bizottság 2010 novemberében hozta nyilvánosságra azt a közleményét, amelyben először fejtette ki a nézetét az új KAP előtt álló kihívásokról és az azokra adható válaszokról. Az Európai Unió Tanácsa a magyar elnökség vezetésével 2011 márciusában, az Európai Parlament 2011 júniusában foglalt állást a bizottsági közleményről. A Bizottság 2011. október 12-én megjelentette az új KAP-ra vonatkozó jogszabálytervezeteket és az azokhoz tartozó hatástanulmányokat.

A javaslatcsomag tükrözi a válság hatásait, azokra az elmúlt években tett tagállami reakciókat, valamint azt, hogy az immár 27 tagállamban és azok régióiban a mezőgazdasági termelés igen eltérő feltételek mellett történik. A korábbi bizottsági javaslatokkal ellentétben nem mondja ki a támogatásoknak a termeléstől történő teljes szétválasztását, az export-támogatások felszámolását. A piaci áringadozások és egyéb kockázatok miatt új kockázatkezelési eszközt javasol. Az új tagállamokra tekintettel közelítést javasol a közvetlen kifizetéseknél. Immár nemcsak a II. pillérben, de az I. pillérben is több esetben választási lehetőséget tartalmaz a tagállamoknak a sajátosságaik érvényre juttatása céljából (például kedvezőtlen adottságú térségek, fiatal gazdák, kisgazdaságok). Valós egyszerűsítési javaslatok mellett sok esetben azonban a korábbiaknál jóval bonyolultabb rendszereket tartalmaz (például közvetlen kifizetések, zöldítés, támogatások leföldözése). Ezekben tükröződik a Bizottság erőfeszítése a társadalmi elvárásoknak (például támogatások indokoltága, környezettudatosság) való megfelelésre.

A stratégiai szerep felértékelődését tükrözi, hogy – szintén a korábban beharangozottal ellentétben – a mezőgazdaság támogatására javasolt összegek is jelentős nagyságúak, a 2014-2020 időszakra összesen 435 milliárd eurót tesznek ki.

A jogszabályi javaslatokat a 27 tagállam alapvetően megfelelő tárgyalási alapnak tekinti, de számtalan – gyakran egymásnak ellentmondó – kritika, módosítási javaslat is megfogalmazódott. Az egyeztetések mind a Tanácsban, mind az Európai Parlamentben egész évben folytatódnak. A cél a 2012 végéig történő megegyezés, hogy az új szabályozás 2014 elején életbe léphessen.

„Magyarország haszonélvezője az agrár- és vidékfejlesztési támogatásoknak...”

INTERJÚ CZERVÁN GYÖRGGYEL, A VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM AGRÁRGAZDASÁGÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁRÁVAL

A Közös Agrárpolitika (KAP) refomjának kapcsán a megállapodások előreláthatóan legkésőbb 2013-ban megszületnek – véli Czerván György, a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) agrárgazdaságért felelős államtitkára. A vele készült interjúból kiderül az is, mit tartalmaz az Európai Bizottság javaslata, s mi erről a magyar álláspont.

– Napirenden az Európai Unió Közös Agrárpolitikája, a KAP reformja. A hírek szerint igazságosabb, egyszerűbb és célzottabb jövedelemtámogatást javasol az Európai Bizottság 2014-től az Európai Unió agrárgazdaságában.

– Jó hír, hogy 2014 és 2020 között még biztosan lesz KAP, azaz az unió támogatja a mezőgazdaságot. Magyarországnak ez különösen kedvező, mert mi a haszonélvezői vagyunk a közös agrárpolitikának. A magyar mezőgazdaság az unió mezőgazdaságának a 2 százalékát adja. Ehhez képest az agrár- és vidékfejlesztési támogatások 3-3,2 százalékát kapja. Ez százmilliárd forintokban mérhető, amit a nemzeti költségvetésből nem tudnánk biztosítani. Van ugyanakkor a KAP reformja kapcsán rossz hír is: az eddig is bonyolult rendszer a vállalkozásoknak – a kisgazdaságok számára megnyíló, sokkal egyszerűbb támogatási lehetőségen kívül – nem lesz egyszerűbb. A tagállamok, köztük Magyarország hangsúlyosan megfogal-

mazott igénye az egyszerűsítés. Hazánk és a többi tagállam is jelezte Brüsszelben, hogy csökkenteni kell az adminisztrációs kötelezettségeket, egyszerűsíteni kell a feltételeket, mert ez főleg pluszterheket ró mind a tagállamokra, mind a termelőkre. Az új KAP arra is javaslatot tesz, hogy célzottabb legyen a támogatási rendszer, és csak az aktív gazdálkodók kapjanak közvetlen támogatásokat. A bizottsági tervezetben szereplő „aktív gazda” definíció nagyon bonyolult. Én ezt úgy szoktam magamnak „lefordítani”, hogy Magyarországon 180 ezer regisztrált termelő van, arra törekszünk, hogy ők valamennyien továbbra is támogatásra jogosultak legyenek, aktív gazdálkodónak számítsanak. Ma vannak olyan támogatottak, mint például a repülőterek vagy a golfpályák tulajdonosai, akik lekaszáltatják a fűvet, de nem számítanak majd aktív termelőknek.

– Hogy néznek ki a tervek?

– A Bizottság javaslatában van egy minden tagállamnak kötelező, úgynevezett alaptámogatás, leginkább ez hasonlít a mostani területalapú támogatásra. Erre a már említett aktív gazdák lesznek jogosultak, tehát akik mezőgazdasági tevékenységet végeznek. Csak az jogosult alaptámogatásra, aki 2014-ben egységes kérelmet ad be – tehát földet használ – és 2011-ben is volt bent egységes kérelme, tehát akkor is használt földet. Azoknak a támogatási jogosultságának a fedezetére, akik 2011 után kezdenek földet művelni, a nemzeti tartalék szolgál majd, melynek felső határa az alaptámogatás 3 százaléka. Ez tehát szűkebb pénzügyi mozgásteret jelent ahhoz képest, mintha a teljes nemzeti boríték 3 százaléka lenne. Célnk tehát az, hogy a tartalékba a teljes nemzeti boríték legalább 3 százaléka kerüljön bele. A támogatási jogosultság adható-vehető lesz, azonban önmagában nem érték, csak megfelelő hektárszámmal, tehát földdel együtt lehet aktiválni. Mivel az EU újabb 7 éves pénzügyi keretéről még csak a 2011 nyarán kiadott első tervezet ismert, az agrárbüdzsére fordítható főösszeg is módosulhat a pénzügyi keret tárgyalásain, annak ellenére, hogy Magyarország azért küzd, az agrárfejezet főösszege ne csökkenjen. A jelenlegi tervezet szerint Magyarország nagyságrendileg ugyanannyi támogatást kap a következő ciklusban, mint amennyit 2013-ban. Az új, közvetlen forráselosztási rendszerben a támogatási összeg nagysága attól függ, hogy a kötelező és az önkéntes elemek hogyan viszonyulnak majd egymáshoz, amit részben az adott tagállam dönt el. Az előzetes kalkulációk szerint az alaptámogatás várhatóan 140-150 euró között lesz hektáronként, amihez jönnek még az előbb említett kiegészítések, amelyekkel együtt egy hektárra csaknem 200 euró juthat.

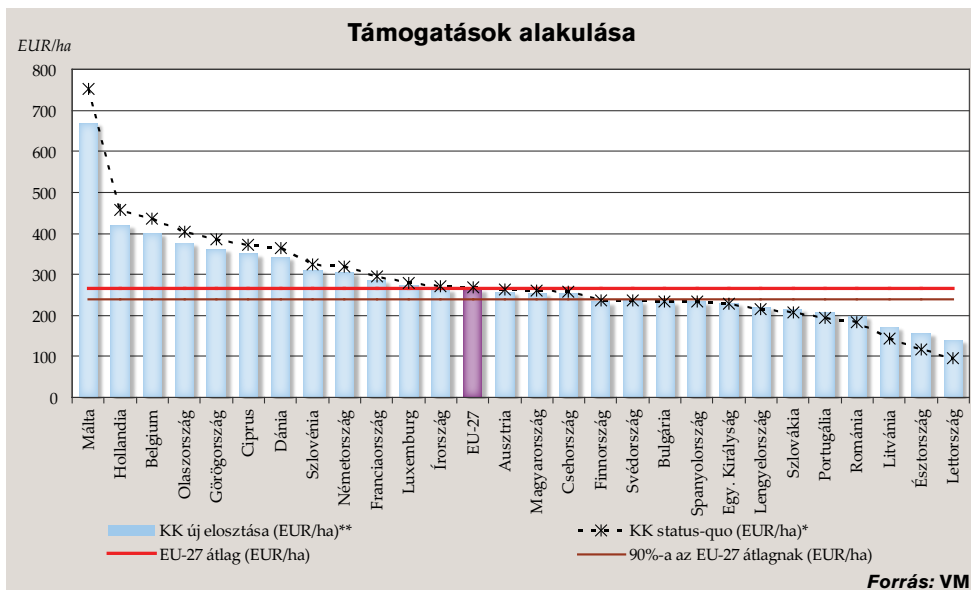
– **A szintén minden tagállamnak kötelező zöld komponensnek mik a feltételei?**

– A zöld komponens bevezetése olyan feltételeket tesz kötelezővé, amelyek többletköltséggel járnak és adminisztrációjuk is bonyolultabb. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet (AKI) kalkulációja szerint hektáronként 20-30 euró lesz a többlet kiadás, de a „zöldítésért” cserébe 80 euró jár hektáronként. A szaldó tehát valószínűleg pozitív lesz. Az egyik feltétel a vetésforgó betartása, 3 hektár fölött legalább három különböző növényt kell termesztetni. Ezt a feltételt a kicsiknek lesz a legnehezebb betartani. Másik feltétele, hogy a gazdálkodónak állandó legelőt kell fenntartania. Ez szerencsére nem azt jelenti, hogy mindenkinek rendelkeznie kell legelővel, hanem azt, hogy akinek 2014-ben, az egységes kérelem benyújtásakor lesz legelője, annak fenn kell tartania. A harmadik feltétel, az ökológiai célterület fenntartása, arról szól, hogy védőzónát, erdősávokat kell kialakítani vagy ugaroltatást végezni. Gondot jelenthet, hogy a mezőgazdasági terület 7 százaléka,

tehát viszonylag nagy területre akarják kiterjeszteni ezt a kötelezettséget. A gazdálkodók túlnyomó része valószínűleg az ugaroltatást választja majd, mert az a legegyszerűbb. Ez a követelmény kivonja a termelés alól a területeket, tehát csökken a termőföld nagysága. A termeléscsökkenés ütközik a KAP-nak az életképes élelmiszertermelést kitűző alapvető céljával. Erre az ellentmondásra nemcsak Magyarország hívta fel a figyelmet, a tagállamok többsége is. Nagyon sokan fenntartással fogadják tehát a zöld komponens, amelyről még komoly viták várhatók.

– **Mi a helyzet a fiatal gazdák szintén minden tagállam számára kötelező támogatásával?**

– Az unió szeretné bevonni a fiatalokat a mezőgazdasági termelésbe. A nemzeti boríték legfeljebb 2 százalékát lehet erre fordítani, így az egyébként járó támogatások 25 százalékával növelhetők a fiatal gazda jogcímmel. Magyarország üdvözlí, hogy van ilyen lehetőség, de a feltételek kedvezőtlenek

számunkra. Az elfogadható, hogy fiatal gazdának a 40 évesnél fiatalabb gazdálkodó számít, az viszont már nem, hogy erre a támogatásra csak azok a „pályakezdő” termelők jelentkezhetnek, akik 5 éven belül kezdték meg a mezőgazdasági tevékenységüket. A másik rossz korlát, hogy csak 25 hektárig vehető igénybe ez a támogatás. Ha elfogadja az unió ezeket a feltételeket, nem tudnánk lehívni a nemzeti boríték 2 százalékát, hanem csupán körülbelül 0,7 százalékát. A tárca célja, hogy a támogatási lehetőség valamennyi 40 év alatti gazdálkodóra vonatkozzon, és a 25 hektáros felső határt töröljék el.

– **A tagállamok által választható, önkéntes támogatási elemek is vannak a bizottsági tervezetben. Melyek ezek és mivel járnak?**

– Ilyen a természeti hátrányokkal sújtott területek támogatása, amely az éves pénzügyi keret 5 százalékáig adható. Ha adunk ilyet, akkor az alaptámogatás ennyivel csökken, mert ez úgy működik, mint egy „közlekedőedény”, a boríték nagysága adott. Magyarország nem támogatja ennek bevezetését az I. pillérben, mert a II. pillérben a kedvezőtlen adottságú területek (KAT) szerepelnek, így ez párhuzamosságot okoz. Sokkal fontosabb számunkra, hogy a támogatás termeléshez köthdjön, ez szintén önkéntes elem. A jelenlegi rendszerben

vannak olyan támogatások, amelyek bázisalapon járnak, ami elfogadhatatlan. Olyanok kapnak támogatást például állattenyésztésért, akiknek jelenleg nincs is állatuk, csak az úgynevezett bázis évben volt. Magyarországon mindig is a termeléshez köthető támogatásokra volt igény. A tagországok túlnyomó része egyetért ezzel a törekvésünkkel. Németországgal ebben az egy kérdésben van véleménykülönbség, minden másban egyetértünk.

– Mit lehet még tudni a kisgazdaságok egyszerűbb támogatásáról?

– A kisgazdaságok egyszerűsített támogatása összesen 500 és 1000 euró közötti lehet évente. Magyarországnak nemcsak az a célja, hogy minél több támogatást kapjon az EU-tól, hanem hogy olyan Közös Agrárpolitikát alakítson ki, amely a leginkább biztosítja a magyar agrárium fejlődését. Az egyszerűsítés sokat jelentene a termelőknek. A kisgazdálkodókra vonatkozó rendszer attól lesz egyszerűbb, hogy a zöld komponens, illetve a kölcsönös megfeleltetés feltételrendszerét nem kell teljesíteni azoknak, akiket ebbe a kategóriába sorolnak. Az előzetes kalkulációk szerint 180 ezer regisztrált termelőből körülbelül 70 ezren fognak ide tartozni, azaz az összes termelő 40 százaléka. Ezt, a későbbiekben „alanyi jogon” járó támogatást kétféleképpen lehet kiszámolni: 3 hektárra jutó átlag támogatás, vagy az egy kedvezményezettre jutó átlagtámogatás 15 százaléka. Ebbe a támogatási rendszerbe egyszer lehet bejelentkezni, 2014. május 15-ig, kilépni viszont bármikor lehetséges, amikor az adott termelő gazdasági helyzete indokolja, például területnövekedés miatt. El tudtuk tehát érni a kisgazdaságok számára azt, hogy egy nagyon egyszerű rendszerben, az adminisztratív terhek csökkenésével kaphassanak támogatásokat az unióból.

– Sokan felkapták a fejüket a támogatási felső határ bevezetésének gondolatára, amely negatívan diszkriminálná a nagyobb gazdaságokat.

– A támogatás felső határának bevezetése, a capping azt

jelenti, hogy bizonyos összeg fölött – ez 150 ezer euró – csökken a támogatás mértéke, 300 ezer euró felett pedig megszűnik, de van egy korrekciós tényező is. Az előző évben kifizetett munkabérek és a járulékokat le lehet vonni a 150 ezer euróból. E korrekciós lehetőség nélkül a hazai üzemszerkezet miatt Magyarország járna a legrosszabbul az unióban. A levonás után viszont csak kevés üzemet érintene rosszul a capping. Az AKI számításai szerint közel 180 gazdaság kerülne bele valamilyen mértékben olyan sávba, ahol csökkenne a támogatás. Ennek nagysága összesen, éves szinten körülbelül 10,6 millió euró, mintegy 3 milliárd forint lenne. Ez az összeg azonban nem vész el, hanem átkerül a II. pillérbe, tehát a tagállamnál marad. Az átcsoportosított összeget a tagállam társfinanszírozás nélkül kizárólag innovációra használhatná fel.

– Ebbe akár a géptámogatások is beleértendők?

– Valószínűleg sok minden beleférhet, például a kutatás, az élelmiszeriparban a termékfejlesztés, a csomagolástechnika. A támogatási felső határ bevezetését azonban a tagállamok jelentős része nem támogatja, szintén a reform már említett alapelveivel, az életképes élelmiszertermeléssel szembeni üt-

közése miatt. Németország a leghatározottabban elutasítja, nyilván a keletnémet tartományok miatt, ahol nagyüzemek vannak. Hiszen ez a támogatáskorlátozás azoknak okozhat gondot, ahol nagy területen foglalkoznak szántóföldi növénytermesztéssel, és nincs élőmunkaigényes egyéb

Támogatási felső határ

150-200 ezer euró között 20%-kal csökken a támogatás;
200-250 ezer euró között 40%-kal csökken a támogatás;
250-300 ezer euró között 70%-kal csökken a támogatás;
300 ezer euró felett 100%-kal csökken a támogatás,
vagyis megszűnik.

tevékenységük – például állattenyésztés, zöldségtermesztés –, ami a munkabér korrekcióval mérsékelhetné a forráselvonást. Az Egyesült Királyság sem rajong az ötletért, ahol 35 hektár körüli az átlagos birtokméret, viszont a királynőnek hatalmas birtokai vannak. Mindenesetre az biztos, hogy blokkoló kisebbség alakul a támogatási felső határ bevezetése ellen.

– Eddig az I. pillér közvetlen támogatási részéről beszélünk, de van egy piacsabályozási része is.

– Itt is van néhány dolog, ami Magyarországnak fontos. Például a tejkvóta, ami 2015-ben megszűnik. Nincs esély arra, hogy ez a terv megváltozzon, az Európai Bizottság nem fogja engedni. Egy-két tagállam, így Magyarország is szeretné, ha megmaradna még a tejkvóta rendszer, de nem valószínű, hogy sikerül elérni. Ez azt jelenti, hogy 2015-től a tejtermelőink ki lesznek téve a szabad versenynek, addig fel kell készíteni őket, hogy versenyképesen tudjanak termelni. Ez a tejfeldolgozó ipar feltőkésítését, megerősítését jelenti, amelyre készülünk is. A cukorkvóta szintén 2015-ben fut ki. A meglévő cukorrépa termelők és az egyetlen feldolgozó üzemünk is a szabad versenynek lesz kitéve a cukorkvóta eltűnésével, amivel egyébként a cukor minimálára is megszűnik. Versenyeznünk kellene a hatékonyabb termelőkkel, akik például csapadékosabb területeken gazdálkodnak. Fel kellene gépesíteni a cukorrépa termelést, korszerű cukorgyárak kellenének, de a világpiacra a brazil nádcukor döntően meghatározza az árakat. A kérdés az, hogy Brazília cukor előállítására akarja-e használni a cukornádat vagy bioenergetikai célokra. Hektá-

ronként 15 tonna termésnél lehet versenyképes a répa a nádcsukorral szemben, jelenleg azonban az unió átlaga hektáronként 11 tonna, Magyarországé ennél még alacsonyabb. A célunk tehát, hogy a cukorkvóta rendszer ne szűnjön meg 2015-től, megmaradjon legalább 2020-ig. Erre látok esélyt, a tagállamok többsége támogatja is ezt az elképzelést. Magyarország ezen kívül szeretné elérni, hogy azokban a tagországokban, ahol a jelenlegi kvóta nem fedezi az önellátást, új kvóta beszerzésére nyíljon lehetőség. Vagyis Magyarországon a jelenlegi 100 ezer tonnáról – az önellátáshoz szükséges – 300 ezer tonnára lehessen növelni a kvótarendszeren belül a termelést. Ezzel az állásponttal egyelőre még egyedül vagyunk a tagállamok között. Próbálunk megnyerni másokat, Románia, Szlovákia jár hasonló cipőben.

– *Mire számíthatnak a szőlészek, kertészek?*

– A bizottsági javaslatban a szőlőtelepítési jogok megszüntetése szerepel 2015-től, tehát bárki telepíthetne, ami egyértelműen a minőségi bortermelőknek lenne hátrányos és a tömegborok előállítóinak kedvezne. Az olcsó tömegborok elárasztanák az országot, ami Magyarországnak nem érdeke. Itt is látok esélyt arra, hogy sikerül elkerülni ennek az intézkedésnek a bevezetését, hiszen nagyon sok tagország tiltakozik ellene. A Bizottság fel is állított egy szakértői munkacsoportot a kérdés még alaposabb megvizsgálására. A zöltség-gyümölcs ágazatban is van egy módosítási elképzelés. Jelenleg a termelői csoportok az I. pillérből kapnak támogatást, ezt át akarják tenni a II. pillérbe, ami a beruházási támogatásoknál okozhat majd gondot. A viták még zajlanak. A piacszabályozási ügyeket összefoglalva tehát úgy látom, hogy a cukorkvóta meghosszabbításra 2020-ig van esély, a szőlő-bornál szintén elképzelhető, hogy a telepítési jogok ne szűnjenek meg, a tejkvóta fennmaradására nem nagyon látok esélyt, a zöltség-gyümölcs ágazat támogatásainak sorsáról pedig még folynak a viták.

– *Mi lesz a vidékfejlesztéssel?*

– A vidékfejlesztési pillér eddigi négy tengelye most meg-

szűnik, de hat prioritást említenek ezen a jogcímen: tudás-transzfer, versenyképesség, kockázatkezelés (éghajlati és piaci), két zöld szempont (ökoszisztémák megőrzése, szén-dioxid kibocsátás) és a vidéki foglalkoztatás növelése. Az irányok a magyar érdekekkel teljesen szinkronban vannak.

– *Mikor kerülhet „pont az i-re”?*

– A jelenlegi dán és a második félévi ciprusi uniós elnökség alatt. Idén még folynak a viták Brüsszelben a KAP reformjáról, sőt a jogszabály értelmezések és módosítási javaslatok körüli vita még 2013-ban is folytatódik. Azt gondolom, valamikor 2013 második negyedéve, fél éve körül állhat össze a kép és 2013 év végéig megszületik majd a végleges jogszabály a reformról, hogy aztán 2014. január 1-jétől már az új rendszer működjön.

Írta: Tóth László Levente

Fotók: Ferenczy Dávid

‘Hungary makes the best of EU agricultural support.’

György Cerván, secretary of state with the Ministry of Rural Development, responsible for issues of agriculture.

Reform agreements of the Common Agricultural Policy (CAP) are likely to be finalised by 2013, says the secretary of state. It is good news for Hungary that the CAP will be effective until 2020, because we are beneficiaries of the system, receiving up to 3.2 percent of all agricultural subsidies, while Hungary's contribution is only 2 percent within the total output of EU agriculture.

In the new system, the European Commission suggested a basic subsidy – much like the present SAPS – grant-

ing around 150 Euros per hectare, which could go up to 200 Euros according to circumstances.

Hungary has a firm view on the support of young farmers, lobbying with the EU for including all farmers below age 40, and raise the top limit of 25 hectares to be eligible. We would also like to see that support is closely tied to the actual agricultural activity of an enterprise. It is also important for Hungary to institute simplified support for small farmers, without the compulsory criteria of

green component and cross compliance. Capping the maximum support payable sounds alarming at first but thanks to deductibles Hungary would lose some 10.6 million Euros this way, and that sum is not taken away but relabelled for innovation.

Quotas are a bone of contention. Sugar quotas can be extended by 2020, planting vineyards is still possible by then. The milk quota is most likely to be gone, fruit and vegetable quotas are in negotiation.

Ki mit gondol a KAP reformról?

Dr. Drexler Dóra, az Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezetője

„A jelenlegi tervezet szerint az új KAP sokkal erőteljesebb hangsúlyt fektetne a környezet védelmére, a fenntartható erőforrások használatára és a klímaváltozás mérséklésére. A direkt támogatások 30 százalékának kifizetését bizonyos »zöld« feltételek teljesítéséhez kötnék. A minősített biogazdák a tervezet szerint automati-

kusan megkapják majd a direkt kifizetést, elismerésként, hogy az ökológiai gazdálkodás fenntartható termelési forma. Mindezt pozitívnak tartom. A reform a családi gazdálkodók támogatását irányozza elő, nálunk abban is segíteni kell, hogy egyáltalán ki tudjon alakulni és fenn tudjon maradni ez a termelői kör. Ki kell védeni, hogy a kisgazdálkodóknak szánt támogatásokat »kiskapuként« le-
hessen használni, mondjuk, a nagy gazdaságok felosztásával. A kisgazdálkodóknak szánt adminisztratív könnyítést véleményem szerint pozitív ösztönző eszközzel kellene társítani. Olyannal, amely mégis érdekeltté teszi őket abban, hogy fenntartható termelést folytassanak és egészséges, vegyszermentes élelmiszert állítsanak elő. A cél e tekintetben a régi és az új tagállamok közötti finanszírozási különbség csökkentése, ami Magyarországnak és a hazai ökológusoknak előnyös lehet.”

Glattfelder Béla európai parlamenti képviselő, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság tagja

„Az unió költségvetését nem fogadták még el, abban kellene szerepelni az agrárforrásoknak, amíg nincs közös költségvetés, nem határoznak a KAP-ról. A cukorkvóta megszüntetéséről 2014-2015-ben már korábban döntöttek, kérdés, sikerül-e elérni, hogy fennmaradjon. A magyar kormány álláspontja – amit az európai parlamenti többség

is támogat –, hogy indokolt lenne a kvótákat 2020-ig megtartani, illetve fokozatosan kivezetni. Ez stabilizálná az egyetlen, még működő hazai cukorgyár helyzetét. A »zöldítési program« kapcsán nem számolnak azzal, hogy a világ legkörnyezetbarátabb agrárgazdálkodása Európában van. A termőföld 7 százalékának pihentetésével nem csak a gazdák jövedelme, a megtermelt élelmiszer mennyisége is csökken, miközben a világ népessége nő és 1 milliárd ember éhez. Támogatni tudnánk, hogy a KAP-ban nagyobb hangsúlyt kapjon az energiahatékonyság és a megújuló energia alkalmazása. Ez szerepet kaphatna a vidékfejlesztésben is.”

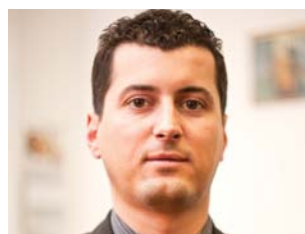
Gógös Zoltán országgyűlési képviselő, a Mezőgazdasági Bizottság alelnöke

„A sávós támogatási plafonnál nagyobb problémának látom a zöld komponens, ez főként a kistermelőknek hátrányos. Eddig egyik évben termelt a gazda kukoricát, a másikban búzát, majd repcét. Ezeket egy éven belül kellene termesztie és ehhez jönne a terület 7 százalékának pihentetése. Az új szabályozás életbe lépését köve-

tően derülhet ki, mekkora hiba volt, hogy Magyarország nem tért át az SPS rendszerre, mert a KAP reform annak a 17 tagországnak jelent előnyt, melyek ezt megtették. Emiatt 2014-től nagyjából 10 százalék mozgásterünk lesz arra, hogy az uniós támogatásból forrásokat tereljünk át az állattartó ágazatoknak, és még ebből is kimaradnak a sertés- és baromfitemelők. A nemzeti támogatást – amelyben most az állattenyésztők részesülnek –, akkor tudnánk folytatni, ha az SPS rendszerben lennénk, mert akkor lényegesen nagyobb átcsoportosításra nyílna lehetőség. Az unió egy közös kockázati alapról is gondolkodik. Ebbe a tagállamok befizetnének, és ha 30 százalékot meghaladó áringadozás lenne, akkor Brüsszel támogathatna, illetve lefőlözhetné. Ez jó ötlet, helyettesíthetné a korábbi intervenciók rendszerét. Magyarország összességében sem túlságosan jól, sem nagyon rosszul nem jár majd a KAP reformmal.”

Kis Miklós, a Magyarországi Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (Magosz) ifjúgazda tagozatának országos elnöke

„Az alaptámogatási rendszer továbbra is bonyolult, igaz, választható a kisgazdaságoknak egyszerűsített támogatási rendszer. Ez nagyon jó irány, a támogatási felső korlát meghatározása is, a KAP zöldítése viszont sok kérdést felvet a nálunk elég sok monokultúras gazdaság, de a kisgazdaságok számára is. A fő gond ma

az értékesítés és a piacvédelem. A kereskedő-felvásárló cégek koncentráltak, az erőfölényükkel visszaélnak. A gazdák szerveződését, a szövetkezést támogató jogcímek a II. pillérbe kerülnének át, azok nemzeti kiegészítéssel lehívható pénzek, így ez a gazdagabb tagállamoknak kedvezhet. De nem az EU-n belüli verseny lesz a probléma a jövőben, hanem a harmadik országokból származó élelmiszerimport, amellyel szemben úgy nem vagyunk versenyképesek, hogy nekik nem kell megfelelniük a mi higiéniai, munkaügyi, adózási, állatjóléti és seregnyi egyéb előírásunknak. Így Európának mások fogják megtermelni az élelmiszert.”

Roszik Péter – Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. ügyvezető, Győr-Moson-Sopron megyei Agrárkamara elnök

„A jelenlegi gazdálkodási rendszer nem fenntartható. Szántóterületünk négyötödén négy növényt: kukoricát, búzát, napraforgót, repcét termesztünk nagyüzemi rendszerben. A nagygazdának vélhetően megfelel ez. Nagyüzemi körökben mindig azt hallom, hogy ha probléma jelentkezik a gazdaságban, akkor munkaerőt építenek

le, ugyanakkor gépesítenek. Az előző kormány alatt sokat adtak géptámogatásra, a mezőgazdasági munkanélküliség pedig ezzel párhuzamban növekedett. Egy jó agrárpolitikai reform változást hozhat. Az új rendszerben támogatás csak az arra érdemes gazdálkodáshoz fog kapcsolódni, hiszen tiszteltetben tartja a különböző élőhelyek védelmét, környezetkímélő- és tanyás gazdálkodásra ösztönöz. Sokak szerint a családi gazdálkodási lépték előtérbe helyezése hátat fordít a technikai fejlődésnek, illetve a védendő állat- és növényfajok védelmére nem lenne szabad túl komolyan venni, ha gazdasági érdekek sérülnek. Én abnormálisnak érzem a törekvést a jelenlegi struktúra megtartására. Láttam már az aktuálisnál jobb KAP reformtervezetet is, de még így is jó az irány.”

Tóth Péter, az Agrár Európa Tanácsadó Kft. ügyvezetője

„Nem várok olyan radikális változásokat a KAP forrásainak átrendezésében, mint amilyenek korábban közszájon forogtak. Magyarország a területalapú támogatásokon nem veszít jelentős forrásokat a mai ismereteink szerint. Egy nagy veszély leselkedik ránk, ha a »zöldítés« a jelenlegi tervezetben szereplő arányban marad. Ha az alaptámogatás 60 százalék lesz, és az afölötti részhez különböző feltételeknek kell megfelelni, az egy évben termesztett háromféle növény, a pihentetés kapcsán. A magyar termelőknek ez sem megoldható. Amíg az új ciklusban az első támogatási igényeket be kell nyújtani, 2014. május 15-ig, a magyarországi birtokstruktúra érdemi megváltoztatására sem lehetőség, sem idő nincs, a kormánynak meg az eszközei hiányoznak. Az akkor beadott igénylések konzerválni fogják ezt a birtokstruktúrát. Ezt erősíti a jogosultság mint vagyoni értékű jog megjelenése, ami átruházható, értékesíthető és örökölheto lesz.”

Szabó Rebeka országgyűlési képviselő, a Mezőgazdasági Bizottság tagja

„Üdvözljük a KAP zöldítését célzó változtatásokat, és a vidékfejlesztésre költendő források 30 százalékra növelését, de ezt nem tartjuk elegendőnek az intenzív, iparszerű mezőgazdaságot serkentő támogatási rendszer dominanciájának megváltoztatásához. A túltérrelést ösztönző területalapú támogatás gazdasági szempontból is ésszerűtlen; ehelyett növelni kellene az agrár-környezetvédelemre és a vidékfejlesztésre juttatott forrásokat. A közvetlen támogatásokon belül viszont helyeselnék a zöld komponens növekedését, a 7 százalékos területpihentetést is. Fontos, hogy ezt ne lehessen kiváltani vetésforgóval, a terület valóban állandó ökológiai funkciót láthasson el, ami emellett haszonvételt is biztosíthat (fasor vagy kaszáló). A támogatások felső határát határozottan üdvözljük, a kisgazdaságok bővebb és egyszerűbb támogatását szintén. Ez utóbbi akár nagyobb is lehetne a Bizottság által javasolt 10 százaléknál, mivel nálunk arányaiban több a kistermelő. Kukorából fontos lenne legalább a saját szükségletünk ellátására elegendő kvótát visszazerezni. A tejkvóta-rendszert szerintünk csak akkor lehetne eltörölni, ha más megoldás kerül a helyére.”

Domján Gergely, a Magyarországi Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (Magosz) alelnöke

„Az unió agrárreform tervei a Magosz által tömörített gazdálkodóknak pozitív üzeneteket tartalmaznak. Amennyiben az 1000 hektárnál nagyobb területen működő vállalkozások egy küszöbérték felett csökkenő arányban részesülnek a támogatásokból, az mérsékli a kisebb gazdaságok versenyhátrányát. Ennek vidékpolitikai jelentősége felbecsülhetetlen. A kisüzem mellett szól a megtermelt áru sokkal jobb minősége és a magasabb foglalkoztatottság vidékpolitikai célja is. Nem beszélve arról: míg a kisüzem visszaforgatja a profitot a termelésbe, a bérelt földeken mű-

ködő cégek által kifizetett bérleti díjak nagy része kivándorol az ágazatból, gyakran az országból is. A Magosz üdvözlöi a kis gyümölcsösök nyilvántartásba vételét is, ennek hiányában senki nem tudja megmondani, mennyi gyümölcs terem ma Magyarországon. Statisztika nélkül az összes gazdaságpolitikai, támogatási lépés bizonytalan számításokon nyugszik.”

Éder Tamás, a Bonafarm-csoport vállalati kapcsolatok PR igazgatója

„A vidékfejlesztési tervben meghatározott források felosztásakor véleményem szerint a szükséges és nemzetgazdasági szempontból is kívánatos prioritás: állattenyésztés, élelmiszeripar, zöldség-gyümölcs-termesztés. Mivel továbbra is a szántóföldi növénytermesztés élvez előnyt, a nemzeti támogatással kell az állattartás támogatási hiátusát legalább részben pótolni, illetve a ránk jutó uniós támogatás termeléshez köthető, átcsoportosítható 10 százalékával megtoldani. Legalább a húsmarha, a juh- és a tejárazat esetében ki kell használni a támogatási lehetőségeket. Ha ezt elmulasztjuk, a magyar állattenyésztés még a jelenlegi mélypontnál is lejjebb csúszhat. A KAP reform veszteségei a magyar cukorrépa- és tejtermelők lehetnek, ha feloldják a kvótákat. A tervezetben szereplő sáv támogatási korlát az érintett cégeknek versenyhátrányt jelentene. A legtöbb nagy agrárvállalkozás ugyanakkor a munkabér és a járulékok leírása után már jóval kevésbé szenvedné meg a támogatási korlátokat. Még az sem biztos, hogy ez a javaslat átmegy az Európai Parlamenten, mivel több országot is súlyosabban érintene egy ilyen lépés, mint minket. Azt gondolom, hogy Magyarország pozíciói összességében nagyjából maradnak a jelenlegi szinten.”

Unifine Food & Bake Ingredients Hungaria Kft

Tudjuk...

...hogy folyamatosan változnak az ízek, a trendek.

Megértjük...

...hogy mindenki egyedi, különleges és kiváló minőségű termékkel szeretné a vásárlóit kiszolgálni.

Segítünk...

...hogy mindez alapanyagaink felhasználásával megvalósulhasson.

www.unifine.hu

Unifine Food & Bake Ingr. Hu. Kft
2144 Kenyeres
Vasút utca 42.
+36 28 509 104
+36 28 509 134
info@unifine.hu

Tóth István, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (MOSZ) titkára

„Az eddigi információk alapján az unió költségvetésében 2014-től csökkennek az agráriumra fordítható összegek. A közös agrárpolitikán belül ugyanakkor valamelyest erősödik a közvetlen támogatás aránya a vidékfejlesztési forrásokhoz képest, ez a realitások figyelembe vétele. A Magyarországon felhasználható források viszont sajnos csökkenni fognak, mintegy 2

százalékkal. A termelők azzal szembesülhetnek, hogy reálértékben akár 10 százalékkal is zsugorodhatnak az elkövetkező időszakban. Az egyik legnagyobb gond, hogy például a sertés- és baromfitartók a későbbiekben sem számíthatnak semmiféle támogatásra. Nem értünk egyet a tej- és cukorkvóta eltörlésének szándékával sem. Nem látjuk az eszközöket, amelyek hatékonyan enyhítenék a termelők kiszolgáltatottságát. Kifogásoljuk a sávós maximált támogatás esetleges bevezetését. Ez a hatékony üzemméretek kialakítása ellen hat. Ráadásul hátrányosan érinti például a szövetkezeteket, kft-eket, amelyek több kisbirtokból állnak össze nagyobb gazdasággá. Differenciáltan kellene kezelni a nagybirtok fogalmát.”

Tabajdi Csaba európai parlamenti képviselő, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság főtagja

„A legnagyobb vita a támogatások tagállamok közötti újraosztása, s az agrárpolitika »kizöldítése« kapcsán alakult ki. A jelenlegi feltételek mellett a Magyarországnak szánt közvetlen kifizetések csak kis mértékben (0,28 százalékkal) csökkennek 2014-től. A II. pillér alá tartozó támogatásokra is kellenek, készüljenek hektáralapú számítások.

Kezdeményezni fogom továbbá, hogy 2014-től a baromfi- és sertéságazat is kap hasson célzott támogatást a nemzeti boríték keretében. Az Európai Bizottság által javasolt változatos vetésszerkezet a kisk gazdaságoknak aránytalan többlet-költséget eredményezne, nekik engedélyezni kellene a vetésforgót. A termőterület 7 százaléka ökológiai jelentőségűvé minősítése kapcsán javasolni fogom: az arányt csökkentsék 5 százalékra és csak 100 hektár felett legyen kötelező. Ma még nem kellően tisztázott, hogy a támogatási plafon bevezetése hogyan érinti a magyar gazdaságokat. A magyar mezőgazdaság versenyképessége érdekében célszerű lenne a támogatási határok további emelése.”

agribusiness.hu

News & Business

Agribusiness hírek
magyarul-angolul
OLVASSA?

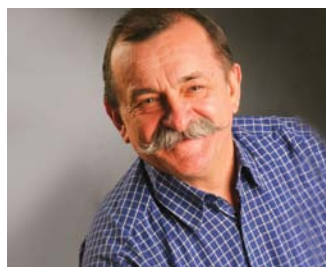
Farkas Sándor országgyűlési képviselő, a Mezőgazdasági Bizottság tagja

„A legfontosabb a KAP célkitűzései között az életképes élelmiszertermeléssel kialakított versenyképes szektor kialakítása, a vidéki közösségek és a munkahelyek fenntartásával. Számos kérdést vet fel, hogy a 2014-től bevezetett új agrár-szabályozás hogyan érinti Magyarország mezőgazdaságát. Ha ügyesek vagyunk, a magyar agráriumnak segítséget fog nyújtani.

A támogatások mértékét illetően Magyarország a középmezőnyben foglal helyet. Az új szabályozás különböző jogcímei alapján minden érintett megfelelő figyelmet kaphat: az alaptámogatáson túl a zöld komponens, a termeléshez kötött támogatás, a fiatalok és a kistermelők támogatása egyaránt segíti a magyar mezőgazdaságot. A tárgyalások még változtathatnak néhány ponton, akár plusztámogatást is hozhatnak a legelők védelme, vagy az erdősisítés érdekében. A fagy- és jégkárok enyhítésére kockázati alapok támogatása is lehívható.”

Varga Géza országgyűlési képviselő, a Mezőgazdasági Bizottság tagja, a Közös Agrárpolitika Albizottság elnöke

„A maximalizált támogatás bevezetésével csökkenthető az eddig jelentős piaci torzulást okozó pénzeloszlás a kisk gazdaságok kárára. Magyarország számára ez nem pénzvesztést jelent, hanem lehetőséget a több társadalmi »közjót« szolgáltató üzemszabályozás megvalósítására. Az első pilléres támogatás tizedrészét a kisk gazdaságoknak kell juttatni, ami ala-

pot ad a félig önálló gazdaságok felfutásához. Egyetértünk a zöldítéssel, hiszen a kormány tervei között is szerepelnek agrár-környezetvédelmi célok és a Vidék Stratégia 300 ezer hektárra tervezi növelni az ökológiai gazdálkodás arányát is.” Varga Géza elégtelennek tartja a fiatal gazdák támogatását és elfogadhatatlannak a 2015-től kivezetni tervezett tej- és cukorkvótát. Véleménye szerint a tejpar liberalizálása súlyos problémákat jelenthet, hiszen ezen a területen szigorú piacszabályzásra van szükség. A cukorkvóta kivezetése akár új cukorgyár létesítését is lehetővé teheti Magyarországon, de csak akkor, ha az hely tud állni az akkor már teljesen liberalizált piaci versenyben. Úgy véli: a hagyományos vidékfejlesztés helyett új, a teljes vidéki létet magába foglaló szemléletre lenne szükség. A vidékgazdaság fogalma például magában foglalhatná a mezőgazdaságot, az önkormányzatiságot, a helyi szolgáltatásokat, a rendvédelmet, a helyi piacokat, a közösség fejlesztését és minden mást is.

Az összeállítást készítették: Benedek Gergő,
Bertók László, Bihari Tamás,
Lakatos Bernadett Ágnes, Tóth László Levente

Fotók: Ferenczy Dávid, Mitrov Gabriella,
Reviczky Zsolt és a megszólalók

A kukorica Genezis termékekre alapozott tápanyag-ellátási technológiája

Időpont	Termékek Műtrágya- és lombtrágyaszükséglet talaj-tápanyagellátottságtól függően	Hasznos ötletek
 Vetés előtti őszi alaptrágyázás talajba dolgozva	Genezis NPK 8:20:30+2S ▶ 300-600 kg/ha Genezis NPK 5:10:30+4,5CaO+3MgO+3S ▶ 300-600 kg/ha Genezis NPK 0:10:28+9,5CaO+6MgO ▶ 300-600 kg/ha Genezis NPK Prémium 8:20:30+B,Mn,Zn ▶ 300-600 kg/ha	 Őszi mélyszántás előtti alapműtrágyázás javasolt.
 Tavaszi alaptrágyázás vetés előtt bedolgozva	Genezis NPK 8:20:30+2S ▶ 300-600 kg/ha Genezis NPK 5:10:30+4,5CaO+3MgO+3S ▶ 300-600 kg/ha Genezis NPK Prémium 8:20:30+B,Mn,Zn ▶ 300-600 kg/ha Genezis Pétisó 27N+7CaO+5MgO ▶ 400-600 kg/ha Genezis Karbamid 46N ▶ 250-400 kg/ha Genezis Ammóniumnitrát 34N ▶ 350-550 kg/ha	 Az őszi alaptrágyázás elmaradása esetén szükséges a tavaszi alaptrágyázás.
 Tavaszi starter trágyázás a vetéssel egy menetben	Genezis NP 20:15+Zn ▶ 100-150 kg/ha Genezis NP 20:10+Zn ▶ 100-150 kg/ha	 A gyors kezdeti fejlődés biztosítása érdekében.
 6-8 leveles állapot Lombtrágyázás I.	Genezis Mikromix Zn ▶ 3-5 l/ha Genezis Mikromix kukorica ▶ 3-5 l/ha Genezis Kukorica levéltrágya ▶ 4-6 l/ha	 Cink- és mikroelemhiány megelőzésére, kezelésére.
 10-12 leveles állapot Kiegészítő trágyázás kultivátorozással egy menetben	Genezis Pétisó 27N+7CaO+5MgO ▶ 100-200 kg/ha Genezis Karbamid 46N ▶ 100-150 kg/ha Genezis Nitrosol 30N ▶ 100-200 kg/ha	 A kukorica intenzív növekedésének elősegítésére.
 Címerhányás Lombtrágyázás II.	Genezis Mikromix Zn ▶ 3-5 l/ha Genezis Mikromix kukorica ▶ 3-5 l/ha Genezis Kukorica levéltrágya ▶ 4-6 l/ha	 Kukoricabogár elleni védekezéssel egy menetben.

A megadott műtrágya mennyiségek kizárólag tájékoztató jellegűek. A javasolt összetételek és mennyiségek pontos meghatározása talajvizsgálati eredményekre alapozott szaktanácsadás alapján történik.

Tel.: 06 40 63 00 43
www.genezispartner.hu

„Összefogással sikeresebben tudjuk érvényesíteni az érdekeinket...”

INTERJÚ SIMON ZSOLTTAL, SZLOVÁKIA FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERÉVEL

Balról jobbra: Simon Zsolt szlovák földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, Juraj Chmiel cseh földművelésügyi miniszter-helyettes, dr. Horváth Zsolt, a magyar Vidékfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkára, Tzvetan Dimitrov a bolgár Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Minisztérium államtitkára, Marek Sawicki lengyel mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter, Valeriu Tabără román mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter

„Nem értünk egyet azzal, hogy megszabják a támogatások felső határát, örömdetes terv viszont, hogy a KAP továbbra is kétpilléres marad, illetve az aktív gazdálkodókra irányul” – mondja a szlovák földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter. Simon Zsolt a Vidék Magazinnak adott interjújában kifejti azt is, hogy Szlovákia szempontjából nem csak az a kérdés, mekkora a támogatás összege, hanem az is, milyen hatékonyan tudják azt felhasználni.

– *Mi Szlovákia álláspontja az Európai Bizottság KAP reformra vonatkozó javaslata kapcsán?*

– Az Európai Unióhoz újonnan csatlakozott államok, köztük Szlovákia is, kezdettől a Közös Agrárpolitika valódi reformját sürgették. Ez alatt elsősorban az összes tagállamra vonatkozó egyenlő és igazságos feltételek megteremtését értjük. Ezek közül is legfontosabb a történelmi elv eltávolítása a közvetlen kifizetések rendszeréből, mivel ez a modell felelős azért, hogy az újonnan csatlakozott „tizenkettek” mezőgazdasági igazságtalan versenykörülmények között, hektáronként eltérő támogatás mellett kénytelenek boldogulni. Nem értünk egyet azzal, hogy megszabják a támogatások felső határát, örömdetes terv viszont, hogy a KAP továbbra is kétpilléres marad, illetve az aktív gazdálkodókra irányul.

– *Konkrétan mi a szlovák álláspont a bizottsági javaslatban szereplő forráselosztási rendszerről?*

– Szlovákia szempontjából nem csak az a kérdés, mekkora a támogatás összege, hanem az is, milyen hatékonyan tudjuk azt felhasználni. A szlovák helyzetet figyelembe

véve feltétlenül újra kell gondolni az uniós támogatások országon belüli elosztását. Nálunk ugyanis az intenzív mezőgazdasági termelést folytató területek kapják a legkisebb támogatást az extenzív területekkel szemben, míg Nyugat-Európában ez fordítva van. Ennek köszönhető, hogy míg például a Dunaszerdahelyi járásban egy mezőgazdasági munkahelyre 8 ezer euró támogatást nyújtunk, addig Kelet-Szlovákia egyes járásaiban 25 ezer eurót. Ezért ha Szlovákia csak azt éri el Brüsszelben, hogy több pénzt kapjon, a régiók közötti különbségek tovább fognak nőni, hiszen jelenleg az intenzív régiók veszteséget, az extenzív régiók nyereséget termelnek, ami nem helyes. Ezért is szorgalmazzuk a történelmi elv eltörlését 2014-2020 között, hogy így több támogatáshoz jussunk, ugyanakkor arra is szükségünk van, hogy engedélyezzék a kapott keret újraosztását. Szeretnénk elérni, hogy az uniós támogatási rendszer keretén belül az egyes támogatási tételeket termékekhez, vagy régiókhoz köthessük. Ez már jelenleg is működik, nálunk például a fejőstehenekre járó támogatások formájában. Az

aktív gazda fogalmának pontos meghatározására pedig azért van szükség, hogy egyértelművé váljon, ki az, aki jogosult lesz a támogatásra. Kétségtelen, hogy az előkészítés jelenlegi időszakában a helyzet bonyolult, de azt már most látjuk, hogy az aktív farmer fogalmát elvben már elfogadták, tehát ez várhatóan része lesz az új támogatási elveknek. A Bizottság javaslata szerint az a gazda minősül majd aktívnak, aki a bevételeinek 5 százalékát a mezőgazdaságból szerzi. Számomra ez érthetetlen, mert milyen gazda az, aki a bevételeit 95 százalékban más forrásból teremti elő. Ezt a tevékenységet nem lehet hétvégenként, mellékesen végezni. Alapjában véve a területalapú támogatások elosztási rendszerét kell megváltoztatni. Ez, mint ismeretes, filozófiájában alapvetően eltér a régi uniós tagországok támogatási rendszerétől. Mivel 2010-ben mi nem tértünk át a farmtámogatási rendszerre, már csak az új költségvetési időszakban orvosolhatjuk az eddigi sérelmeinket. Nyilvánvaló, hogy változtatnunk kell, mert ha a bejövő pénzek továbbra is egy „lyukas zsákba” kerülnek majd, ahonnan szétfolynak, akkor az ágazat további leépülése elkerülhetetlen. Az a javaslat, hogy a közvetlen támogatás 30 százalékát a zöld komponens keretében kell kifizetni, véleményem szerint az extenzív termelés mértékét fogja növelni. A szlovák tapasztalat ugyanis azt mutatja, minél többet költünk zöld programokra, annál alacsonyabb a termelés. Ugyanez a helyzet a 7 százalékos ökológiai célterülettel is, ami szintén elfogadhatatlan. Úgy vélem, a fiatal gazdálkodók támogatását nem kell feltétlenül külön kezelni. A természeti hátrányokkal rendelkező területek támogatása nem a legfontosabb kérdése a reformnak, mivel a gazdák csak elenyésző változást tapasztalhatnak, a rendszert viszont bonyolítja és növeli a költségeket. Feltétlenül egyszerűsíteni kell a kisgazdaságok támogatási rendszerét. Elutasítjuk azt az elképzelést, hogy az uniós megszüntetése a támogatás felső határát, és hogy egy-egy gazdaság ne kaphasson 150-300 ezer eurónál magasabb juttatást. Ez mindenképpen a versenyképesség csökkenéséhez vezethet, még akkor is, ha a Bizottság most már olyan javaslatokkal jön, hogy figyelembe vesszük majd az alkalmazottak számát, a bérek összegét.

– *Milyen véleményt fogalmaz meg Szlovákia az uniós piacszabályozás tervezett változásai kapcsán?*

– A cukor esetében elutasítjuk a termelés-korlátozások megszüntetését, látván a 2003-as cukorreform eredményét. Fico rendelkezése nyomán akkor teljesen ellehetetlenült a cukortermelés és -feldolgozás. Vannak viszont kérdések, amelyekben még nem foglaltunk egyértelműen állást, ilyen például a tejkvóta kérdése, tárgyalunk az érdekeltekkel és mérlegeljük a lehetőségeket. A zöldség- és gyümölcstermelésre vonatkozó szabályokat egyszerűbbé és átláthatóbbá kell tenni, gondolok itt a méretre vonatkozó rendelkezésekre. Fontosnak tartjuk azt, hogy a mezőgazdasági támogatásokat a többi uniós alaptól külön kezeljék. Ha ugyanis egy csomagba kerül az összes alap és majd a Bizottság Regionális Politikáért Felelős Igazgatósága fog dönteni, félő hogy az agrártámogatások elveszítik hatékonyságukat.

– *Melyek azok a közös pontok, ahol az érdekek azonosak és érdemes is összefogni az uniós érdekérvényesítés lehetőségében?*

– A tárgyalások kezdetétől egyeztetünk az egyes tagországokkal, mert úgy véljük, összefogással sikeresebben tudjuk érvényesíteni az érdekeinket. Az eredmény viszont kérdéscsoporttól függő. Általában azt mondhatom, hogy a 27 tagországból 19-nek nem tetszik, hogy a támogatások 30 százalékát zöld programokhoz kellene kötni. Hat tagországnak, köztük Szlovákiának is, problémája van azzal is, hogy legyen felső határ a támogatásokra. Ebből is látszik, hogy csak alkalmi csoportosulásokról beszélhetünk. A kérdés így az, hogy ki és mikor hajlandó engedni egy-egy kérdésben. Hosszú tárgyalásokra számíthatunk.

Írta: Tóth László Levente
Fotók: Tomas Halgas

‘Joint effort is best way of lobbying’

Zsolt Simon, Slovakia's Minister of agriculture and rural development.

The minister does not embrace the idea of capping subsidies, but welcomes the two pillars of Common Agricultural Policy (CAP) focusing on active farmers. The size of the support matters, but efficient spending is even more crucial, says Zsolt Simon, pointing out that intensive farming receives less subsidy in Slovakia than extensive farming, which is the other way round in Western Europe. Getting

more EU subsidy would lead to disparities among Slovakian regions, so they are also lobbying for the right to redistribute the resources.

The notion of active farming apparently caught the eye of decision makers and it will be part of the new regulation. It is hard to grasp that the Committee is content with the definition that five per cent of an active farmer's income is from

agriculture. That does not define a farmer in Slovakia.

The minister flatly refuses the idea of getting rid of sugar quotas, but hasn't come to a conclusion on milk quotas just yet. Whatever the differences, Slovakia is keen on multilateral consultation since the onset of negotiations, because they believe that joint effort is the best way of lobbying.

Kreatív régió

AHOL A GDP FELÉT MEGTERMELIK

A Közép-magyarországi régióban Budapest és Pest megye ezernyi szalon kapcsolódik össze és függ egymástól. A régió gazdaságára jellemző a kreatív tevékenységek átlagosnál jóval gyorsabb fejlődése, a nagyon intenzív kutatás-fejlesztési aktivitás.

Fotó: Schönberger Rajmund

A régió hosszú távú stratégiájának fő vonása a kulturális gazdaságban rejlő lehetőségek hatékony alkalmazása. Az itt jelen lévő, kihasználatlan, megannyi kreatív (szerzői jogi alapú, illetve tudás-intenzív, információalapú) szféra kiaknázása az alkotó, a műhelyjellegű kis- és középvállalkozások regionális hálózati rendszerének kialakításával válik lehetségessé. A kreatív tevékenységek, iparágak közé sorolható például a kiadói és nyomdai tevékenység, a számítástechnika, a kutatás-fejlesztés, a gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatások (tanácsadás, tervezés, hirdetés, stb.), a szórakoztató, kulturális és a sporttevékenység. Emellett a térség gazdaságára alapvető hatást gyakorolnak kiváló logisztikai adottságai.

A régió az országos GDP mintegy 49 százalékát termeli, ebből Budapest részesedése 39, míg Pest megyéé 10 százalék. Az egy főre jutó személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem az országos átlag 125 százaléka volt (Budapest 133, Pest megye 95 százalék).

A régióban csaknem 550 ezer vállalkozás működik; ezek 70 százaléka Budapesten. A legtöbb vállalkozás is Budapest belső kerületeiben, illetve a nyugati és az északi agglomerációban található. A társas vállalkozások túlnyomó része legfeljebb 9 főt foglalkoztató kisvállalkozás. A régióban 228 ezer egyéni vállalkozás van; a régiós átlagot meghaladó számban találhatók egyéni vállalkozások az agglomeráción kívül eső területeken és az agglomerációhoz tartozó alföldi településeken is. A regionális GDP több mint háromnegyedét a terciér szektor termeli, ami az országos bruttó hozzáadott érték felét teszi ki, továbbá az alkalmazásban állók közel háromnegyedét foglalkoztatja. 2004-ben Budapesten foglalkoztatták a pénzügyi tevékenységeket végzők több mint felét, a szállítás, posta és távközlési ágban dolgozók harmadát. Budapesten koncentrálnak a gyógyszergyárak, a távközlés, az IT és a média vállalatai.

A régióban mind a közép-, mind a felsőoktatás világszínvonalon képviselteti magát. Többek között olyan rangos intézmények találhatók itt, mint a Budapesti Corvinus Egyetem, az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Semmelweis Egyetem, a Magyar Iparművészeti Egyetem, vagy a Szent István Egyetem. Ennél fogva a régió szerepe különösen a közgazdászok, az orvosok, a műszaki értelmiség és a művészek képzésében jelentős. Emellett Budapest XI. kerületében, Lágymányoson kialakult campus negyednek, valamint az Infoparknak köszönhetően innovációs központ épült ki.

Közép-Magyarország munkaerő-piaci szempontból a legkedvezőbb helyzetben lévő régió. A 90-es években ugyanis új munkahelyek túlnyomó részben az ország urbanizált, viszonylag iskolázott népességgel és fejlett infrastruktúrával rendelkező középső és nyugati régióiban jöttek létre. Pest megyében jelentősek a különbségek a foglalkoztatás és a munkanélküliség tekintetében. A régióban elért lakossági jövedelmek 70 százaléka Budapesten keletkezik, több mint ötöde az agglomeráció lakosait gazdagítja, azon kívülre kevesebb, mint 10 százalék jut.

Bár a rendszerváltást követő években, a magyar gazdaságban a K+F ráfordítások jelentősen csökkentek mind reálértéken, mind a GDP-hez viszonyítva, ezt követően új tulajdonosi és szervezeti alapokon – elsősorban a külföldi tőke hatására – megindult a K+F szféra újjáépülése. A gazdasági válság e feltörekvően lévő, prosperáló régióra is kifejtette negatív hatását. A foglalkoztatottság mutatói itt is a lakosság munkavállalásának nehézségeit mutatják, a gazdasági lendület megtorpanása, globálisan érezhető átstrukturálódása miatt.

Írta: Molnár Csaba

A váci Dunakanyar Autócentrum

Váci Autójavító néven, az AFIT (Autófenntartó Ipari Tröszt) hálózat tagjaként 1973-ban nyitotta meg kapuit a Dunakanyar Autócentrum elődje a váci Kodály Zoltán úton. Akkoriban Škoda és Lada értékesítés volt a fő tevékenysége a kereskedésnek, de ezeknek a márkáknak a szervizelésével és garanciális ügyeivel is foglalkoztak. A nyolcvanas évek végén az akkori vezetők privatizálták az üzletet, és T-Garancia néven folytatták tevékenységüket. A profil annyiban változott, hogy már csak a javításokkal foglalkoztak.

Nem sokkal később azonban ismét üzemelni kezdett a Škoda márkakereskedés, akkor már a Porsche Hungaria szárnyai alatt. Szinte elsőik között kapta meg 1992-ben a jogot a váci szalon a cseh márká értékesítésére és szervizelésére. Egy évvel később már megkezdtek a SEAT-ok forgalmazását is.

Az ezredfordulón új tulajdonos érkezett a céghez, aki átalakította a menedzsmentet. Ebben a hullámban csatlakozott az ekkor már Dunakanyar Autócentrum néven üzemelő vállalatához Gazdag Zsolt, aki a ranglétrát végigjárva Škoda értékesítőtől mára a márkakereskedés ügyvezetőjévé nőtt ki magát. Az ő tevékenysége alatt csatlakoztak a Weltauto hálózatához is, majd 2006-tól a jogszabályok módosításának köszönhetően, - miszerint egy márkakereskedés több importőrrel is állhat szerződésben -, a Ford is felkerült a palettára. Három év után az utóbbi márkát Opelra cserélték, tehát 2010-ben alakult ki a jelenlegi kínálat.

A használtautó készlet a többi márkakereskedőhöz hasonlóan itt is megcsappant a világgazdasági válság hatására, jelenleg 30-35 autó áll az érdeklődők rendelkezésére. Szemben a 2007-es időszakkal, amikor ennek akár ötszöröse is elérhető volt az Autócentrumnál. A kereskedés ügyvezetője az újautó értékesítések csökkenésével magyarázza ezt a jelenséget, hiszen emiatt esett az autóbészámítások gyakorisága is. Véleménye szerint a kínálat csökkenéséhez az is hozzájárult, hogy a piacra sok banki visszavett autó

érkezett, amelyek rossz minőségük miatt nem ütötték meg a Weltauto szintet.

Ebből is érzékelhető, hogy nagy figyelmet fordít az autók minőségére a márkakereskedés, még az idősebb gépkocsiknak is nagyon szigorú szempontoknak kell megfelelni ahhoz, hogy megvásárolja azokat a kereskedés. „Fontos számunkra, hogy minőségileg megbízható kocsikat áruljunk, hiszen a vásárlók lojalitása csak akkor nyerhető el, ha nem csalódnak az üzletkötést követően. Nekünk a 8-10 éves modellt vásárlók is kiemelt partnerek, hiszen elégedettség esetén gyakran térnek hozzánk vissza fiatalabb autóért.” – vélekedett Gazdag Zsolt, a cég ügyvezetője.

A megbízhatóságon túl fontos szempont a szolgáltatások széles spektruma is. A Dunakanyar Autócentrumban végeznek műszaki-, és eredetvizsgát, saját lakatos-fényező műhely üzemel, ezentúl csere-, illetve bérautó, valamint 24 órás autómentő szolgáltatás is elérhető.

A felkészült értékesítőknek és a színvonalas kiszolgálásnak köszönhetően a márkakereskedést többször is az év legjobb szalonjának választották, 2000-2005 között a SEAT, 2003-2004-ben pedig a Škoda márká érdemelte ki ezt az elismerést.

Szöveg és fotó: Weltauto

Idén 40 milliárd a KMOP keretéből

A Közép-Magyarországi Operatív Program (KMOP) keretében 460 milliárd forint áll rendelkezésre, amelynek 79,7 százalékát több mint ötezer vállalkozásnak már odaítélték – tudjuk meg dr. Szűcs Lajostól, a Pest Megyei Önkormányzat elnökétől, aki a megszűnt Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács (KMRFT) elnöke is volt.

A KMOP keretből idén 40 milliárd forint támogatás hívható le. A pályázatok többsége – vállalati technológiafejlesztés, megújuló energetika, turisztikai szolgáltatások fejlesztése, bölcsődefejlesztés – már tavaly megjelent. A kiírások egy része jelenleg is nyitva, ezek óvodafejlesztésre, innovációra, KKV-fejlesztésre pályázhatók. Ez évben 9 új pályázati felhívás megjelenése várható, 17,49 milliárd forint keretösszeggel. Ezek kétharmada a vállalkozásokat célozza – technológiafejlesztés, innováció, klaszterek –, továbbá közel 4 milliárd fo-

„A hazai bejegyzett vállalkozások több mint felét magának tudó Közép-magyarországi régió egyedi kihívásokkal néz szembe az elkövetkező évtizedben; ez meg kell jelenjen a területfejlesztésben” – véli dr. Szűcs Lajos. Hozzáteszi: a megyei önkormányzati hatáskörbe utalt területfejlesztés- és rendezés végre lehetőséget nyújt a versenyképesség, a kkv-fejlesztés, a munkahelyteremtés és az innováció ösztönzésének újragondolására, az épített és a természeti környezet megőrzésére. A régió fejlődése, a lemaradók felzárkózása múlik azon, hogy ez megtörténjen. Megszűnnek a párhuzamosságok, amelyek a Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács, a Pest Megyei Területfejlesztési Tanács, a Budapest Agglomerációs Fejlesztési Tanács egymást átfedő szerepköréből származtak, és helyreáll a demokratikus kontroll, így adottak a helyi, a térségi és az országos fejlesztések összehangolásának feltételei. Budapest és Pest megye viszonyában pedig az egyenrangú partnerség fogja biztosítani a kereteket ahhoz, hogy a közös ügyekben jó döntések szülessenek.

A megyei önkormányzatok feladata most az, hogy a területfejlesztési stratégiák elkészítésével felkészüljenek a 2014-ben kezdődő uniós költségvetési ciklusra; olyan stratégiával, amely összpontosítja az erőforrásokat, és összekapcsolja a vállalkozások/közösségek terveit, az infrastrukturális fejlesztéseket, s egyértelmű iránymutatást ad a közösségek, pályázók és a közreműködő intézmények számára. Pest megye területfejlesztési stratégiájának elkészítése elsősorban nem pénzt, hanem időt, energiát és rengeteg szervező munkát igényel. Mivel az önkormányzat jogutódja a Pest Megyei Területfejlesztési Nonprofit Kft-nek, így felkészült csapat áll rendelkezésre, mely részt vett az évtizeddel korábban készült megyei fejlesztési stratégia elkészítésében, a pályázati rendszerek tervezésében, a decentralizált forrásokon alapuló területfejlesztési rendszer működtetésében.

Dr. Szűcs Lajos | Fotó: Pest Megyei Önkormányzatának Hivatala

rint áll rendelkezésre a 4-5 számjegyű utak felújítására, s 6,5 milliárd a Budai Vár fejlesztéséhez.

A fejlesztésekre a teljes keretösszeg 460 milliárd forint, a források 79,7 százalékában hozott támogatási döntések értelmében a projektek több mint fele már a végrehajtási fázisban van. A támogatott projektek száma 5580, a kisösszegű gazdaságfejlesztési, eszközbeszerzési pályázatok száma 4652.

A KMOP átfogó célja a Közép-magyarországi régió nemzetközi versenyképességének növelése, a fenntartható fejlődés elveivel összhangban. Két területre irányul különleges figyelem: a versenyképességet meghatározó tényezőkre, valamint a régió belső kohéziójának és harmonikus térszerkezetének fejlesztésére. A források több mint harmada a tudásalapú gazdaság innováció- és vállalkozásorientált fejlesztésre fókuszál – összhangban az úgynevezett versenyképességi régiókhöz kapcsolódó közösségi elvárásokkal. A régióon belül extrém magas a fejlettségbeli különbség, így a

kohéziós beruházások, a fizikai infrastruktúra és a humán tőke célzott fejlesztése megkerülhetetlen.

Pest megye és a főváros fejlődése elképzelhetetlen a vállalatok, intézmények és szervezetek közötti együttműködések erősítése nélkül. A KMOP keretében a klaszterfejlesztések támogatása szolgálta ezt a célt. Eddig két felhívás jelent meg, és 45 együttműködés 737 vállalkozást, intézményt összefogva kapott támogatást. A környezetipar és az energetika, az üzleti szolgáltatások és az ICT iparágakban pályázatot benyújtók nagy száma miatt az első negyedévben várhatóan ismét megjelenik ilyen felhívás.

Írta: Herczku Tünde

A régió nagyobb projektjei

- **A MARGIT HÍD ÉS A SZABADSÁG HÍD REKONSTRUKCIÓJA**
A Margit híd felújítása tartalékkerettel 30 milliárd, a Szabadság hídé 5,6 milliárd forintba került; 2011-re mindkettőn átépítették az útburkolatot, a villamos pályáját, új a korrózióvédelem.

- **A BUDAPEST SZÍVE PROGRAM**
Az Astoriától a Deák térig megújul a Belváros. A kerületi önkormányzat, a magyar állam és az unió vállalásával végzett projektek I. ütemei a 7 milliárd forintot meghaladták, várhatóan hasonló nagyságrendben folytatódnak.

- **NAPERŐMŰ-FEJLESZTÉS ÚJSZILVÁSON**
Újszilvás Község Önkormányzata ingatlanán több mint 618 millió forintos beruházás történt. Az ország legnagyobb villamosenergia-termelő rendszere éves termelése több mint 600 000 kWh lesz.

- **A GÖDÖLLŐI KIRÁLYI KASTÉLY FELÚJÍTÁSA**
Befejeződött a kastély fejlesztésének első üteme. A beruházás támogatási összege csaknem 2,4 milliárd forint volt.

- **ÚJ MUNKAHELYEK ÓCSÁN, A NAGÉV CINK KFT-NÉL**
Több mint 100 új munkahely létesült egy 1,066 milliárd forintos beruházással Ócsán. A Magyarországon gyártott szinte valamennyi acélszerkezet tüziporganyzására alkalmas, 9000 négyzetméteres gyártócsarnok épült.

- **A JÓZSEFVÁROSI MAGDOLNA NEGYED PROGRAM II. ÜTEME**
A Mátyás tér felújítását célzó városrehabilitációs program 2010-ben fejeződött be. A csaknem 12 ezer józsefvárosi lakos életkörülményeit javító beruházás 2,16 milliárd forint értékű volt.

- **ÁTADTÁK A CSEPEL-SZIGETI GERINCUTAT**
Az M0 autópályát és a Lőrinc közti útszakaszt I. ütemében kétszer egy sávos új nyomvonalú út épült. A csaknem 6 kilométer hosszú út kiépítése 2 milliárd forintba került, ennek 85 százaléka uniós támogatásból finanszírozott.

GRANDIS

MINŐSÍTETT EGYÉNI MUNKAVÉDELMI TERMÉKEK

MUNKAVÉDELMI OUTLET

Prémium kategóriás biztonsági
65% és túrabakancsok akár kedvezménnyel!

Rubi S3

55%

7988 Ft

Arga S2

40%

7990 Ft

Bota VIP 02

50%

8195 Ft

Sava S2

60%

8996 Ft

Aspen S3

50%

9990 Ft

Olimpo

50%

9295 Ft

Zafiro S3

55%

7992 Ft

Danubio S3

40%

8610 Ft

Energy PB

62%

8417 Ft

Az árak ÁFA nélkül értendők! Az ajánlatok csak a készlet erejéig, a megrendelések érkezési sorrendjében érvényesek!

RENDELJEN MOST!

www.grandis.hu

Grandis Kft. • e-mail: info@grandis.hu

Tel: (88) 788 766 • Fax: (88) 789 992

Mit mondanak a polgármesterek?

Érd – Rácsatlakoznak
T. Mészáros András

Az, hogy Érd 65 ezres lakosságának 90 százaléka a fővárosba ingázik, a következő egy-két évben 5-8 milliárd értékű ráfordítást igényelhet, a közösségi közlekedés fejlesztésére. A város egy nemrég nyert, 250 millió forintos pályázatnak köszönhetően még idén elkészíteti azt a megvalósíthatósági tanulmányt, amely elsősorban a főváros-hoz történő zökkenőmentes kapcsolódást, tűzi ki célul.

„A MÁV elővárosi vasútfejlesztési projektjei – a 30-as és 40-es vonalon – minket is

érintenek, partnerek tudunk lenni benne. Az még kérdéses, hogy az elmúlt négy évben Érden elkezdődött, részben már megvalósult csaknem 40 milliárd forint értékű fejlesztés mellett – ebből 30 milliárd az idén márciusban folytatódó tárnoki, diósdai, érdi 30 + 30 + 252 kilométer csatorna- és szennyvíztisztító építés – hogyan tudjuk az újabb pályázatokhoz a saját erőt biztosítani. De ez is sikerülni fog! A már napirendre tűzött költségvetéstől mintegy 12 milliárd forintot remélek elfogadni, és ha az intézményi átszervezést is figyelembe veszem, az idei évben stagnálnának nevezném a gazdálkodási keretünket. Napi áron számolva mintegy 10 milliárd forint a hitel- és kötvény állományunk” – értékeli T. Mészáros András polgármester a város gazdálkodási helyzetét.

„Vannak új pályázataink is, döntésre várunk az energiaracionalizálási és a 150 fős óvodafejlesztési projektben, amely körülbelül 800 milliót jelenthet 2012-2013-ban. Pályázattal tudunk fejleszteni, igazol minket, hogy bővíteni tudtuk a szakrendelőt, gimnáziummá vált és megújult a Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium, fejlesztettük a Földrajzi Múzeumot, a Városi Galériát, és volt lehetőségünk az Érd-Erzsébetvárosban (RÁVNA) a felszíni vízelvezetés megoldására is. Nem látjuk pontosan, mit hoz az oktatás állami átvállalása, hiszen az eddigi normatíva a felét fedezte annak, amit valóban ráköltöttünk. Ehhez a színvonalhoz az államnak további pénzeszközöket kell központosítania.”

Gödöllő befektetőt keres
Dr. Gémesi György

Gödöllő az egyik legnagyobb átmenő forgalmat bonyolító város, ahol többen ingáznak befelé munkaügyben, mint ahányan lakják. A főváros közelségében kiváltságos függetlenséget az M3 és M0 autópálya csomópontja, és az így megtelepedett multinacionális cégek jelenléte okán élvez a város, ahogy a polgármester fogalmaz: „ez hozzátartozik az arculathoz”. Ami 2012-ben finom vonásokat ölt: a Nők éve jegyében őszig tartó programsorozattal tisztelegnek a gyengébbik nem előtt.

„Összesen 9 milliárd forintból gazdálkodunk, 1,7 milliárdba kerül annak a szennyvíztisztító telepnek a beruházása, amit még egy európai uniós pályázat keretében közbeszerzési kiírással indítottunk. Vannak áthúzódó kifizetéseink, például a korábbi 140 millió P+R parkoló építése, vagy az a három év alatt megépülő, mélyparkolókat is magában foglaló beruházás – amit az ország egyik legnagyobb járási központtá válásunk is indokoltta tesz –, melyet átadáskor kell kifizetnünk. Az összesen 6,5-7 milliárd forintos hitelállományunk éves kiadása 400-500 millió forint, de tudjuk törleszteni. A fejlesztési kiadásokat levonva 5,8 milliárd forint jut működésre” – sorolja a számokat dr. Gémesi György polgármester.

A feszes gazdálkodás stabilitását egyedül az önkormányzatok további forráskivonása kérdőjelezheti meg, ha csak nem sikerül nagybefektetőt találni a város gyógy- és termálvizéhez, és a hozzá tartozó kastélyhoz. „Bízunk benne, ha a hazai piac helyreáll, élénkül a befektetői hajlandóság, így nagy tervünk, a Gyógyászati Központ felépítése is a megvalósítás pályájára állítható. Miután az elmúlt két évben nem sikerült pályázati forrást nyernünk, ez a beruházás fontos a városnak. Az önkormányzat finanszírozási rendszere nem bír további kivonásokat, a közoktatás, a hatósági ügyek, a járóbeteg-ellátás elkerülése a közszolgáltatások állami normatíváját 70 százalékban csökkentette. Át kell gondolni, ezek után hogyan tudnak részt venni az ország gazdaságában a legyengült önkormányzatok.”

Érd – András T. Mészáros, mayor

The largest settlement of Pest County is closely tied up with Budapest, as 90 percent of the 65 thousand strong population commutes to the city to work. Consequently, developing public transport is a major factor, with a planned 5-8 billion HUF investment by 2014. The budget is 12 billion HUF, credits and bonds amount to 10 billion at present value.

Gödöllő – Dr. György Gémesi, mayor

9 billion HUF annual budget, 500 million HUF annual payment on 6.5-7 billion HUF credit liabilities give the fragile financial framework of Gödöllő, leaving some 5.8 billion for operation. The mayor is confident in the improving internal market that would attract investors again – among other things, for the grand project of a health centre to utilise thermal waters under the city.

Cegléd – Takarékoskodnak, racionalizálnak
Földi László

Az ésszerűsítés és takarékoskodás mellett Cegléd városa – 2013-tól Pest megye második legnagyobb járásának a központja – meg kívánja őrizni önkormányzati sporttámogatásait, civil kereteit. A 2012. évi költségvetést a visszafogott, óvatos tervezés jellemzi, hogy az adósságszolgáltatások és az intézményrendszer működtetése mellett a város meg tudja őrizni fejlesztési mozgásterét.

„A költségvetés főösszege körülbelül 5,7 milliárd forint, nagyjából egyezik a

tavalyival. Működési hitelt idén sem kívánunk felvenni. A helyi adók számán és mértékén nem kívánunk változtatni. Komoly létszámleépítést nem tervezünk, de csökkenteni kívánjuk a kiadásokat az önkormányzati gazdasági társaságok és intézményrendszer működtetésének racionalizálásával. Ezek nem jelentik a szolgáltatások minőségének csökkenését, csak az erőforrásokkal történő ésszerűbb gazdálkodást” – értékeli a helyzetet Földi László polgármester.

Mint kifejti, a városvezetés olyan pályázatokat részesített előnyben, melyek az itt élők életminőségét javítják, a környezetterhelést csökkentik. Tavaly megújították a gyermekjóléti és családsegítő központ épületét, átadták a termálfürdőig vezető kerékpárutat. Az idén induló legnagyobb projekt a szennyvízberuházás III. üteme, amellyel Cegléd csatornázottsága 95 százalék körüli lesz.

„A város hitelállománya körülbelül 6 milliárd forint, jelentős része svájci frank alapú. Cegléd ezzel a hasonló mutatójú városok között a középmezőnybe tartozik. A hosszú lejáratú hitelek azonban itt nem működési célú, hanem a fejlesztésekhez szükséges forrásokat és a pályázatokhoz szükséges önerőt biztosították. A 2012. évi költségvetésben tervezett kamat- és tőketörlesztés ugyanakkor csaknem 380 millió forinttal terheli meg a város kasszáját, és ez érzékenyen érint minket.” A tervek szerint júliustól állami fenntartású lesz a ceglédi Toldy Ferenc Kórház és Rendelőintézet, majd 2013. január elsejével a ceglédi általános iskolák is.

Cegléd – László Földi, mayor

Streamlining and downsizing is a must for Cegléd to keep the 5.7 billion HUF budget without having to take out a loan to cover operation costs. They suffer the credit crunch with a 6 billion HUF liability, most of it in CHF, but at least the long term loans were spent financing investments and own funds in EU tender projects.

Vác – Ingatlaneladás, adósságrendezés
Fördös Attila

Azzal, hogy az IBM és a General Electric kivonult Vácról, komoly likviditási hiány lépett fel a városi költségvetésben, amelynek bevétele 2009 óta csaknem a felére csökkent. A város ingatlanértékesítésbe és felgyorsított befektetői tárgyalásokba kezdett.

„Az elmaradt adóbevételek mellett a tavalyi mérlegnél kevesebb, 13 milliárd forint bevételi, 14 milliárd kiadási főösszeg függvényében 1 milliárd forint hiányt be kellett tervezni. Ez komoly, érdeksérelmekkel is járó döntések

– mint például a támogatások csökkentése – meghozatalára kényszerítette az önkormányzatot. A 2011. évről is áthoztunk egymilliárdnyi hiányt. Tervezett felújításainkhoz nincs önerőnk, működési hiányra nem lehet hitelt felvenni. Árnyalja a helyzetet az a 3 milliárdos pályázati forrás, amelynek harmadát hitelből fedezzük, s realizálni tudunk 2 milliárd forintnyi, fejlesztési célú bevételt” – mondja Fördös Attila polgármester. Összegzéséből kiderül: az idei év gazdálkodásából 2,5 milliárd hiányzik, ami hitel felvételével kezelhető. Először a Magyar Államkincstár, aztán a Kormányhivatal és végül a Magyar Kormány bírálja el a hitelkérelmüket.

A fejlesztésekről jelzi: 1,1 milliárd forintból befejezték a Széchenyi és Eszterházy utcák sétálóvá alakítását, 660 millió forint pályázati rész mellett a fő teret átvezető kis utcák torkolatát saját erőből kellett megvalósítani. Kiadást jelent az a 2,5 milliárd forintos kórházi rekonstrukció is, amelyet mindenképpen szeretnének befejezni.

„A közigazgatási reform kapcsán az oktatási és egészségügyi ellátási feladatok átvételével 1,2-1,3 milliárd forint működési kiadás is megszűnik. Az iparűzési és a személyi jövedelemadó egymilliárdos nagyságrendű elvonása 400-500 millió forint megtakarítást is jelent, reméljük, hogy eddigi befektetői tárgyalásaink előbb-utóbb eredményt hoznak. Jó szívvel ajánlottuk az ingatlanainkat ipari létesítmények, fegyvergyártási, kutatóintézeti, szanatóriumi elképzelésekhez, konkrét szerződést azonban még nem írtunk alá.”

Vác – Attila Fördös, mayor

The pull-out of GE and IBM from Vác left the city with half the annual revenue, compared to 2009. Financing a 2.5 billion HUF budget deficit from bank loan is not easy these days. Negotiations are under way with possible investors, paving the way for future projects: armory, research institute and sanatorium are among the plans to revitalise city properties.

Mi lesz a családokkal?

IDEI KILÁTÁSOK

Egyre inkább érzékelhető, hogy a 2012-esztendő nem a prosperitás éve egy átlagos család számára Magyarországon. Lássuk tehát: mire számíthatnak idén a családok?

Januári mini pánik

Alig egy-két nappal az évindulást követően zuhanórepülésbe kezdett a nemzeti valuta. Január 5-én egy euró a bankok között 324 forintba, az utcai árusoknál 330 forintba került. (Nyáron az árfolyam még 260-280 Ft/€ körül alakult) Az üzemanyagkutaknál a benzin ára pedig jóval 400 forint fölé kúszott. (A benzin bő egy év alatt nagyjából 18 százalékkal, míg a dízel 28 százalékkal drágult, utóbbi literenként már csaknem 100 forinttal kerül többbe, mint tavaly.) Ennél súlyosabb folyamatok is felrémlettek egy esetleges fizetéseképtelenség képében. Aztán némileg csillapodtak a kedélyek, remélhetőleg nem átmenetileg.

Februári meglepetés a fizetéseknel

Közel kétfélmillióan szembesültek február első napjaiban azzal a ténnyel, hogy az adórendszer miatt az idén mintegy 10 százalékkal kevesebbet keresnek, mint tavaly. Persze, ha emelkedne a bérük... De a béremelési ígéretek februárban még nem tárgyasultak. A számlákat viszont folyamatosan fizetni kell.

Nőnek a számlák

A nehéz évkezdés után viszonylag könnyen kalkulálható, mi következik. Csökkenő jövedelmek, növekvő számlák. A magasabb infláció már az ajtón kopogtat. Azt most még nehéz megmondani, hogy mekkora a fordulat, de közel kerülhet Magyarország ahhoz, hogy vége szakadjon a viszonylagos árstabilitás időszakának. Az áremelkedés a 4 százalékos kormányprognózisnál magasabb lesz. A gyenge forint és magas üzemanyagárak inflációs hatása erőteljes, és több adóváltozás is emeli az árakat. Ezek közé tartozik a forgalmi adó 25-ről 27 százalékra növelése, a jövedéki adóemelés, a járulékemelés.

Alattomos infláció

Az infláció a gazdaságban nagyon alattomos folyamat. Ennek ellenére a kormányok rövidtávon és bizonyos mértékek között kedvelni szokták, így ugyanis nem várt pénzhez jutnak. A családokra, az átlagemberre nézve viszont nagyon veszélyes az

ilyesmi. Ezt a pénzt tőlük veszik el, mégpedig úgy, hogy arról előzetesen nem világosította fel őket senki. Most ez történik.

Megindult az infláció gyorsulása. Még nem nagyon szembeszökő, leszámítva a brutális benzinárakat, meg a külföldi szállás, étkezés, vásárlás jelentős megdrágulását. A boltokban január elején az áfa miatt átírták az árakat, egyéb tényezők később hatnak. A folyamatot bizonyos mértékben korlátozza, hogy a válság miatt jelentős mértékben visszaesett a vásárlói kereslet. De csak bizonyos mértékben.

Spórolás a köbön

Ilyenkor persze védekezni lehet és kell is, idén várhatóan a spórolás újabb formái terjednek el. A tehetősebb családok kevesebbet autóznak, vagy egyszerűen leállítják a gépkocsit,

Fotó: Benkő Imre

Munkanélküliség, foglalkoztatás, keresetek – Eltérések régióként

Nyugat-Dunántúl	Közép-Magyarország	Közép-Dunántúl	Észak-Magyarország	Észak-Alföld	Dél-Dunántúl
Munkanélküliségi ráta 2011 harmadik negyedév, %					
7,2	8,9	9,1	16,1	13,9	12,5
Foglalkoztatási arány 2011 harmadik negyedév, %					
53,8	54,2	53,9	43,6	46,4	46,0
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete, Ft/fő					
123 994	163 784	126 794	112 830	113 374	118 470

Forrás: KSH

ami eddig sokaknál elképzelhetetlen volt. Kevesebbet, vagy egyáltalán nem mennek külföldre, törlik a nyaralási, kirándulási terveket, és „spórolósabb” a hétvégi bevásárlólista. De mit lehet tenni, ha magasabb lesz a gáz-, a villany-, a vízszámla, ha ugyanazért a gyógyszerért többet kell fizetni a patikában, mert import termék, és mert a gyógyszer-támogatás nem nő, inkább csökken.

Ahogy az lenni szokott, az infláció az amúgy is rosszabb helyzetben lévő családokat sújtja jobban, az időseket, a nyugdíjasokat, a fix jövedelemből élőket, a munkanélkülieket, akiknek már eddig is nagyon kiszámított volt a költségvetése. De nemcsak az emelkedő árak növelik a gondokat.

Ezt hozza az adórendszer

Tavaly az adórendszer a családok egy részét – azokat, akiknek volt munkahelyük, több gyermeket neveltek –, jelentős részben kedvezményezte. Ha visszatekintve sokan úgy gondolják, nem is kaptak annyit, összességében egyáltalán nem elhanyagolható az összeg. Nagyságát tekintve meghaladta a GDP 2 százalékát, 500 milliárd forintot. (Mindez

nem vonatkozik a többgyermekes élettársakra, mert elbírálásuk nem azonos a házastársakéval.) Ezt persze az idén is megkapják, csak már annyira sem fog feltűnni, mint tavaly. Az előző évhez képest újabb kedvezmény, könnyítés már nincs.

Igencsak feltűnik viszont az adójóváírás intézményének megszüntetése a jövedelemadózásban. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy nincs adómentes sáv, a legalacsonyabb jövedelműek is adóznak. Azok is, akiknek csak papíron alacsony a jövedelmük, és azok is, akiknek ténylegesen. Tehát a legszegényebbek. (Ez a magyarázata a 10 százalékos nettó bér csökkenésnek a havi bruttó 216 805 forintnál kevesebbet keresők körében.)

Adópolitikailag kétségtelenül indokolt az intézkedés, csak

az eddigi kormányok nem merték megtenni, a súlyos és nem teljesen felmérhető társadalmi kockázatok miatt. A jelenlegi kormány is érzékeli, hogy kompenzáció szükséges, de ezt a magánszférában a cégekre bízta, arra ösztönözve, többé-kevésbé kényszerítve őket, hogy legalább öt százalékkal emeljék a béreket.

Első ránézésre jó hír a minimálbér megemlése (19 százalékkal emelkedett, a garantált szakmunkásbér pedig 15 százalékkal) havi 78 ezer forintról 93 ezer forintra. De az

Létminimum háztartásonként (Ft/hó)

Háztartások	2006	2007	2008	2009	2010
Aktív korúak					
1 felnőtt	60 128	66 271	71 736	75 024	78 736
2 felnőtt 2 gyermekkel	174 371	192 186	208 034	217 570	228 334
Nyugdíjas korúak					
Egytagú	54 115	59 644	64 562	67 522	70 862
Kéttagú	93 198	102 720	111 191	116 287	122 041

Forrás: KSH

adójóváírás megszüntetése miatt ettől több pénze nem lett annak, aki minimálbéres. Viszont lényegesen többé kerül a foglalkoztatójának, ami nem mindegy a munkahely megőrzése szempontjából.

Lesz-e munkahely?

A családoknál ma már az egyik legfontosabb kérdés: sikerül-e megtartani a munkahelyet, vagy újat találni az elvesztett helyett.

A kilátások nem igazán biztatók. Ahhoz, hogy ezen a téren áttörés lehessen, a gazdaságnak végre növekedni kellene. De Magyarországon érzékelhető gazdasági növekedés utoljára 2006-ban volt. Azóta rossz és még rosszabb évek váltogatják egymást. Igaz, tényleges visszaesés csak 2009-ben volt, de nem elképzelhetetlen, hogy 2012-ben sem nő Magyarországon a jövedelem termelése, sőt a gazdaság negatív tartományba is tévedhet. Ha pedig nincs piac, több munkahely sincs. Így a családok nem elhanyagolható részénél folytatódik a küzdelem a túlélésért. Ebben csak némi segítséget jelenthet a közmunka. Főleg azokon a területeken, ahol különösen alacsony a foglalkoztatás.

Területi különbségek

Az országban igen jelentősek a területi különbségek. Tény, hogy a tavalyi és az idei esztendő néhány fontos autópári beruházás induló éve, amikor a gépek már termelni kezdenek, s a gyárak falára kikerül a „Munkaerő felvétel” tábla.

Audi, Mercedes, Opel, Suzuki, mind fejleszt és bővít, új típusok gyártását kezdi el. (Audi – új gyár Győrben, Mercedes – gyár Kecskeméten, Opel – új motorgyár, Bosch új miskolci gyártócsarnoka, Allison Transmission Szentgotthárdi sebességváltó gyára). A mezőgazdaság, az élelmiszeripar is teremt új munkahelyeket, számos exportorientált ágazat helyzete, jövedelmezősége javul a gyenge forint miatt. És a dráguló import, ami sok bosszúságot fog még okozni az üzletekben a vásárláskor, talán némileg kedvezőbb helyzetbe hozza a hazai termelést, a kiskerttől egészen a nagyüzemig. Ez a kedvező hatás azonban előreláthatóan elsősorban az ország fejlettebb régióit érintheti. Másutt a felzárkózás helyett folytatódik a leszakadás, ami egyes helyeken a segélyek, az állami támogatások csökkenése, az önkormányzatok pénztelensége miatt növekvő feszültséget, kritikus helyzeteket teremthet. Erre ugyanakkor nincs felkészülve az ország, nincsenek felkészülve a helyi közösségek.

Írta: Kovács Lajos

Fénnyel írt sorsok

Horváth M. Judit és Stalter György

Horváth M. Judit és Stalter György fotóriporter házaspár, alkotótársak is. A Józsefvárosban van a műtermük, másfél évtizede, a fél életüket ezeken az utcákon töltik.

Jókora szobák, háttérvászon, lámpák, a falakon fotók. Az egyik sarokzugban ülünk le beszélgetni.

„Azért is jöttünk ide, mert vonzott ez, a szó szoros és átvitt értelmében is színes világ” – mondják, miközben az öreg lift erőlködve kapaszkodik fel velünk emeletről emeletre. Tisztelem és kedvelem őket, mert amióta először találkoztam velük a 90-es évek elején, tudom, hogy mindig a legelesettebbek, a legkiszolgáltatottabbak oldalán álltak, állnak.

„A közeli Tavaszmező utcában volt az Amaro Drom szerkesztősége is, ahol fotóriporterként, majd főszerkesztőként is dolgoztam, de a műteremlakásunk is először a szomszédban, a Szűz utcában volt” – említi Judit.

Gyuri 2010-ben megjelent, Város a városban című kötetében különleges technikával készült fotók villantják fel az itt élő emberek portréit, környezetüket.

Máshol is találkozni azért ilyesmivel. „A berlini Collegium Hungaricum Moholy-Nagy ösztöndíját elnyerve kimehettem a német fővárosba és elsősorban a multikulturális metropolis, Neukölln városrészében fotografáltam, ahol sok török, arab, fekete, kelet-európai és cigány is lakik” – meséli Gyuri.

„Józsefváros olyan, mint egy kisváros a nagyváros közepén, ahol még majdnem mindenki ismer mindenkit, és az itt élők még egymásra mosolyognak, beszédbe elegyednek” – mondja Judit. „Itt nem igen számít, ki cigány, ki nem. Megvan ennek a vidéknek a kemény oldala is, de mi azzal nem nagyon találkoztunk. Azért is áll ez a környezet közel hozzám, mert én is egy kisvárosból, Sárvárról kerültem Budapestre.”

Ennek a „kerülésnek” persze története van. Judit felmenői zenész cigányok voltak, de az édesapja már pékmesterként dolgozott. „Amikor több mint ötven év munka után nyugdíjba ment, büszkén emlegette, ő sütötte a város kenyerét” – mondja Judit. A családban csak elvétve esett szó a származásukról. Az édesanya varrónőként szebbnél szebb ruhákban járatta a két lányát. Volt ebben jókora kompenzáció. „Nekünk mindig a legtisztábbnak és a legokosabbnak kellett lennünk.”

Nem volt ez persze afféle idill. Ez a társadalmi „ugrás” nem volt könnyű, mert gyökerét veszti így az ember. „Nem tartoztunk se ide, se oda, átkerültünk a »cigány, de rendes« kategóriába. Ez nekünk fájdalmas volt, de valószínű, nem akart bántani vele, aki mondta, tudom már a mai eszemmel”

– emlékezik Judit. „Emiatt is jöttem el Sárvárról 17 éves koromban. A gimnáziumban volt egy barátnőm, aki a családjával nem sokkal korábban költözött a városba. Az osztályfőnököm megkérdezte a lány anyját, tudja-e, hogy a gyermeke egy cigány lánnyal barátkozik. Az osztálytársam természetesen rögtön elmesélte nekem. Ez volt az utolsó csepp a pohárban. Addig is értek bántások, de a szőnyeg alá söpörtem, nem foglalkoztam a cigányságommal. Jó tanuló voltam, tanulmányi versenyeket nyertem, de hiába. Édesapám mindig mondogatta: a »C« betű mindig a hátunkon lesz, körmetlen macskának nehéz fára mászni.”

Judit azonban kieresztette a körmeit és megkapaszkodott az idegen világban, a fővárosban. A Szabolcs utcai kórház gyermekosztályán lett ápolónő. Ott találkozott egy frissen érettségizett fiúval, betegszállítóval, aki kíváncsi, tágra nyitott szemmel figyelte az élet születését és az elmúlást. Ez a fiú Stalter György volt. Akkoriban az egészségügyi hierarchia e, legalsó lépcsőjén kétféle ember dolgozott: a leendő orvostanhallgatók és „refesek”. (Ref: rendőri felügyelet, a börtönből frissen szabadultak szemmel tartására.) Gyuri itt is „belga” volt. Egyik csoporthoz sem tartozott.

„Fotósként arra voltam kíváncsi, milyen a kiszolgáltatottság, a halál. Fotós munkahelyre nem is akartam menni, mert a fotográfia technikai részét már autodidakta módon elsajátítottam. Dolgoztam figuránsként is azért, hogy bejárjam az országot és megismerjem a vidéket” – meséli Gyuri. „Ezt is a fényképezés miatt csináltam, ezek az élmények beépültek a személyiségembe.”

Gyuri persze már korábban megkezdte „előtanulmányait”. A szigorú, mélyen vallásos katolikus családban nevelkedő fiú az esztergomi ferences gimnáziumban tanult. Rendszeresen járt a város melletti cigánytelepet és fotografálta előbb a gyerekeket, majd a felnőtteket is. A bizalmukba fogadták. Gyuri vallja, a fényképezésnél is jobban érdekelték az emberek. Érdeklődése nem csak a cigányokra terjedt ki, elment Basaharcra, az öregek otthonába is, megtapasztalni, hogyan töltik utolsó éveiket a családból kirekesztett, idős emberek.

A kórházi intermezzo után évekkel később keresztelte Jutka és Gyuri útja egymást, és ennek a találkozásnak a máig tartó házas- és alkotótársi kapcsolat mellett két, ma már felnőtt lány a gyümölcse. Gyuri először nem tudott Jutka cigány származásáról, de ha tudott volna, sem foglalkozik ezzel.

„Amikor bevallottam, Gyuri neheztelt is rám, miért nem vállalom a cigányságomat. Neki természetesebb volt, mint nekem. Amikor elkezdtem vele járni a cigánytelepeket, és az asszonyok néhány perc után megkérdezték tőlem, ugye te is cigány vagy, akkor az olyan volt nekem, mint a keresztelő, egyfajta katarzis” – állítja Judit. „Megértettem a saját gondolkodásomat, a gesztusaimat, a másságomat. Gyuri megkérdezte, miért nem fényképezel te is. A gyerekek születése után dőlt el, fotós leszek. Hazajött esténként és kemény szigorral tanított a technikai fogásokra. A rendszerváltás hajnalán alapították Osztóján Béláék az Amaro Drom (A mi utunk) című cigány magazint. A férjemet hívták, de ő a szabadúszást választotta és engem ajánlott maga helyett. Osztóján nagyon megörült és azt mondta, cigány író, költő, grafikus, újságíró már van a

lapnál, végre lesz fotós is. Anyám nagyon nehezen élte meg, zokogott, hogy egész életében azért küszködött, mi ne legyünk cigányok, én mégis felvállaltam, és egy cigány lapnál kezdtem dolgozni. A húgom nevetve mondogatta, ő nem cigány, csak a testvére.”

Ma is úgy emlékszik, megrázó élmény volt találkozni a mély nyomorral, de akkor még bíztak abban az emberek, hogy lesznek változások, jobbra fordul a soruk. Ez a remény mára elhalt, még rosszabb lett a helyzetük.

A szerkesztőséget kívülről és belülről feszítő ellentétek vége az lett, hogy Judit lett a főszerkesztő. Azután a 90-es évek közepén ő is feladta. De az Amaronál végzett munka nem volt haszontalan, az alkotópáros elkészítette az NKA és Soros György alapítványának támogatásával a Más Világ című könyvet, amely a telepek népéről, a kilátástalan szegénységről, arcokról, sorsokról mesél. A képekből kiállítást is rendeztek idehaza és számos külföldi nagyvárosban.

„A cigányság sorsa ma valóban kilátástalan, de mégsem teljesen reménytelen. Sajnos, mintha a politikának szüksége is lenne a cigányságra mint bűnbakra. A baj csak az, hogy a rossz szellemet nehéz a palackba visszagyömöszölni” – figyelmeztet Judit és Gyuri. Hozzáteszik: a legszegényebbnek számító Észak-Kelet-Magyarországon nemzedékek nőnek fel úgy, hogy nincs munkájuk. Ehhez az állapothoz járul, hogy a rossz gazdasági döntések miatt „legatyásodik” az ország, és ez robbanásveszélyes helyzetet teremthet. Előbb-utóbb éhségláza-

dások törhetnek ki. A szélsőségek pedig a meglévő gondokra kínálnak rossz válaszokat.

Állítják, a mélyszegénység már nem csak a cigányokat érinti, de az előítéletek őket sújtják súlyosabban. Ráadásul felbomlóban a cigányokra jellemző nagy családi kötelék-háló. Azért jelentek meg a hajléktalanok között is cigányok, mert a volt állami gondozottaknak nincs családjuk, amely befogadja őket. Nagy kérdés, ki ad helyes válaszokat a gondokra.

A házaspár vallja, hogy a művészetnek, így a fotóművészetnek is van szerepe és feladata az előítéletek oldásában. Nem hat rögtön, de hosszabb távon szérum lehet a gyűlölet ellen.

Írta: Bihari Tamás • Fotók: Horváth M. Judit és Stalter György

Shed Light on Lives

Photographers György Stalter and Judit M. Horváth

A most unlikely couple lives in the low side of town, the infamous eighths district of Budapest. Judit M. Horváth and György Stalter are photographers who chose this area on purpose for their studio flat fifteen years ago. Judit used to work for the gypsy periodical *Amaro Drom* (Our Way) in the neighbouring street, first as a photographer, then as editor in chief.

Describing the inimitable feel of the eighths district, Judit, herself a small town girl from Sárvár, says that it is "like a small town planted inside a big city; doesn't matter who's gypsy, who isn't." Her ancestors were gypsy musicians, but her father gave up the family trade and worked as a baker. Their ethnic background was kept quiet and underplayed, while her seamstress mother meticulously saw that she and her sister looked more smug than any other kid in town. To cut a long story short, Judit had enough of insidious small town racism, and fled to Budapest at the age of 17. Slaving shifts as a nurse in a hospital, she met a beady-eyed young male nurse, who worked here only to get a firsthand experience of death and dependence. His name was György Stalter.

"More interested in people than photography," as Stalter likes to say, he took pictures of itinerant gypsies as well as inhabitants in old people's homes, humiliated and bereft of their relatives. Coming from a Catholic family, he was privileged to receive good education, and he started dating Judit without knowing about her being gypsy. When she confessed her ethnic background, he scolded her for keeping it a secret instead of coming out and living it. Then she started accompanying him on photo shoots in gypsy colonies, and the locals used to spot and ask right on if she was gypsy too. "It felt like a revelation, as if I was baptised again," she explains. "I realised my own way of thinking, my gestures, my otherness."

Sensing the visual talent in his wife, after

the birth of their two children, György Stalter convinced Judit that she should take up photography as a trade. He taught her the hard way, spending nights explaining the ins and outs of picture taking.

They never give up hope, though. "The powers that be need and use the gypsies as scapegoats, unfortunately," they lament over the impossible state this ethnic group suffers under any regime. "Problem is, once you let the genie out, it is hard to stuff back into the bottle," they say, referring to the most backward northeastern region, where generations grow up without ever getting a proper job and being employed. The same region happens to be the stronghold of the political extreme right. Add to the mixture the current inapt economic policy and ensuing poverty, and you have a potent explosive that threatens with hunger riots, and the worst kind of answers that extremism can offer to current issues.

The artist couple are convinced that the problem of deep poverty is no longer confined to gypsies. However, they remain the worst affected. To make it even worse, the traditional safety net of the gypsy community, the extended family, is getting fast and heavily eroded. Homeless gypsies is a new phenomenon: former inmates of orphanages who couldn't make it in life, and have no family to return to. There are too many pressing questions that no one seems to answer.

Pest megyei cégekörkép

IPAR HELYETT KERESKEDELEM ÉS SZOLGÁLTATÁS

Pest megye nehezen birkózik meg az ipari termelés földrajzi szerkezetének átalakulásával: a központi régió körül kialakuló industriális gyűrű Heves, Szolnok, Bács-Kiskun, Fejér és Komárom-Esztergom megyékben erősödik folyamatosan. Pest megye számára többek között a kereskedelmi és szolgáltatási szektor jelentheti a kiutat.

Kedvelt rendezvényhelyszín | Fotó: Gödöllői Királyi Kastély

A Vidék Magazin elmúlt egy évében folyamatosan bővítettük cégekörképünket, amelyben sorra vettük azokat a központi régió körüli térségeket, amelyek Pest megye határán túl koncentrálnak a magyar feldolgozóipar új centrumait. Hatvan, Jászberény, Jászfényszaru, Szolnok, Kecskemét, Dunaújváros, Rácalmás, Székesfehérvár, Tatabánya, Esztergom gyakorlatilag körbefonja a központi régiót, ezekbe a városokba hatalmas beruházások összpontosultak az elmúlt két évtizedben (Suzuki, Samsung, Hankook, Denso, Mercedes, Electrolux).

Mindeközben Pest megyében kisebbek az uniós támogatások és a hazai befektetési kedvezmények, különösen, ha az Észak-magyarországi, az Észak- és a Dél-alföldi régióhoz viszonyítjuk a pénzszerezési lehetőségeket. A Közép-dunántúli régiót pedig földrajzi adottságai teszik vonzóvá a befektetők számára. Így aztán folyamatosan megfigyelhető, hogy Pest megyéből kivonulnak a nagyobb ipari vállalatok. Csak az utóbbi másfél-két évben olyan világcégek számoltak fel gyárat a régióban, mint a GE és a Sony. A General Electric a váci fényforrásgyárat csukta be, több mint ezer embert érintett ez a döntés. A Sony pedig Gödöllőn fejezte be a gyártást: a blu-ray lejátszókat és DVD-felvevőket gyártó egység megszűnésével 540 ember veszítette el állását. Mindemellett a legutóbbi hetekben Dunaharasztiiban zárt be egy édesipari cég, a Csoki Hungária Kft. A műholdvevőket gyártó nagykorösi Sanshinnál is elbocsátások történtek az elmúlt években, a FÉG Konvektorgyár pedig Ócsán jutott felszámolás alá.

Persze vannak újabb beruházások is: a Príma-Pék új, budakalászi üzeme vagy a Human Bioplazma új, gödöllői gyára azonban méreteiben nem hasonlítható egy GE- vagy Sony-beruházáshoz. Az SCH-Ózon Kft. maglódi, új papírhulladék-feldolgozó üzeme sem fogja a foglalkoztatást alapvetően befo-

lyásolni a térségben. (A bővítés nyomán 120-ra nő a maglódi cég létszáma.) Természetesen Pest megyében országos jelentőségű, stratégiai fontosságú üzemek, gyárak, erőművek is vannak. Így a MOL Nyrt. százhalombattai finomítója, vagy az ugyanitt működő Dunamenti Erőmű a hazai olaj- és energiaiparban játszanak kulcsszerepet.

A cementiparban a váci DDC képviseli a megyét. Ugyanakkor a HeidelbergCement cégcsoportnak a DDC-n kívül más érdekeltségei is vannak – többek között – a központi régióban. A TBG (Transportbeton) és a DK (Duna Kavics) üzletági betongyárakat és kavicsbányákat tartanak fenn, és különböző telephelyeken (Szigetszentmiklós, Ócsa, Bugyi) vannak jelen még Pest megyében.

Vácon üzemel a megye egyik legmodernebb és legnagyobb árbevételű cége, az IBM DSS Kft. Az IBM Data Storage Systems Information Technology Kft. története 1996-ban kezdődött – tudjuk meg a társaságtól. A nagy teljesítményű háttértárolókat előállító váci üzem a német tulajdonú Zollner Kft. és az IBM Storage Products Kft. (SP) összefogásával jött létre. Az IBM Data Storage Systems Kft., az SP-től különválva, 2002. november 1-jén vált önálló céggé és központja Vádra költözött. Ahol 1997 és 1998 igazi mérföldkövet jelentett az IBM-Zollner gyártási részlegében. Az IBM csúcskategóriás tároló rendszerének, a 7133-as Sharknak a gyártása áttelepült a városba. Az összes háttértároló világszintű gyártása 1998-99-ben egységesült, majd 1999-ben megalakult a váci gyártóegység saját gyártási, mérnöki és logisztikai részlege. Ettől kezdve az összes fő funkció képviseltette magát itt. A váci telephelyen ma háromféle nagy teljesítményű, intelligens rendszert szerelnek össze, ezek legismertebbje az eladások legnagyobb volumenét kitevő DS8000 szerver. Mintegy két éve az IBM úgy határo-

zott, hogy Vácra telepíti szolgáltató és támogató egységeinek jelentős részét, és innen vezérli a Közel-Kelet-Afrika régiót, számos informatikai-támogató és értékesítéssel összefüggő területeken.

Szintén Pest megyében működik az 1989-ben alapított Euro Irodaszergyártó Kft., amely – a magyarországi piac mellett – Ausztriába, Romániába és Szlovákiába is exportálja az általa gyártott borítékokat. A pomázi cég mintegy száz embert foglalkoztat. Itt működik az Euro Kft. korábbi rész tulajdonosa, Közép-Kelet-Európa legnagyobb író- és irodaszergyártója, az ICO Zrt. is. Az ICO számos leányvállalattal rendelkezik külföldön (Csehország, Románia és Szerbia), 54 országba szállítja termékeit.

Egyre fontosabb Pest megyében a kereskedelmi és a szolgáltatási szektor. Az ország egyik legnagyobb távközlési szolgáltatója, a Telenor például Törökbálinton tartja fenn székhelyét. A gyógyszer-kereskedelemben is működik egy Pest megyei „nagyágyú”: a Phoenix Pharma Zrt. országos nagykereskedelmi vállalkozássá fejlődött, részben a korábbi Pest megyei gyógyszerértékesítési hálózatra alapozva. A cég székhelye, központi és konszignációs raktárai Fóton találhatóak, de telephelyeivel ma már az ország szinte egészét behálózza a vállalat.

Az élelmiszer-kereskedelmi és a cash and carry-cégek közül a Tesco-Global Áruházak Zrt-t és a Metro áruházat Budapestre, a Penny Marketet pedig Alsónémedire jegyezték be. Mindebből látható, hogy az élelmiszer- és egyéb jellegű kiskereskedelemben a Pest megyei központú cégek az ország ve-

zető vállalatai közé tartoznak. Nyilvánvalóan a budapesti és az agglomerációs igények kiszolgálása ebben döntő szerepet játszik, hiszen a fővárosban és térségében legalább két és fél-millió embert látnak el ezek a cégek alapvető élelmiszerekkel és más cikkekkel.

Írta: Szegő Iván Miklós

Companies in Pest County

Compared to further regions of Hungary, the centrally located Pest County enjoys less EU subsidies and tax allowances. As a result, large multinational companies have been gradually jumping ship over past years – GE and Sony among them. New plants of smaller enterprises, such as Príma Pék in Budakalász and Human Bioplazma in Gödöllő, are a welcome break but cannot make up for the loss of large-scale industrial projects.

Traditional and strategically important energy companies in Pest County – the refinery of MOL and the power plant of Dunamenti Erőmű – are concentrated in Százhalombatta. The IT industry is represented by IBM DSS Ltd. in Vác, which happens to be the most modern company with the highest revenue in Pest County.

Olvassa a Vidék Magazin digitális változatát!

Válogasson az első magyar platformfüggetlen online újságosstand kínálatából, amely az asztali és táblagépek után már okostelefonon is olvasható!

www.digitalstand.hu

Használtautók okostelefonon is

BESZÉLGETÉS HORVÁTH ZOLTÁNNAL, A WELTAUTO IGAZGATÓJÁVAL

Immár egy évtizede piacvezető a magyarországi használtautó-kereskedelemben a Weltauto. Bár az autóforgalmazás e szegmensében – a cégszerűen működő vállalkozások között – évről évre a legtöbb autót értékesíti, mégis keresi és alkalmazza a megújulási lehetőségeket. Ezekről is kérdeztük Horváth Zoltánt, az országos hálózattal rendelkező Weltauto igazgatóját.

– Tavaly óta a használtautó-piac „szakértőjeként” is erősíti ismertségét a Weltauto. Miért volt szükség ezzel a portfólióval bővíteni a kínálatukat? Egyáltalán, mire alapozzák ezt az „elméleti” tevékenységet, milyen szakemberi/szellemi, információs háttér és eszközrendszer van erre?

– A múlt év elejétől tesszük közzé azokat az elemzéseket, amelyek a Weltauto tevékenységéhez kapcsolódó, részben a hálózati, részben a teljes piaci körből merített információkon és az összesített statisztikákon alapulnak. Ezek együttesen tükrözik a magyarországi használtautó-eladások aktuális adatait, amelyeket a Weltauto szakértő munkatársai rendre alaposan értékelnek. Ezt az elemző tevékenységet szinte kezdettől – immár 12 éve – végzi a Weltauto, ebből adódóan meglehetősen nagy tapasztalatot sikerült összegyűjtenünk a használtautó-piac trendjeiről, éves változásairól, illetve a lehetséges kiváltó okokról. Ezek felhasználásával is igyekeztünk alakítani az értékesítési, hálózatépítési stratégiáinkat, piacszerezői munkáinkat. Tavaly pedig arra gondoltunk, hogy az eredetileg „belső használatra” készülő elemzéseinket a potenciális vásárlókkal és más szakmai érdeklődőkkel is érdemes lenne megosztani, hogy ezzel segíthessük őket a választásban. Mindegyre igyekszünk az aktuális helyzetet értékelni, így például a jogszabályváltozások vagy a tartós, illetve a hektikus ár-

folyamváltozások várható hatásairól tájékoztatjuk a használtautó-vásárlásra készülöket...

– Miért fontos a Weltauto értékelésében az árfolyamváltozás, hiszen kizárólag a „hazai” járműparkból választva kínálnak használt autókat, amelyekért forintban fizetnek, és önök is forintért adják tovább?

– Ez tény, ami egyfajta kiszámíthatóságot is ad az árszint kapcsán, amivel a vevők hosszabb távon kalkulálhatnak. Ugyanakkor, ha például tartósan magas az euró vagy a dollár árfolyama a forinthez képest, akkor az – igaz, jóval később – a mi árainkban is megjelenhetnek. Ez pedig – az értékeléseink figyelembevételével – akár arra is ösztönözheti a vevőt, hogy előbbre hozza a vásárlását. Ugyanakkor növelheti a Weltauto-kereskedések előnyeit az, hogy egy pillanatnyi időszakban az árfolyam növekedésének áremelő hatása nálunk nem jelenik meg, mivel nem külföldről szerezzük be az autóinkat.

– Mennyire azonosak vagy eltérőek az eddigi, publikus eredményeik más, a használtautó-piaci felmérést végző cégek, szervezetek eredményeivel képest?

– Leegyszerűsítve, ahogy ez más elemzői területeken is jellemző: számos esetben megegyeztek az értékeléseink és jócskán vannak olyan megállapításaink, amelyeket – a „weltautos” szemlélet, illetve elvárásrendszer miatt is – egy-

részt szigorúbb mérce alapján fogalmaztunk meg, másrészt az országos hálózat eladási tapasztalataiból adódóan sok, közvetlen vásárlói szemponttal is megismerkedünk, amelyeket beépítünk az értékesítési stratégiánkba.

– **Mik a tavalyi és az idei év elejének eladási tapasztalatai a használtautó-piacon? Ezen belül hogyan teljesített a Weltauto?**

– A tavalyi év utolsó három hónapjában meglehetősen bizonytalanság jellemezte a használtautó-piacot, mivel a banki hitelek végtörlesztése „eltérítette” az emberek zömét a vásárlástól. A kivárást tetézték az autópiacon ettől az évtől érintő jogszabály-, illetve díjszabási változások. A tavalyi utolsó negyedév számadatait összesítve azonban az eredmények azt mutatják, hogy nőtt az érdeklődés a használtautók iránt: ebben az időszakban 12,6 százalékkal több – összesen 122 656 – autót írtak át a 2010-es forgalomhoz képest. Ezzel együtt 2011-ben – a magánszemélyek adásvételével együtt – összesen 440 569 használt autó került új tulajdonoshoz, ami 5,1 százalékkal jobb eredmény 2010-hez képest. Az elmúlt év a 2009-es eredményhez is képest csaknem félezres növekedést mutat. A számok alapvetően örömmel tölthetik el a használtautó-piac szereplőit, azonban kissé csalóka a kép, mivel tavaly, az év utolsó időszakában – a változó cégautó-adó miatt – nagyon sok olyan „tulajdonosváltás” következett be, ami csak papíron mutatkozott. Ugyanis több családi vállalkozásból inkább magántulajdonba írták át az autókat, hogy elkerüljék a növekvő adókat. Hazánkban továbbra is a kisebb méretű és az alsó-középkategóriás autók számítanak elérhetőnek, a tranzakciók csaknem 60 százalékát e szegmensben jegyezték 2011-ben. A felső-középkategória 16 százalékot ért el, ami minimálisan

több e szegmens korábbi teljesítményénél. A márkák közötti rangsorban 2011-ben is az Opel végzett az élen, mögötte a Suzuki, a harmadik pedig a Volkswagen (VW) volt. A Weltauto-eladások statisztikaiban persze a VW-csoport márkái – az Audi, a SEAT, a Skoda és a VW – a „piacvezetők”. Idén is szeretnénk tartani az eddigi piaci részesedésünket, még ha nehezen is indult az új piaci év.

– **A tavalyi év végi értékelés és előrejelzés során elhangzott: hiányoznak a magyarországi piacról az egy-három éves autók, és azt fontolgatja a Weltauto, hogy külföldről hoz be ilyen korú modelleket. Változott-e ezen a téren a piaci helyzet, továbbra is tervezik fiatalabb autók külföldi beszerzését? Ha igen, megkezdtek-e és honnan szerzik be? Netán az osztrák Weltautótól?**

– Az újév kezdete ismét kételyek elé állítja a használtautó-kereskedőket, ugyanis például a csökkenő regisztrációs adó hatása most lesz igazán érzékelhető. Az már tavaly is látható volt, hogy növekedésnek indult a használtautó-import, hiszen 31 ezer autót hoztak be az országba, ami megközelítőleg a duplája a 2010-esnek. Ez a tendencia azzal magyarázható, hogy hiánycikk lett hazánkban a fiatal – egy-három éves –, minőségi használtautó, amit külföldről pótolnak a kereskedők és a magánszemélyek. Mivel január elsejétől csökkent a regisztrációs adó, a vásárlók – várhatóan nagyobb kockázatot vállalva – idén még több autót hoznak majd be az országba, ami még inkább arra készítet bennünket, hogy ne csak fontolgassuk, hanem éljünk is az importlehetőséggel. Az itthoni hiány egyértelműen abból adódik, hogy immár a negyedik éve drasztikusan alacsony az újautó-eladás, vagyis nagyon kevesen engedhetik meg maguknak, hogy – a korábbi „szokásuknak” megfelelően – egy-három évenként új modellt vegyenek. Emiatt nincs meg az egészséges körforgás, mondhatnám azt is: a „vérfrissítés” a hazai használtautó-piacon. Ugyanakkor van bennünk egy jó adag bizakodás, hogy – az előző évekhez képest, a jobb ösztönzők nyomán – növekszik az új autók vásárlása és fiatalabb használt autók kerülnek a kereskedésekbe. A Weltauto számára azért nehezebb az import elindítása, mert a külföldön kiszemelt, illetve ajánlott autókat ugyanolyan szigorú műszaki követelmények szerint kell átvennünk, mint itthon. Míg a hazai infrastruktúrának és az átvételi mechanizmusnak immár évtizedes hagyománya van, addig ugyanezt nem, vagy plusz költségekkel tehetnénk meg külföldön. A Weltauto-kereskedésekben sohasem csupán szemrevételezéssel és a főbb „papírok” áttekintésével vesszük át az autókat, hanem azoknak a garanciális szempontoknak a figyelembevételével, amelyeket később a vevőinknek is kínálunk.

– **Mik a Weltauto több mint egy évtizedes tapasztalatai a fővárosi és a vidéki használtautó-piac kínálatáról, illetve keresletéről? Miben térnek el – ha eltérnek – a fővárosi és a vidéki vevők igényei, lehetőségei egymástól, illetve van-e eltérés a kategória-, a márká- és modellválasztásban „vidék és Budapest” között?**

– Az általános gazdasági jellemzők az autókerekelemben is visszaköszönnének, és a kínálat, a kereslethez igazodva, megyénként változik. Budapesten, Pest megyében, illetve a nyugati régióban többen keresnek jobb minőségű,

Használtautó-eladások megyei rangsora 2011-ben

Megye	Értékesítés (db)	Piaci rész %
Budapest	114773	26,05
Pest Megye	58678	13,32
Bács-Kiskun Megye	23055	5,23
Borsod-Abaúj-Zemplén Megye	21900	4,97
Csongrád Megye	20454	4,64
Győr-Moson-Sopron Megye	20316	4,61
Hajdú-Bihar Megye	18503	4,20
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye	18368	4,17
Fejér Megye	17235	3,91
Baranya Megye	15847	3,60
Veszprém Megye	15300	3,47
Komárom-Esztergom Megye	14047	3,19
Jász-Nagykun-Szolnok Megye	12035	2,73
Heves Megye	11852	2,69
Somogy megye	11354	2,58
Békés Megye	11156	2,53
Zala Megye	10721	2,43
Vas Megye	9730	2,21
Tolna Megye	8797	2,00
Nógrád Megye	5474	1,24
Egyéb	974	0,22
Összesen:	440569	100,00

Forrás: Datahouse Kft. (alapforrás: KEKKH)

fiatalabb, ám – viszonylag – drágább autókat, a többi ország-részben inkább az olcsóbbakra vevők. Szélsőséges példák persze előfordulnak, a keleti országrészben is fölbukkannak tehetsős vásárlók, akik a prémium kategóriában keresnek autót.

– *Milyen eltéréseket mutatnak a Weltauto-eladások az egyes régiókban, esetleg megyékben?*

– Jelenleg országszerte 38 Weltauto-kereskedés működik. A legnagyobb értékesítési számot Budapest adja, a Weltauto-

eladások nagy része itt összpontosul. Országosan a nagyobb városok is jelentős eredménnyel büszkélkedhetnek, a használtautó-eladások számát tekintve kiemelkedőnek számít Győr, Nagykanizsa, Székesfehérvár, Kaposvár, Pécs, Debrecen és Nyíregyháza.

– *Melyik vevőkör értékeli jobban a Weltauto garanciális kínálatait, sokoldalú szolgáltatását – a helyi szervizfel-mérések mellett, például az internetes elérhetőséget és akár az interneten keresztüli foglalást/megrendelést – és fizeti meg a biztonságot, a biztonságos vásárlást?*

– Ügyfélkörünket jellemzően olyan vásárlók alkotják, akik számára – nemtől, kortól függetlenül – fontos a kiszámíthatóság és a jármű megbízhatósága éppúgy, mint az értékesítőben való bizalom. Szeretik a biztonságot, és törekszenek arra, hogy hosszútávon gondolkodjanak.

– *Mennyire jött be a Weltauto okostelefonon való elérhetősége? Mérhető-e, hogy ezzel is keresik a márkát, és ha igen, mit mutatnak az adatok?*

– A Weltauto számára mindig is fontosak voltak az innovatív megoldások, így ebben a szellemben készült el – az egyébként időről-időre frissített – www.weltauto.hu honlap okostelefonra fejlesztett változata. Ezzel egy időben a hirdetéseit QR-kóddal is párosította a Weltauto, ezzel segítve a vásárlóknak az autókeresést, hiszen a telefonjukon keresztül is hozzájuthatnak a legfontosabb adatokhoz. A megoldásokat örömmel fogadták, növekszik az érdeklődők és azok száma, akik élnek a fejlesztések adta lehetőségekkel. Teljesen természetes, hogy ezzel a fiatalabb vásárlókat is szeretnénk a Weltautohoz „szoktatni”. Egyre többen ismerik föl, hogy a friss jogositvánnyal célszerűbb használt, de műszakilag is biztonságos autóval vezetési gyakorlatot szerezni.

– *Milyen változásokat, fejlesztéseket tervez idén a Weltauto a forgalom, a vásárlások növelése érdekében?*

– Az újautók vásárlásának, vagyis a használt járművek cseréjének lassulása miatt csökkent a minőségi használtautó-kínálat hazánkban. Mivel a Weltauto portfóliójában jelentős szerepet töltenek be az ilyen autók, idén várhatóan lízingcégektől vásárolt, minőségi, jól karbantartott autókkal bővítenék a kínálatot.

Írta: Bubrik Gáspár

Fotók: Benkő Imre

Smart at Second Hand

A trendsetter of the used car market, Weltauto closes more deals than any other dealership in Hungary. That said, resting on their laurels is not an option for director general Zoltán Horváth.

For the best part of twelve years, Weltauto have been gathering and analysing data about the used car market in Hungary, and as of last year, they publish the results of the analysis in an annual report. Their successful sales and network strategy is largely based on extensive market research, but now they can also call attention to what the public can anticipate – the far-reaching effect of new regulation and the hectic ups and downs of the Forint exchange rate.

Figures from the last quarter of 2011 show a 12.6 percent increase in demand for used cars. Overall, 440,569 used cars

changed ownership last year, a 5.1 percent increase. Compact and lower mid-range passenger cars are still the most in demand, comprising some 60 percent of all sales. Upper mid-range vehicle constitute 16 percent, a slight increase from 2010.

The lowering of registration tax encouraged potential buyers and small businesses to answer the growing demand for quality used cars from import – the number of used cars imported doubled over 2011. Weltauto has innovative solutions up their sleeves to face the challenge. Their internet site is now optimised for smart phone browsing, while classified ads are sporting QR-codes for fast and easy access to relevant data. Exclusive contracts with leasing companies also give them the edge and advantage to get the first ream of quality used fleet cars.

Gyuris Dániel,
az OTP Bank
vezérigazgató-
helyettese és
Keszár Kamilla,
az AGRYA társ-
elnöke aláírják
az OTP-AGRYA
megállapodást

Fotó: Ferenczy Dávid

Megújult a Zöldkártya hitel

TOVÁBB BŐVÍTI AGRÁRFINANSTÍROZÁSI TEVÉKENYSÉGÉT AZ OTP

Dinamikus növekedést könyvelhet el eddig az OTP Agrárágazati Igazgatósága. Az idei évtől tovább bővíti agrárfinanszírozási tevékenységét az OTP Bank: kedvezőbb feltételekkel igényelhető az OTP Zöldkártya hitel, amely több évre megfinanszírozza a területalapú támogatásokat. A bank megállapodott a fiatal gazdákkal is.

Eredményes évet zártak az agrárvállalkozások: az agrárium kibocsátása 26 százalékkal nőtt tavaly és jelentősen javult a jövedelmezősége is. A jövedelmezőség fenntartásához, javításához kiszámítható finanszírozásra és a versenyképességet erősítő beruházásokra van szükség. Ebben segít a területalapú támogatások több éves előfinanszírozásával az OTP Bank megújult Zöldkártya hitele, amelyhez – két éves előfinanszírozás esetén – már nincs szükség tárgyi fedezetre.

„A hazai mezőgazdaság legfontosabb komparatív előnyei a termőföld magas aránya, a kedvező éghajlat és a vízkészlet, amelyek kihasználásával jelentős tőkét lehet kovácsolni. Ehhez azonban beruházásokra és fejlesztésekre van szükség, amelyekkel mérsékelhetőek az olyan külső kockázati tényezők, mint a szélsőséges időjárás, amely következtében évente 10 milliárd forint nagyságrendű elemi kár keletkezik a mezőgazdaságban” – hívja fel a figyelmet Gyuris Dániel, az OTP Bank vezérigazgató-helyettese. Hozzáteszi: sokszor csak a tudatos és hosszú távú tervezéssel felvett hitel jelenthet kitörési lehetőséget a tőkeszegény vállalkozások számára a napi finanszírozási problémák szabta keretek közül.

Bár az OTP Bank elsősorban lakossági bankként él a köz tudatban, az agrárvállalkozások finanszírozásában is jelentős szerepet játszik, és tovább szeretné erősíteni a pozícióját ezen a téren. „Az OTP Bank tisztában van az agrárhitelezés jelentőségével, mi tudunk és akarunk is hitelt adni. Ezért tűztünk magunk elé az agrárhitelezés növelését, és ezért alakult 2011-ben az OTP Bankban külön szakértői terület, az Agrárágazati Igazgatóság” – hívja fel a figyelmet Gyuris Dániel. Tájékoztatása szerint az új, önálló terület eredményességét jelzi, hogy bár 2011 első 9 hónapjában az ágazat fennálló hitelállománya 0,5 százalékkal csökkent, az OTP Bank hitelállománya a múlt évben dinamikusabban, több mint 22 százalékkal nőtt. Az idén is hasonló dinamikus hitelállomány növekedésre számít a bank, amelynek érdekében szorosabb kapcsolatra törekszik a különböző ágazati szervezetekkel, érdekképviselőkkel – az OTP Bank és az AGRYA - Fiatal Gazdák Magyarországi Szövetsége éppen lapzártánk idején írta alá a 2012-re szóló együttműködési megállapodását –, és megújult termékeket is kínál a gazdálkodóknak.

Miután a bank 2011 májusában bevezette az OTP Zöldkártya hitelt, folyamatosan figyelte ügyfelei visszajelzéseit.

A megújult Zöldkártya hitel előnyei

- Javul az alkupozíció az input anyag beszállítókkal (vetőmag, növényvédő szer, műtrágya) szemben.
- Kivédi az értékesítési ár ingadozását (nem kell nyomott áron értékesíteni).
- Csökken a felvásárlóktól való kitettség.
- Lehetséges a normál működésből származó forgóeszköz átcsoportosítása (tőkeáttételből adódó lehetőségek).
- Nincs szükség minden évben újabb hitelbírálatra.
- Nem kell közokiratba foglalni (olcsóbb, kényelmesebb) – kivéve az ingatlanfedezettel megerősített ügyletet.
- Adóminősítéstől függően AVHGA kezességvállalása – alacsonyabb minősítésű vállalkozások is hozzájuthatnak a támogatás előfinanszírozáshoz.
- Versenytársakhoz képest kedvező ajánlat.
- A tavaszi munkák elvégzéséhez szükséges forráshoz egy összegben hozzájuthat a gazdálkodó.
- Kiegyenlíthető a szezonálisból adódó bevétel ingadozás.

Az így szerzett információk alapján több ponton módosította a terméket. A legfontosabb változás, hogy az új Zöldkártya hitelnél 2 éves támogatás előfinanszírozás esetén (OTP Zöldkártya hitel „A”) már nincs szükség tárgyi fedezetre, a nagyvállalkozások 3 éves támogatási összeg előfinanszírozásánál (OTP Zöldkártya hitel „B”) is csak a hitelösszeg támogatással nem fedezett egyharmadára szükséges. (A támogatás harmadik éve ugyanis már az új uniós finanszírozási ciklusra esik). További előnye, hogy szabad felhasználású és nincs szükség minden évben újabb hitelbírálatra sem.

A megújult OTP Zöldkártyahitel finanszírozási változatai

	OTP Zöldkártya „A”	OTP Zöldkártya „B”
Előfinanszírozás maximális mértéke	2012-13. évi támogatás 80-85%-os finanszírozásának 2-szerese	2012. évi támogatás 85%-os finanszírozásának 3-szorosa
Hitel összege*	100 100–106 200 Ft/ha	150 900 Ft/ha
Hitel lejárata	2014. június 30.	
Kamat évi	3 havi BUBOR + 3,5%	
Kezelési költség	évi 1,0–1,5%	
Kamat és kezelési költség fizetése	naptári negyedévente	
Keret-beállítási jutalék	egyszeri 1%, de min. 30 000 Ft, max. 100 000 Ft	
Bevonandó fedezet	2012. és 2013. évi SAPS támogatás és AVHGA** kezesség	2012. és 2013. évi SAPS támogatás, valamint egy év támogatási összeg fedezetére (a hitelösszeg 1/3-ra) ingatlan fedezet, szükség esetén AVHGA kezesség
Egyéb fedezet	A földhasználó valamennyi bankszámlájára vonatkozó inkasszós jog. Ezen kívül az OTP Bank egyéb biztosítékot is megkövetelhet ügyfélminősítéstől függően.	

Az OTP Bank által kínált, megújult Zöldkártya hitel több évre megfinanszírozza a területalapú támogatásokat, ezzel is kiszámíthatóbbá, tervezhetőbbé teheti a vállalkozás működését, és lehetőséget nyújthat annak bővítéséhez, növekedéséhez.

A hitel nemcsak a likviditási problémák áthidalására biztosít megfelelő megoldást, hanem beruházásokhoz, vagy pályázatok esetén önerőként is fel lehet használni. Ezáltal javulhat a vállalkozás alkupozíciója a beszállítókkal szemben, csökkenhet a felvásárlóknak való kitettsége, kivédhető az értékesítési ár ingadozása. A Zöldkártya hitelt a társas vállalkozások mellett azok az őstermelők, családi gazdaságok és egyéni vállalkozók is igénybe tudják venni, akik minimum 30 hektáron gazdálkodnak.

A Zöldkártya hitel mellett természetesen továbbra is van lehetőség a területalapú támogatások egyéves előfinanszírozására. Az egységes területalapú támogatás (SAPS) OTP Bank által történő előfinanszírozása esetén a gazdálkodók hektáronként, adóminősítéstől függően 53 550 forintot, vagy 50 400 forintot vehetnek igénybe.

Termőföld haszonbérlet mint vagyoni értékű jog

Az idei évben az OTP Bank nem csak a Zöldkártya hitel paramétereit vizsgálta felül, hanem a termőföldfedezetet is. Az OTP Bank 2012. január 1-e óta a termőföldet mint fedezetet kedvezőbb feltételekkel tudja beszámítani. A szántó tekintetében például a hitelbiztosítéki érték 90 százaléka és a forgalmi érték 85 százaléka közül a kisebb értéket figyelembe véve tud fedezetet befogadni. A korábbi 60 százalékos értékhez képest ez előnyt jelent.

Ez több terméküket is érinti, mint például az OTP Birtokfejlesztési hitelt. Indítványozták továbbá, hogy a jelzálogjog a termőföld haszonbérlet esetén is alkalmazható legyen, ennek a vagyoni értékű jog kiterjesztése lehetne a megoldása.

* Hitelösszeg minimuma Mikro-és kisvállalatoknál (MKV) 3 millió Ft, Közép-és nagyvállalatoknál (KNV): 10 millió Ft. Felső korlát egységesen: 300 millió Ft. A MKV és KNV ügyfélkör meghatározását a mindenkor Vállalkozói Üzletág Üzletszabályzata tartalmazza, ami az OTP Bank Nyrt. honlapján (www.otpbank.hu) elérhető.

** Ügyfélminősítéstől függően.

Forrás: OTP Bank

Hitelezési adatok

	Művelési ág	FÉ* %-a	HBÉ** %-a	Méret meghatározás
1.	Szántó	85%	90%	legalább 3 ha, egy hrsz. legalább 1 ha
	Belterületi rét, legelő			
2.	Osztatlan közös szántó	65%	70%	legalább 5 ha hrsz-onként
	Rét, legelő	65%	70%	legalább 5 ha, egy hrsz. legalább 1 ha
3.	Halastó	45%	50%	legalább 1 ha hrsz-onként

* FÉ: forgalmi érték

** HBÉ: hitelbiztosítéki érték

Forrás: OTP Bank

A Gyuris Dániel vezetése alatt működő OTP Bank Ingatlan, Kisvállalkozási és Agrár Divízió és azon belül az Agrárágazati Igazgatóság feladata a kormány gazdaságpolitikájával és vidékfejlesztési stratégiájával összhangban az agrárágazati ügyfélkör bővítése, versenyképes hiteltermékek és szolgáltatások kialakítása, az egyéni, kis-, közép- és nagyvállalkozások működésének és fejlődésének elősegítése. A Darányi Ignác Tervben megfogalmazott fontosabb kormányzati feladatok (például jogszabályalkotás, bürokrácia csökkentése) hozzájárulhatnak a KAP 2014-től érvényes reformjához, ezért a bank kiemelt figyelmet fordít a terv egyes pontjainak nyomán követésére is.

OTP leánybankok az agrárfinanszírozásban

Az OTP csoport az elmúlt évek során 8 országban hajtott végre sikeres akvizíciót, így jelen van Bulgáriában, Horvátországban, Romániában, Szerbiában, Szlovákiában, Ukrajnában, Oroszországban és Montenegróban.

A múlt év az indulás, építkezés éve volt, ennek keretében elsősorban az EU tagállamai közé tartozó országok esetében tekintették át mélyebben az agrárfinanszírozás lehetőségeit. Így, hasonlóan a területalapú támogatások fent ismertetett előfinanszírozása kapcsán, jelentős potenciált látnak mindhárom uniós leánybank esetén (Románia, Szlovákia és Bulgária).

Továbbá kiemelt hangsúlyt kívánnak fektetni a magyarok lakta, és határ menti települések, vállalkozások és a lakosság teljes körű banki kiszolgálására, egyfajta hídszerepet betöltve, legyen szó Erdély, Délvidék vagy a Felvidék területeiről, segítve a kis- és közepes, illetve családi gazdaság méretű vállalkozásokat. A múlt év eredményei nyomán idén a román leánybank külön projektet indított az agrárfinanszírozás lehetőségeinek kiszélesítésére, ezzel is erősítve az erdélyi és romániai mezőgazdasági termelés korszerűsítéséhez, EU-konformmá tételéhez szükséges források biztosításának lehetőségét.

Az OTP csoport tehát a mezőgazdasági- és élelmiszeripari tevékenységeket folytató vállalkozásokat Magyarországon és minden leányvállalata esetében is kiemelt, stratégiai területként kezeli.

Írta: Ungvárnémeti Tóth László

Green Card Renewed

More OTP Finance in Agriculture

The largest provider of public finance, OTP Bank is determined to further widen the scope of their presence in the field of agriculture. "We are prepared to do our best in financing agricultural enterprises," says Dániel Gyuris, vice CEO. A case in point, OTP launched a separate division for agriculture in 2011. Despite a general setback in agricultural loans nationwide – a 0.5 percent decrease in the first 9 months of 2011 – OTP achieved a 22 percent growth in the segment, and they are hoping for similarly dynamic growth in 2012.

A vehicle for success was OTP Green Card credit that started in May 2011. It is good news for those opting for Green Card credit in 2012 that pre-financing a two-year subsidy scheme is possible without property security, while pre-financing a three-year subsidy for large enterprises requires collateral

only for the uncovered third of the loan (OTP Green Card credit 'A' and 'B' respectively). The updated Green Card credit secures a cash flow for any Single Area Payment Scheme for years to come.

As of 1 January 2012, OTP Bank comprises land as property security with higher ratio: arable land is taken into account with 85-90 percent instead of 60. Further more, OTP initiated that leasehold land should be eligible for mortgage – the legislation for property rights need to be changed for that to happen.

Following successful acquisitions by OTP Group in the past few years, branches opened in Bulgaria, Croatia, Romania, Serbia, Slovakia, the Ukraine, Russia and Montenegro. The bank's expertise in SAPS finance forecast the potential growth of affiliates especially in three EU member states: Romania,

Slovakia and Bulgaria. OTP puts special emphasis on catering financial services for Hungarian minorities in neighbouring countries.

The total output of agriculture in 2011, rated in current basic price, increased by 26 percent – cultivation by 37 percent, stock farming by 13 percent. The ratio of plant produce versus animal produce was roughly 65.8 to 34.2 percent in 2011. GDP increased by 48 percent, net income from agricultural activity by 75 percent, compared to 2010.

Arable land comprises 62.2 percent of the total area of the country, ranking Hungary the third among EU states, only lagging behind the UK and Denmark. Population figures are also telling: the EU average is 234 hectares of arable land per thousand inhabitants, compared to 255 hectares worldwide, and nearly double – 492 hectares – in Hungary.

Kiemelkedő árbevétel mellett szerényebb eredmény

INTERJÚ KULIK ZOLTÁNNAL, A VITAFORT ZRT. VEZÉRIGAZGATÓJÁVAL

Sokat vár a tavaly novemberben bevezetett új védett fehérje terméke bevezetésétől a magyar takarmánypiac vezető szereplője, a Vitafort Első Takarmánygyártó és Forgalmazó Zrt. Az optimista várakozásokat erősíti, hogy idén a cég érdekköréhez tartozó tulajdonba került a bajai kikötő. Kulik Zoltán, a társaság vezérigazgatója a vele készült interjúban elmondja azt is, hogy az agrárágazatban nyugalom van, de a kevésbé kiszámítható gazdasági folyamatok és a forint árfolyamának hullámmzése megnehezíti a tervezést.

– *Mi a helyzet most a gabonapiacra?*

– Nagyon vegyes a kép, mert a gabona piacra jutását az utóbbi időszakban a logisztika határozta meg. Míg a korábbi két-három hónapban a Duna alacsony vízállása jelentett óriási problémát – emiatt nem tudták elhagyni az országot a készletek –, később a jég miatt került zárlat alá a folyó. A búzánál aratás után várták a termelők, hogy valamelyest beindul a piac, de pangott. A belföldi malmokon kívül leginkább délre, Szerbia, Horvátország, Bosznia felé került csak ki az országból valamennyi áru. Mára keresleti piac alakult ki, telephelyi árakon kilogrammonként 56-57 forintért is vannak kötések, ami 15-20 százalékos áremelkedés a korábbi 46-48 forinthez képest. A kukorica kilogrammonkénti ára 42-50 forint között mozgott az elmúlt 4-5 hónapban. A betakarításnál aránylag magas volt az ár, de legalacsonyabban 42 forint körül is tudtunk vásárolni. Jelenleg Közép-Magyarországon 45-47 forintos árak vannak, a Dunántúlon pedig 49-50 forintosak. Ezeken az árakon élénk a külföldi kereslet is. Az elmúlt hónapokban azonban a kukorica export árualapnak

csak a töredéke tudta elhagyni az országot az említett szállítási nehézségek miatt. Pedig kereslet volt rá, a kereskedők meg is vették, de sok esetben nem tudták elszállítani. Márciustól ez már sikerülni fog, az a kérdés, hogy mennyit és hogyan tudnak majd a kukoricából eladni, hiszen a 2011-es 8 millió tonna termés azért jónak mondható.

– *Pedig extra aszályos év volt a tavalyi...*

– Két ilyen évet, mint a 2010-es és a 2011-es, még nem láttunk egymás után: 2010-ben soha nem látott nagy árvíz volt, míg a 2011-es esztendő az elmúlt száz év viszonylatában a legszárazabbnak bizonyult. Ennek ellenére a növénytermesztés szempontjából nem volt rossz év a 2011-es. Bár nagyon kevés csapadék hullott, az előző évvel telt volt a föld, és a szárazság miatt kevés energia kellett a kukorica szárításához, ami nagyon jó önköltséget eredményezett.

– *Mi várható azoktól a növényektől, amelyek most a földben vannak?*

– A káposztarepce a szárazság nagy vesztese, vetésterületének 25-30 százalékán tavasszal újra fognak vetni nap-

raforgót, vagy kukoricát. Több lesz tehát a napraforgó és a kukorica. Nagy kérdés még, mi lesz a búzával. Mostanában több olyan helyen jártam, ahol azt mondták, a februárban lehullott hó „fehér arany”, mert nélküle ilyen hidegek mellett nagy károkkal kellett volna számolni. Beszéltem olyanokkal is, főként a Dunántúlon, akiknél hiába jött a hó, a szél lefújta. Nagyok az országon belüli különbségek, a búza helyzetét tavasszal látjuk majd biztosabban. Előfordulhat még az is, hogy búzából is óriási károk lesznek, a szőlőnél pedig igazán katasztrófát jelentett a mínusz 15-20 fokok fagy.

– **Fentiek tükrében hogyan alakulnak a takarmányárak?**

– A koncentrált termékeknel (egységes premixek, premixek, koncentrátumok), mivel az alapanyagok jelentős része importból származik, 80-90 százalékból a forint pozíciója határozza meg az árakat. A tavalyi év hasonló időszakához képest ez a mai árfolyamon mintegy 11 százalékos drágulást jelent. Ne felejtjük el azonban, hogy az elmúlt öt hónapban 20 százalékos meghaladó volt az árfolyam ingadozása, és természetesen hetente nem lehet a végtermék árát a forint-euróhoz igazítani. A szójaár 105 forint körül ($\pm$ 10 százalék) mozog, most már huzamosabb ideje nagy kilengések nélkül stabil az ár. Ugyanez mondható el a gabonáról is: 50 forint körüli árakkal lehet számolni. A takarmánybúzáért 45-46 forintért lehetett kapni, a kukorica 48-50, az árpa most 51-53 forint, tehát a kész kevert takarmánynál magas, de stabil az ár. Nyugalom van a piacon, nem kell attól tartani, hogy az elkövetkező két-három hónapban a kukoricaárak kilogrammonként 60 forint fölé emelkednének, vagy a szója árban következne be óriási robbanás. Az elmúlt tíz évben ez volt az első olyan év, amelynek az ágazatokat áttekintve úgy indultunk neki, hogy piaci output oldalról nyugalom van. A sertés kilogrammonkénti ára 370-380 forint körül van, a tej literenként 94-95 forint. A brojlercsirke piac is nagyjából rendben. Korábban volt olyan nagy tojástermelő, aki naponta félmillió forintot veszített, darabonként 4-5 forintot. Most, hála Istennek, ez is rendben van. Azt sajnálom, hogy a sertésállomány nem bővült számottevően az elmúlt időszakban, pedig egy éve 6 millió sertés iránti igényről hallottunk. Reméljük, ebben lesz előrelépés! Egy meghatározó húsipari cég olasz tulajdonosa azt mondta, az olasz piacon a magyar sertés nemhogy piac-képes, de versenyelőnyben van. Lehet tehát, hogy nem tudunk a nagy orosz vagy ázsiai piacra szállítani, de Európán belül igenis versenyképesek lehetnek a magyar termelők.

– **Hogyan éli meg ezt a helyzetet a Vitafort?**

– Összességében nem lenne nagy gondunk, ha kiszámíthatóbb lenne a magyar gazdaság, és a forint-deviza árfolyam is kevésbé hullámozna. Kereskedelmileg ismét nagyon szép év van mögöttünk, az árbevételünk 44, az eladott termékeink mennyisége pedig több mint

10 százalékkal nőtt az előzetes adatok szerint. Az árbevétel ilyen arányú növekedéséhez tartozik, hogy bizonyos külföldi, ázsiai projektek árbevételét most könyveltünk le. A legnagyobb problémánk az, hogy ennek ellenére az elmúlt 10 év egyik legnehezebb féléven vagyunk túl, ez meglátszik az előző évhez képest 5-10 százalékkal kisebb eredménnyen is. Tavaly csak az utolsó négy hónapban, közel kétszázötven millió forinttal többet fizettünk ki valutáért alapanyagokra. Ezt azonban nem tudtuk érvényesíteni a partnereink felé, vagyis nem emeltünk árat, ami természetesen drasztikusan csökkentette a fedezetünket. Most januárban azonban már nem tudtuk tovább halasztani, árat ugyanis már októberben emelnünk kellett volna, amikor a forint áttört bizonyos határokat. Az indokolt 12-14 százalékkal szemben azonban átlagosan mintegy 8 százalékkal emeltük az árainkat. Bízunk a 2012-es évben, hiszen a piacaink stabilak, kereskedelmi számaink optimizmusra adhatnak okot és egyetértek azzal, amiről már öt-tíz éve beszélünk, hogy az élelmiszer kereslet és a föld lakosságának emelkedésével fel kell, hogy értéklődjön a szakmánk.

– **Mit hoz a Közös Agrárpolitika reformja a magyar tejpiacra?**

– Az már biztos, hogy 2014-től a tejkvóta, s ennek a támogatási rendszere nem fog működni. Ezt mind a takarmánygyártónak, mind a termelőnek tudomásul kell venni, de addig van még egy kétéves felkészülési időszak. A költségek csökkentése és a tejtermelés szakmai paramétereinek a növelése az az irány, amely felé tartanunk kell, de úgy gondolom, erre képes is a magyar piac. Amely az országos, 2,1 milliárd literes tejkvótánknak ma is csak a 70-75 százalékát tudja megtermelni. A Vitafort a magyar piacon a szarvasmarha és „tejelő” takarmányozásban abszolút piacvezető, mintegy 140-150 nagyüzemi szarvasmarhateleppel állunk napi kapcsolatban, látjuk tehát, hogyan működnek. Úgy gondolom, a magyar tejtermelők a sok nehézségnek köszönhetően mára olyan szelekción mentek keresztül, hogy már csak a legjobb

Vitafort, Dabas | Fotó: Ferenczy Dávid

bak vannak jelen a piacon. Szakmailag is felkészültek, 90-95 százalékuk megtette a szükséges lépéseket a fejlesztésben, ideértve a technológiát, a fejőrendszereket, s elvégezték a kötelező környezetvédelmi beruházásokat. Csak így bírták ki ugyanis több mint egy éven keresztül a literenkénti 50 forintos tejárat 70 forintos önköltség mellett. Nagyon fontos persze, hogy legyen megfelelő tömegtakarmány bázisuk.

– *A Vitafort közelmúltban bevezetett új védett fehérje terméke kapcsán mik a tapasztalatok?*

– A Vitafort jelenleg legsikeresebb termékének előállítását kezdtük el by pass üzemünkben tavaly novemberben, a termék neve: Duo Pass. Négy éve kezdtünk foglalkozni nagyon speciális védett fehérjék gyártásával, amit régóta használunk. Meg is akartunk vásárolni egy licenst az Európai Unió egy másik tagországból. Azonban mind a saját kutatás-fejlesztési hátterünk, mind a fejlett infrastruktúránk, mind szakembereink felkészültsége arra ösztönözte cégünket, hogy önálló, abszolút új know-how-t vezessünk be a piacra. Három-négy év felkészülés után, már tudjuk, hogy helyesen döntöttünk. Azt várjuk, hogy ez a termék már az idei évben másfél-két milliárd forint termelési értéket fog képviselni. Túl vagyunk minden tudományos és nagyüzemi teszten, külföldről is érdeklődnek a termékünk iránt, Cseh- és Olaszországból. Nem véletlenül, mivel a Duo Pass termék egyedülálló újdonság, amivel a megszokottnál jóval gazdaságosabban lehet termelni.

– *Idén februárban a Vitafort érdekkörébe tartozó tulajdonba került a bajai kikötő. Mi volt ennek az oka?*

– Ez nagyobb falat, mint egy pár száz milliós akvizíció. A vásárlást követően további félmilliárd forintot meghaladó fejlesztés várható a kikötőben, mind a minőségi mind a mennyiségi raktárkapacitás terén. Március 1-ével vettük át a dolgozókat és a kikötőt is Baján, így az egész kikötőt most már a dabasi székhelyű Invivo Trading Zrt. üzemelteti. Azért tartjuk nagyon fontosnak ezt a lépést, mert hosszútávon gondolkodunk a magyar gabonatermelésben. Ebben az évben szeretnénk 150-200 ezer tonna gabonát átrakni ott, ennek meg is van a realitása. Két-három év távlatában pedig mintegy 300-400 ezer tonna gabonát szeretnénk diszponálni a kikötőben. Komoly elképzeléseink vannak tehát, de 2012-ben azért nagyon óvatosak leszünk. Tisztában vagyunk az-
zal, hogy ez az év az egész nemzetgazdaság számára nagyon

Kulik Zoltán | Fotó: Schönberger Rajmund

nehéz esztendő lesz, tele bizonytalansággal és sok kiszámíthatatlan tényezővel. Minket leginkább a forint pozíciója tart lázban. Azt gondolom, hogy a jelenlegi 290 forint körüli euró árfolyam „egészséges” export-import egyensúlyt teremthet, csak nem tudjuk, kiszámítható-e? Az év eleji tervezéskor azt reméljük, hogy az eredményességünk idén nem romlik tovább. Úgy érezzük, erre meg is van a piaci alapunk, melyet tovább erősít az új fehérjeüzemünk és a stratégiai kikötő.

Írta: Tóth László Levente

Protected Protein

Zoltán Kulik, CEO of animal feed producer Vitafort is anticipating positive feedback on the market for their recently launched new protected protein product, and cannot wait to see the positive effect of a new acquisition: a river dock on the Danube near Baja.

There is all quiet on the market: wholesale prices for pork, poultry and milk are stable. Cause for concern is the

general state of economy and the roller-coaster exchange rate of the Forint. Despite a previous Asian deal that resulted in 44 percent increase in revenue and 10 percent in volume last year, the last quarter showed more moderate results.

Duo pass, the new protected protein product that Vitafort started producing last November, is already a success, and the CEO is expecting from it a 1.5-2 billion

HUF share in revenues. Interest from the Czech Republic and Italy is promising with export prospects. The efficiency of Duo pass makes feeding more efficient.

Taking over the river dock in Baja was a major acquisition, followed by a 500 million HUF investment in 2012, to improve the quality and quantity of storage capacity, making headway for better productivity and a strong market position for Vitafort.

Tények és javaslatok a Syngenta Akadémián

A hagyományosan évente megrendezett Syngenta Akadémia idei témái a támogatások, a vetőmag helyzet, a génmódosítás, a kukoricabogár elleni védekezés és az agrárhitelezés voltak.

„Ebben az évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) 626 milliárd forint támogatást kíván kifizetni, ebből csak a SAPS 280 milliárd forint” – mondja a konferencia első előadója, az MVH elnöke. A KAP reform kapcsán tagállami hatáskörbe rendelné az Európai Bizottság az alaptámogatás előre fizetését. „Nem nehéz elgondolni, hogy ez 2014-től így fog történni” – véli Palkovics Péter.

Üzletet ajánl az MVH

„Hangsúlyozza: a tervek szerint a támogatási kérelmeket idén március végétől be lehet nyújtani. Az MVH ennek kapcsán „üzletet” ajánl a gazdálkodóknak. Az időben küldött kérelmeket az MVH elkezd monitorozni. Az adatokat összevetik a korábbi évek igényléseivel és szükség esetén jelzik a gazdálkodónak, ha valami esetleg hiányzik.

„Figyeljék az MVH közleményeket március végén, április elején, ugyanis új jogcímek is megjelennek idén az egységes kérelem benyújtásával egyidejűleg. Az egyik a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás, ennek a kérelmét az egységes kérelemmel együtt kell benyújtani. A másik a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz juttatandó kompenzációs támogatás. A harmadik a húsmarha- és juhágazatokban nyújtott kérődző szerkezetátalakítási nemzeti támogatás” – hívja fel a figyelmet Palkovics Péter.

A vetőmag szektor kihívásai

„A genetikailag módosított (GM) növények technológiája egyre inkább elterjedőben van, Európa azonban nincs összhangban a világgal” – hívja fel a figyelmet Garlich von Essen, az Európai Vetőmag Szövetség főtitkára. „A jelenlegi EU-s GM politika nem működik, és a Bizottságnak ezen változtatnia kell. Ha az EU ki mondja egy termékről, hogy biztonságos és semmiféle kockázatot nem jelent, akkor milyen alapon vonakodik egy tagország a termesztéstől? – teszi fel a kérdést a főtitkár. Emlékeztet arra, hogy életbe lépett egy olyan jogszabály, amely különbséget tesz az Európai Unióban, illetve a Magyarországon megtermelt vetőmag között. Ez erősen diszkriminatív.”

A jogszabályok felülvizsgálata az Európai Vetőmag Szövetség kérésére folyamatban van. A szövetség célja, hogy egyszerűsödjének a szabályok, egy, a gyakorlatban használható határérték legyen a konvencionális vetőmag GM tartalmára vonatkozóan, és egységes vizsgálati metodikák szülessenek. „Kérdés, hogy a változásokat mikor lehet fogadtatni. Ugyanis, ha a Bizottság 2013 második feléig nem tesz ajánlást a vetőmagok határértékére vonatkozóan, akkor az vélhetően a következő Bizottságra marad, amely 2015-ben kezd meg a működését” – fejti ki az Európai Vetőmag Szövetség főtitkára.

A GM ellenőrzések háttere

Ruthner Szabolcs, a Vetőmag Szövetség ügyvezető igazgatója a tavalyi GM botrányval kapcsolatban leszögezi: nem érkezett GM vetőmag az országba tavaly, a bekerült vetőmag csak kis mértékben volt szennyezett. A vetőmag cégek szigorú minőségbiztosítási rendszerrel dolgoznak, és ahol a hatóságok vizsgálatai GM szennyeződést mutattak ki, ott a cégek vizsgálatai nem. A gond a jelenlegi mérési

metodika érzékenységből adódott: az észlelési küszöb alacsonyabb, mint a mintavételből eredő hiba. Hiába vizsgálnak át a cégek több, egyenként 3000 szem vetőmagot tartalmazó mintát, kikerülhetetlen egy-egy szennyezett szem megjelenése, amelyet a hatósági műszer észrevesz „Lényeges mulasztás, hogy a máig ismeretlen metodikán alapuló vizsgálati eredményeket későn, jóval a vetés után hirdették ki, a tételeket már nem lehetett kivonni a piacról. Ráadásul az egész jogszabályváltozás a szezon közben történt, és nem tudott reagálni a szektor, nem volt szakmai konzultáció. Ráadásul ezek a szabályok nem is voltak összhangban az unióval, felülvizsgálásuk folyamatban van” – magyarázza. Ruthner Szabolcs két elvárást fogalmaz meg. Az egyik egy akkreditált labor megfelelő kapacitással, a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő metodikával, amelynek ügyében már történt előrelépés. A másik pedig, hogy amíg nem lesz határérték, a vizsgálat előzze meg a vetési időszakot.

Hatékonyan a kukoricabogár ellen

Von Kaster, a Syngenta projektmenedzsere, iowai rovarügyi szakértő a cég amerikai bázisán, Slaterben dolgozik a rovar rezisztens kutatások genetikai vezetőjeként. Kaster szerint a védekezés alapja a rovar biológiai sajátossága, hogy elsősorban a kukoricára specializálódott, de már vannak olyan változatai, amelyek más növényeket is károsítanak. Magyarországon az

amerikai kukoricabogárként ismert *Diabrotica virgifera* képes a búzatarlóba is lerakni a petéit. „A talajfertőtlenítők, gyomirtók nagyban hozzájárulnak a kukoricabogár ritkításához, de nem használhatók korlátlanul. A csávázószerek csak bizonyos körülményeknél hatásosak” – hívja fel a figyelmet Kaster. Súlyosan fertőzött területeken ez nem eredményes védekezés. Az Európában tiltott, genetikailag módosított kukoricafajtákat termesztik éppen ezért az Egyesült Államokban sok helyen. „Magyarországon a Bt kukoricát nem lehet termesztetni, de a vetésváltás, a talajfertőtlenítő szerek és a csávázószerek megfelelő kombinációjával hatékonyan lehet védekezni a bogár ellen” – hangsúlyozza Kaster.

Erősít az agrárfinanszírozásban az OTP

„Az OTP Bank Nyrt. nagyobb hangsúlyt fektet a mezőgazdaságban tevékenykedő cégek és az agrárvállalkozók kiszolgálására, az agrárium immár a bank stratégiai ágazataihoz tartozik” – tájékoztat Szabó István, az OTP Bank Agrár Ügyfélkapcsolati Főosztály vezetője. A bankon belül 2010-ben kapott nagyobb hangsúlyt az ingatlan-szektor, kisvállalkozások és az agrárium, az új divízió kiemelten kezeli a fenti három területet.

A bank egészét tekintve az agrárfinanszírozás a korábbi 7-8 százalékos körüli arányról már eddig is jelentősen, 10 százalék felettire bővült. Azon dolgoznak, hogy a kisvállalkozástól, az őstermelőktől kezdve egészen a nagyüzemekig mindenkihez eljuttassák az ajánlataikat. Az ágazaton belül a növénytermesztésre koncentrálnak majd.

„Az agrárvállalkozók sincsenek könnyű helyzetben, de a teljesítményük elismerésre méltó a többi nemzetgazdasági ágazathoz képest” – teszi hozzá a banki vezető. „Az agráriumban 3 százalék körül alakult a felszámolások megindításának aránya tavaly. Ehhez képest vannak ágazatok, ahol a bedőlési arány 10-12 százalékos. Ez a stabilitás teszi vonzóvá az agrárhitelezést az OTP számára” – indokolja a nyitást Szabó István.

Írta: Losonczy Gergő, Szegő Iván Miklós, Tóth László Levente

Fotók: Ferenczy Dávid, Mitrov Gabriella

Syngenta Academy

Subsidies, financing, GMO rules, and pest control were top of the agenda at the annual event of the Syngenta Academy.

As a major step in making applications for subsidy more effective, the Office for Agriculture and Rural Development offered free monitoring of applications as of March 2012. Assessing and comparing data with those of previous years, the Office can advise farmers on missing elements in their tender projects.

Garlich von Essen, Secretary General of the European Seed Association, emphasised the shortcomings of the present EU policy on GM seeds, noting that differentiating between how products grown in Hungary and other EU countries are regulated is 'strongly discriminatory'.

Szabolcs Ruthner, CEO of the Hungarian Seed Association gave a detailed account of last years scandal about GM seeds entering Hungary, outlining the existing quality control system.

Syngenta project manager and pest control expert Von Kaster from Iowa gave an informative lecture on how to tackle the problems caused by the tiny but voracious *Diabrotica virgifera* virgifera, describing the combined method of alternating crops, disinfecting the soil, and seed dressing, to control insect pests.

István Szabó, head of OTP Bank's Agricultural Customer Relationship Management Division, introduced the audience to the bank's policy to increasingly put agricultural financing in focus. The ratio of agricultural lends by OTP have increased from 7 to 10 percent already.

Közép-Magyarország ízei

A SZERB KONYHA

Pest megyének saját gasztronómiája nincs, körülhatárolása közigazgatási, és nem gasztronómiai megfontolások alapján történt, mégis nagy táplálkozási egységek ütközőállama, hiszen Közép- és Dél-Dunántúl, Dél-Alföld, Észak-Magyarország és Észak-Alföld egyaránt határolja. Ezáltal a népi gasztronómiai tradíciói is vegyesek.

Kiszela csorba

- Hozzávalók: 60 dkg bárány- vagy borjúhús,
- 2 fej vöröshagyma, 10 dkg sárgarépa,
- 10 dkg fehérrépa, 10 dkg zeller,
- 3 l hús- vagy zöldség alaplé, 10 dkg zöldborsó, só,
- őrölt fehér bors, szerecsendió, 1 ek. liszt, ½ citrom,
- ½ csokor petrezselyem zöldje, ½ csokor kapor, 1 dl tejszín,
- 4 tojássárgája, 4 ek. tejföl, 1-1 ek. vaj és olaj.

Elkészítése: A vaj és az olaj keverékén megdinszteljük a felaprított vöröshagymát. Hozzáadjuk a kockákra vágott zöldségeket, meg az ugyancsak kis kockákra vágott húst, és együtt pároljuk tovább. Amikor a hús elkezd fehéredni, megszórjuk a lisztel, jól elkeverjük és felöntjük húsalaplével. Sóval, borssal, szerecsendióval ízesítjük, és nagyon lassan addig főzzük, amíg megpuhul a hús. A vége felé adjuk hozzá a borsót. További 10 percig főzzük, majd beletesszük a finomra vágott petrezselymet és a kapor, ízlés szerint egy kevés citromlével savanyítjuk, és ezzel már csak összeforraljuk. Amikor elkészült, belekeverjük a tejszínt. A tojássárgáját elkeverjük a tejföllel, a tányérokba adagoljuk, és rámerjük a forró levest.

Csevapcsicsa

Hozzávalók:

- 50 dkg darált marhahús, 25 dkg darált sertéshús, só, őrölt bors,
- 2 gerezd fokhagyma, ajvársaláta, olaj a rost kenéséhez.

A darált húst sóval, borssal, zúzott fokhagymával jól összedolgozzuk, a masszából 5 cm hosszú, 2 cm vastag rudacskákat formálunk és olajozott rostoson, időnként megforgatva megsütjük, ajvársalátával tálaljuk.

Baklava (diós szegedi béles)

Ezt a török édességet a délvidéki szerbek hozták Észak-Bácskába, Szeged-Szőreg környékére. Tésztája a szokásos.

Hozzávalók a töltelékhez:

- 30 dkg darált dió, 15 dkg süteménymorzsa, 10 dkg porcukor,
- 10 dkg mazsola, 1 levél vaníliapor, só, őrölt szegfűszeg.

A sziruphoz (öntet)hez:

- 25 dkg cukor, 2 narancs leve, fél citrom leve, 5 cl rum és 1 dl likőr,
- narancshéj, citromhéj.

A rétestészta-alapokból tepszi méretűeket vágunk, vagy a gyári réteslapokat ilyenre hajtogatjuk. Rétegenként zsírozzuk, és a töltelékkel megszórjuk, a tetejét bezsírozzuk és sütőben szép pirosra sütjük. Ha kissé lehűlt, az előzőleg elkészített édes öntettel leöntve tálaljuk. Szentendrén kerek, vörösréz tepsiben sütik.

A földrajzilag és kulturálisan roppant változatos, kicsi, 6919 négyzetkilométeres régió, azaz tulajdonképpen a főváros és Pest megye az ország legfejlettebb régiója, 2,9 millió lakossal. A Közép-magyarországi régió karakterét a kultúrtájak adják, azon belül is az urbánus terek és a mezőgazdasági művelésbe vett területek. A régió az ország összes mezőgazdasági termőterületének 8 százalékaival rendelkezik, amelynek 54 százaléka szántó. A főváros közelében az intenzív kertészeti kultúrák dominálnak, a távolabbi, elsősorban alföldi területeken pedig a hagyományos állattartás és szántóföldi növénytermesztés. Országos viszonylatban kiemelkedő a régió zöldség- és gyümölcstermesztése, valamint tejtermelése.

Budapest gasztronómiájáról ehelyütt nem szólnak, a főváros kozmopolita kulináris káosza logikailag nem tartozik a népi gasztronómiai tradíciók világába. Magyarország gasztronómiai és borrégióit körbejáró utazásunk utolsó állomásának példáit a szerb konyhából merítjük, mégpedig azért, mert kevés olyan konyha van, amely annyira hasonlít az úgynevezett magyaros konyhára, mint a szerb. A szigetcsépi rákok étrendje például így nézett ki: a reggeli teával vagy pálinkával kísért zsíros rántotta, télen hurka, kolbász, szalonna, nyáron szalonna zöldpaprikával, paradicsommal. Ebédkor minden leveshez volt hozzáillő levesbetét, amelyet a rendnek megfelelő étel követett: a paradicsomleveshez káposztás tésztát, a zöldbaleves után grízes tésztát adtak. A szerb konyha is szereti az erős ízeket és fűszereket, itt is szilvapálinkával indítják az ebédet, levessel kezdik az ételsort. A zöldpaprika, paradicsom, padlizsán, télen a lecsó az ételek leggyakrabban használt kísérője, szeretik a sültet és a sütemények közül a rétesfélét. Másrészt van jó néhány olyan fogásuk, ami élő, népszerű és megjelenik a nemzetközi konyhát kínáló modern étlapokon is. Ilyen a kiszela csorba, a gyuvecs és a csevacscsa.

Írta: Tompa Imre
Fotók: Ferenczy Dávid

Az ételeket Szigeti Rita, a Halászbástya Étterem szakácsa készítette. www.halaszbastya.eu

a PETŐFI IRODALMI MÚZEUM kiállítása

Budapest V. kerület
Károlyi Mihály utca 16.

„KI VAGYOK ÉN? –
Nem mondom meg...”
PETŐFI VÁLASZTÁSAI

Kérjük, támogassa a
Petőfi Irodalmi Múzeumot adója 1%-ával
Adószámunk: 15321161-2-41
www.pim.hu

Gál Csaba és Gálné Dignisz Éva | Fotó: Gál Szőlőbirtok és Pincészet

Gál Szőlőbirtok és Pincészet

A szigetcsépi Gál Szőlőbirtok 75 hektárnál nagyobb területen termel (a kis családi pincészetek jellemzően 5-20 hektárosak). Szigetcsép a Csepel-szigeten fekszik és a Kunsági borvidék Dunamenti körzetéhez tartozik.

Csepel szigete valaha királyi birtok, már a 16. századból vannak borkészítést bizonyító szőlőadó-feljegyzések, 1889-től, a filoxéra-vész után kezdődik itt a modern szőlészkedés, majd a téesz-szőlők mellé települ a Kertészeti Egyetem Szigetcsépi Tangazdasága.

Itt borászkodott Gálné Dignisz Éva és szőlészkedett Gál Csaba. A tangazdaság a 90-es évek elején szűnik meg, Gálék 94-ben alapítanak családi céget, 96-ban támad lehetőség a területek megvételére, 99-től kezdik az újratelepítéseket. Aztán 2002-ben megveszik a tangazdaság romos üzemi éttermét, amelyet mára szép, kúria- vagy chateau-szerű külsővel és funkciókkal (feldolgozó, borház, kóstolóterem és iroda) rendelkező birtokközponttá fejlesztenek. A 2004-es volt az első független, saját szüret. A termés felét dolgozzák fel, az alacsonyabb hozamú (70-80 mázsa/hektár), jobb minőségű szőlőből származó alapanyagot. Évi 50 ezer palack készül, ami szinkronban van a feldolgozó kapacitással. Az eladás négyötöde helyben zajlik, a térség, a régió borissza lakói viszik el a termés javát, úgy 15 százaléknál az éttermekbe és vinotékákba kerül. A gasztronómia találta meg a kiváló gasztroborokat. „Nyomulni továbbra sem fogunk” – jegyzi meg Dignisz Éva. Öt százalékot visz el a CBA, a hiperpolcok nem szerepelnek a Gál Szőlőbirtok értékesítési csatornáinak között. A bor minősége és frissessége szempontjából

szerencsésebbnek tartják a gyakori (havi) palackozást, mint a palackok hosszas, a minőséget gyengítő hevertetését az ilyen üzletek polcain.

A fagy kicsit túl gyakran látogatja a szigetcsépi szőlőket, és nem tréfál. A szigetcsépi birtokok mellé komoly ültetvényt vásároltak hát Lesencén is. A kicsit túl gyakori fagyok mellé kellett egy olyan stabil bázis és biztonságosabb szőlőháttér is, amely kevéssé van kitéve az időjárás változásainak. A döntés hozzájárulhat a kislépéses, szolid növekedésben gondolkozó attitűd kialakításához, amit Gál Csaba ironikusan „parasztstratégiának” nevez.

A borok magas minőségűek, a csillagzó, fanyar, finom savak, a reduktív borok zömére jellemzőnél nagyobb teltség, a hangsúlyozott fajtajellegesség és a gyümölcsösség jellemzi őket. Az illatos csereszegi, az őszi hangulatú rajnai, a mindig mindenféle nemzetközi díjat kaszáló,

érzéki rozé és még a cabernet sauvignon is, ami pedig a melegebb szélességi köröket szereti, teljesen beéri a meleg nyarakon. Nem véletlen, hogy Dignisz Éva évek óta kandidáltja az Év Bortermelője választásnak, ami annak a szép munkának és egyszerű borminőségnek köszönhető, ami az ő és férje, Gál Csaba műhelyét jellemzi.

Írta: Tompa Imre

Bodri Orsolya, az Év Fiatal Magyar Borásza

Bodri Orsolya, a szekszárdi Bodri Pincészet borásztanonca 85 borász közül nyerte el az Év Fiatal Magyar Borásza elismerést 2011-re vonatkozóan, holtversenyben a balatonfüredi ifjabb Figula Mihállyal az immáron harmadik alkalommal megszervezett internetes szavazáson. A fiatal lány 2007 óta marketing tevékenységekben segíti a Bodri Pincészet életét, jelenleg a gyöngyösi Károly Róbert Főiskola szőlész-borász szakos hallgatója. Az iskola elvégzése után szeretne minél több területen bekapcsolódni az öt generáció óta tartó borászatba.

A Bodri család tagjai ott vannak a pince életének minden fontos mozzanatánál. Faluhely a 25 termő hektár fölött diszponáló birtok központja. Legnagyobb mennyiségben a Rozi rozét palackozzák, ez az össztermelés 30 százalékát teszi ki, a könnyedebb vörösborok, a Bodri kutya és a Civilis cuvée a termés 40 százalékát adják és 30 százalékon osztoznak a fehérborok, az egyéb vörösök és a prémium borok. Minden évben nagyon komoly nemzetközi sikerek igazolják, hogy jó úton járnak, Orsolya díja a pincészet teljesítményének újabb elismerése is.

Írta:

Lakatos Bernadett Ágnes

Fotó: Apacs Stúdió

Helyes döntés a nehéz időkben is

GEDEON ZSOLT, A GEDEON TANYA TULAJDONOSA

A Gedeon Tanya 30 hektáros birtokon fekvő szállás- és programhely Bugacpusztán, a pusztán megszokott gazdaságot idézi, ápolja a hagyományokat. Családi vállalkozásként kevesen büszkélkedhetnek olyan magas elismerést jelentő Pro Turismo díjjal, amelyet legutóbb tulajdonosa, Gedeon Zsolt is megkapott.

– *Honnan indultak?*

– 1978 óta vagyunk jelen a turizmusban, nyári szobakiadással kezdtük. Együtt laktunk a vendégekkel, a fürdőszoba használatát be kellett osztani, de ez nem okozott gondot. Az első három vendég barátként távozott, a mai napig minden évben visszatérnek. Aztán 1990-ben elkészült az új épület, de a vendégekkel továbbra is együtt élünk. Fürdőszoba már minden szobához tartozik, de mi most is hagyjuk, hogy a vendégeink „beleéljenek” az életünkbe, ami hagyományos, tanyasi életforma. Nem takargatunk semmit, hiszen minden az élő tanyának a része. Természetesen kínosan ügyelünk a tisztaságra, de nem jövünk zavarba, ha a vendég találkozik a szabadon tartott csirkékkel, vagy éppen a melléktermékkel. Nem baj, ha látják, hogy Gedeon Zsolt lovat nyergel, és nem pusztán öltönyös, nyakkendős tulajdonos. Állatok nélkül nem létezik tanya. Mi magyar őshonos állatokat tartunk: többek között szürkemarhát, mangalicát, rackajuhot. Nem magyarkodásból, hanem mert fontosak a gyökerek.

– *Volt mélypontja a vállalkozásnak?*

– Volt, 96-ban gyakorlatilag tönkrementünk. A viláigkiállításra egy programsorozattal pályáztam, „Betyárnapok Bugacpusztán” címmel. A „Viláigkiállítás Hivatalos Kísérőrendezvénye” rangot értem el vele, egyedüli mikrovállalkozóként. Kiváló lehetőség lett volna arra, hogy egy betyármúzeumon, egy működő archaikus kovácsműhelyen és a programokon keresztül szűk keresztmetszetet kapjanak a látogatók a pusztai kultúrából, hagyományokból. Mindent erre a lapra tettem fel, komoly beruházásokat hajtottam végre. Az EXPO-t végül nem rendezték meg, nekem pedig csak a kezelhetetlennek tűnő adósság maradt. Nullán voltam, árverezés fenyegetett. Megtehettem volna, hogy öncsődöt jelentek, és más névvel újraindítom a vállalkozást.

Néhány álmatlan éjszakán született meg a döntés: nem adom fel. Ez a hely, a Gedeon Tanya ezzel a névvel indult, és ez így is marad, mert nem csupán gazdasági vállalkozásról beszélünk. Népművelő is vagyok, ebből a bőrből nem lehet kibújni. Határozott meggyőződése, hogy a hagyományokat nem csak megőrizni kell, hanem meg is kell mutatni.

– *Egy sikeres vállalkozáshoz egy kamasz „csillogó szemű” lelkesedése és egy bölcs tapasztalata egyformán szükséges. Meg lehet találni az egyensúlyt?*

– Mondanék egy harmadikat. Irreális állhatatosságra, konzekvens ragaszkodásra is szükség van. A meggyőződésre, hogy amit teszek, az jó. Fel kell keltenünk az érdeklődést, elsősorban a gyermekekben, mert ők a jövő turistái. Ma már nincs mindenkinek vidéki rokona. Amikor családok érkeznek hozzánk, a legkisebbek összeszedhetik a reggelihez való tojást az ólból, megetethetik a nyuszikat, a bátrabbak megfejtetik a tehenet, aki szeretné, lovaglás után lecsutakolhatja az állatot. Igyekezünk „belecsalni” az életünkbe a vendégeket – és ezt szinte kivétel nélkül örömmel fogadják. Nem utolsósorban pedig, amíg a tanyán vannak, kapnak kölcsön egy szeretnivaló nagymamát is, aki az édesanyám.

– *Mit jelent önnek a Pro Turismo Díj?*

– Őszintén? Először az jutott eszembe, hogy 25 év munka van a hátam mögött. Negyedszázad. Ilyenkor az ember visszatekint, számot ad. Meglehetősen büszke vagyok, mert nagyon magasak voltak a követelmények, amelyeknek még egyenként is nehéz megfelelni. Úgy gondolom, helyes döntést hoztam a nehéz időkben is. Örülök, hogy nem csak én látom: mindez nem volt hiábavaló.

Írta: B. Szabó Éva • Fotók: Gedeon Tanya

Barangolás az ország közepén

Márciusban előfordulhat, hogy a tél még utolsókat próbálkozik. Az alábbiakban olyan programokat, úti célokat mutatunk be a Közép-magyarországi régióból, ahol szükség esetén be lehet húzódni a zimankó elől.

Ahogy Budapest felől Zsámbékre érkezünk, szemet szúr a házak feletti dombon magasodó középkori templomrom. A Nyakas-tetőn természetvédelmi területen sétálhatjuk körbe az épületet és elláthatunk egészen a Pilisig. A közel nyolcszáz esztendőes későromán-koragót, háromhajós bazilika, valamint a – mára szintén romjaiban látogatható – kolostor naplemente után, kivilágítva is gyönyörű. A dömsői prépost-

ságot 1107-ben Szent Margit tiszteletére alapították, majd a török háborúk idején elpusztult, a 18. században pedig köveit is széthordták. A hajdani kéttornyú, háromhajós templomnak, valamint a déli oldalán álló egykori királyi kastély és a prépostság épületének így csak alapfalai vannak. Az altemplom azonban fennmaradt. Aki inkább az élővilág titkaiba lesne be, a Budakeszi Vadasparkban meglehet, ahol őzeket, muflonokat, dámszarvasokat is lehet simogatni és etetni. Az állatbarátok hiúzzal, rókával, farkassal, medvével, bölénnyel, sőt aranysakállal is találkozhatnak itt. A régi falusi hangulatot idéző „Pici tanyában” háziasított állatokra csodálkozhatnak a városlakók.

A Váci Tavasz Fesztivál tizedik alkalommal várja a zenerajongókat március 16. és április 1. között. A Madách Imre Művelődési Központban színpadra lép többek között Bogányi Gergely, a Csík Zenekar, Halász Judit, Szulák Andrea és Szabó Ádám harmonikaművész, a Váczi Néptáncgyűttes pedig a táncházában a közönséget is bevonja a mulatságba. Lesz komolyzene és dzsessz, tánc és vígjáték, „mozgó hangköltészet” és rockopera, dalfüzér, görög buzuki, irodalmi műsor, húsvéti tojáskiállítás és filmklub is.

Aki a fővárosban ünnepelné a tavaszt, a 32. Budapesti Tavasz Fesztivál programjaiból válogathat. A rendezvény csaknem ötven programja március 16. és 26. között kiállítással, színházi és tánc-előadásokkal, táncműsorral, családi programokkal, világzenével és komolyzenei hangversenyekkel csábít. A fesztiválon számos ős- és magyarországi bemutatót tartanak, így a kifinomult fülek is hallhatnak újat.

Írta: Mozer Mária

Fotó: Ivor Andrea

Aranyérmes. pezsgő...

...a világ Top10
pezsgője között

Szent István

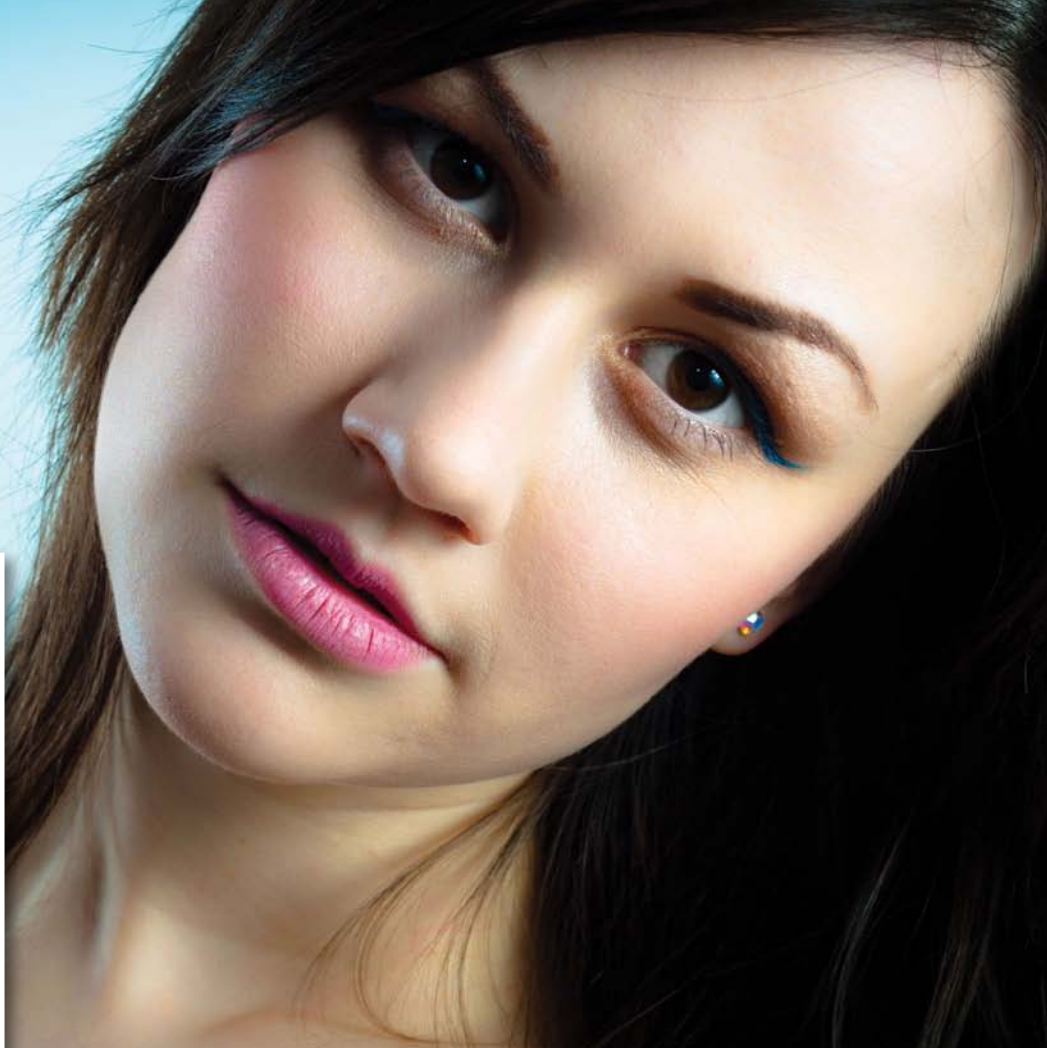
www.szentistvan.eu

www.facebook.com/SzentIstvanPezsgo

Viszlát, füstös szemek!

TAVASZI-NYÁRI SMINKEK

A tavasz általában a megújulást jelenti a divatban és a sminktrendek terén is. Azok az irányzatok, amelyek eddig erősen tartották magukat már szezonok óta, végre átadják a helyüket valami újnak. Ahogy a hóvirágok, úgy a pasztellszínek és elődugják a fejüket a hóból és magukkal hoznak egy új ideált – csak egy leheletnyi színnel készült, fiatalos, játékos, könnyed sminket.

Ami a kifutókon még a laikusoknak is elsőre feltűnik, az a modellek csodás, egészségesen fénylő bőre. Ehhez hasonlót úgy érhetünk el leginkább, ha színezett hidratálókrémet vagy gyöngyházhatású, ragyogást fokozó bázist vagy esetleg olyan alapozót használunk, ami fényvisszaverő pigmenteket tartalmaz.

Az arcszépítés másik jellegzetes vonása a viszonylag erős pirosító, ebben a szezonban sokkal nagyon hangsúlyt kap a természetesség, mint tavaly a bronzosság. Így az orcánk lehet rózsaszín vagy barack, sőt a bátrabbak erősebb színekkel is kísérletezhetnek. Nagyon szép hatást lehet elérni akkor, ha a különböző színeket kombináljuk, például az arc fül felé eső részén sötétebb, az almácskákon pedig világosabb színt használunk; vagy ha először barackos pirosítót viszünk fel, utána pedig a tetejére halvány rózsaszínt.

A dús, határozott szemöldökök dívnek, amelyek, bár nem annyira feltűnőek, mint az ősziek, nagyon nőiesek; így a szemhéjra diszkrétén fénylő barnás-szürkés szemfesték kerül. Figyeljünk arra, hogy az éleket gondosan dolgozzuk

el! Ezt az irányzatot nagyon jól kiegészíti a 2012-es év nagy visszatérője, a retro és vintage ihletésű tusvonal egy modern csavarral. Most a szolid vonalakat színesben álmodják meg: kékben, narancssárgában, levendulában, aranyban, pinkben és zöldben. A hatalmas szempillákról se feledkezzünk meg!

A smink romantikus egyszerűségéből nem maradhatnak ki a szájak sem. Újdonságként tűnnek fel a matt ajkak – például úgy, hogy egy természetes színű rúzs tetejére a pirosítóból ujjal beleütögetünk egy kicsit. Mellette a vizesen csillogó szájak is jól tartják joggal kiérdemelt helyüket, habár idén tavasszal a kicsit arany, csillámos szájfények jobb választásnak bizonyulhatnak. Visszatér a tavalyi neonszín-őrület visszafogottabb változata is – a narancssárgás-vörös, esetleg a kissé áttetsző bronzos-barnás rúzsok. Ne féljünk, nem lesz túl sok, hiszen más színt alig viselünk az arcunkon!

Írta, smink: Turbucz Márta

Fotó: Svéd Olivér

Modell: Feigl Mónika

GALGAFARM – ÖKOFALU

Alternatív Technológia Bemutató Központ nyílik május végén a Galgahévízi Ökofaluban

A fenntartható vidékfejlesztés elemeinek következetes alkalmazásával hoztuk létre a „Galgahévízi Ökofalu” elnevezésű modellt, mint egyfajta társadalmi kísérletet.

Tudatosan döntöttünk úgy, hogy először egy lokális gazdaság pénzügyi, jogi és szakmai alapjait tesszük le, majd hozzákezdünk az ökofalu építéséhez.

A 90-es években mintegy 300 hektáron teremtetünk meg a vegyszerektől teljesen mentes, ökológiai élelmiszer előállítás feltételeit, a mezőgazdasági alapanyag előállításától a fogyasztásra kész élelmiszerek előállításáig. Rendelkezünk tej-, hús-, zöldség-gyümölcs- és malomipari kisfeldolgozó üzemekkel.

2012. május 18–19-én ünnepélyes keretek között meg-

nyitja kapuit – a komplexitását tekintve Európában is egyedülálló – az **energia hatékony technológiákat felvonultató multifunkcionális bemutatóközpont** pár, melynek szlovák helyszíne a ZAJEKA ökofalu és amely a Magyar Szlovák Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében (projekt kód HUSK/0901/2.1.1/0280/01) valósult meg.

„Élő múzeum”-szerűen a következőket mutatjuk be többek között: szilárd és folyékony biomassa rendszer, napkollektorok, szélgenerátorok, fotovoltikus áramtermelés, földhő rendszer, természetes építőanyagok, biológiai víztisztítási rendszer, precíziós ökológiai mezőgazdaság, permakultúra kert, szerves hulladékok feltárási lehetőségei.

**Ismerkedjen meg velünk!
Bemutatjuk minden hónap
első vasárnapján 10 órától a
Galgafarmot és a Galgahévízi
Ökofalut, Nyílt Napok
keretében.**

Bejelentkezés, információ: Gaia Ökológiai és Vidékfejlesztési Alapítvány

Ingyenesen hívható zöld számunk: +36 80 880 015

2193 Galgahévíz, Fő út 83. • E-mail: gaia@gaiaalapitvany.hu • www.gaiaalapitvany.hu

MEGRENDELŐLAP

Előfizetésben megrendelem a **Vidék Magazin**
/ **Country Magazine** c. lapot ☐ példányban.

Előfizetési díj:

- ☐ 2012 ÉVRE 4200 Ft
☐ 2012 FÉLÉVRE 2600 Ft
☐ 2012 NEGYEDÉVRE 1380 Ft

Megrendelő (fizető):

Cím:

Kézbesítési cím:

(csak akkor töltsd ki, ha a fizető cím nem azonos a kézbesítési címmel)

.....
aláírás

A megrendelőlapot a következő címre,
borítékban szíveskedjen feladni:

Vidék Magazin
1146 Budapest, Hermina út 57.

Vagy megrendelhető e-mailen:

elofizetes.videkmagazin@gmail.com

ELŐFIZETÉSI AKCIÓ!

**Előfizetőknek
20%
kedvezmény!**

**+ ELŐFIZETŐINK
KÖZÖTT CSALÁDI,
KÉTSZEMÉLYES
HÉTVEGÉKET
SORSZOLUNK KI:**

**BEST WESTERN
HOTEL GINKGO SAS******
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

**GEDEON
TANYAPANZIÓ**
BUGACPUZSTA

**EGRI KORONA BOR-
HÁZ WELLNESS HO-
TEL, DEMJÉN**

35th edition
Challenge
International du vin
ARANY ÉREM

GRAND SELECTION

Minőség ~ Érték ~ Elegancia
Quality ~ Prestige ~ Style

Tiszta és közérthető borok,
minőségi kompromisszumok nélkül.
Ezt kínálja a Tokaj Kereskedőház Zrt.
Grand Selection termékcsaládjával.
A letisztult gyümölcsösség, a fajták
kifejezőereje és a modern technológia
sokszínű gasztronómiai szerepet biztosít
a termékcsalád minden borának.

PHYLAZONIT[®]

BAKTÉRIUMTRÁGYA

FELPÖRGET!

www.phylazonit.hu

06 (20) 275 5299